

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM MASARYKOVY ZÁKLADNÍ ŠKOLY

ŠVPMZŠ

„Učme žáky tak, aby uměli pozorovat přírodu, život a dovedli tvořivě a správně řešit úkoly, kdykoliv a kdekoliv se k nim dostanou.“

T. G. Masaryk

Obsah

Obsah.....	2
1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	3
1.1 Název školního vzdělávacího programu.....	3
1.2 Základní údaje o škole.....	3
1.3 Součásti školy.....	4
1.4 Platnost dokumentu	4
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
2.1 Úplnost a velikost školy	5
2.2 Vybavení školy.....	5
2.3 Charakteristika pedagogického sboru.....	6
2.4 Charakteristika žáků	6
2.5 Dlouhodobé projekty	6
2.6 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty.....	7
3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU.....	9
3.1 Zaměření školy	9
3.2 Výchovné a vzdělávací strategie	10
3.2.1 Klíčové kompetence	10
3.2.1.1 Kompetence k učení	10
3.2.1.2 Kompetence k řešení problémů	11
3.2.1.3 Kompetence komunikativní	11
3.2.1.4 Kompetence sociální a personální	12
3.2.1.5 Kompetence občanské	12
3.2.1.6 Kompetence pracovní	12
3.2.1.7 Kompetence digitální.....	13
3.3 Poskytování poradenských služeb ve škole	13
3.3.1 Zaměření poradenských služeb	13
3.3.2 Kariérové poradenství.....	13
3.3.3 Prevence sociálně patologických jevů	14
3.3.4 Psychologická péče.....	14
3.4 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	14
3.4.1 Pojetí vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními	15
3.4.2 Systém péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole.....	16
3.4.3 Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními	16
3.5 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	17
3.5.1 Pojetí péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole.....	17
3.5.2 Systém péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole.....	18
3.7 Přehled podpůrných opatření.....	18
3.7.1 Hlavní podpůrná opatření.....	18
3.7.2 Opatření, která realizuje škola sama (Podpůrná opatření 1. stupně)	19
3.7.3 Opatření, která škola realizuje na základě doporučení školského poradenského zařízení (Podpůrná opatření 2. - 5. stupně)	20
3.7.4 Doporučení ke vzdělávání žáka se speciální vzdělávací potřebou	21
3.8 Průřezová témata a jejich začlenění.....	22
3.8.1 Osobnostní a sociální výchova - PTO.....	22
3.8.2 Výchova demokratického občana - PTD	24
3.8.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - PTG	26
3.8.4 Multikulturní výchova - PTK.....	28
3.8.5 Enviromentální výchova - PTE.....	30
3.8.6 Mediální výchova - PTM.....	32
4. UČEBNÍ PLÁN.....	35
4.1 Tabulace učebního plánu	35
4.2 Poznámky k učebnímu plánu.....	36
5. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ.....	38
6. UČEBNÍ OSNOVY.....	38
7. PŘEHLED POUŽÍVANÝCH ZKRATEK.....	39

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1.1 Název školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program Masarykovy základní školy ŠVPMZŠ je název našeho školního vzdělávacího programu.

1.2 Základní údaje o škole

Název školy	Masarykova základní škola a Mateřská škola Suchomasty
Adresa školy	Suchomasty 135, 267 22
IČ	75 03 30 89
Bankovní spojení	51-4867630257
DIČ	026 - 75033089
Telefon/fax	311 689 863
E-mail	reditel@mazs.cz ; skolka@mazs.cz ; jidelna@mazs.cz
Adresa internetové stránky	www.mazs.cz
Právní forma	Příspěvková organizace
Zařazení do sítě škol	1.9.1998
Název zřizovatele	OÚ Suchomasty
Adresa zřizovatele	Suchomasty 31, 26722
Telefon zřizovatele	311 689 682
Součásti školy	Základní škola IZO 002 050 803 Mateřská škola IZO 007 510 951 Školní jídelna IZO 002 674 661
IZO ředitelství	600 043 070 (Resortní indikátor právnické osoby)
Organizační číslo školy	50233
Vedoucí a hospodářští pracovníci	Ředitelka: Ing. Miroslava Pecková Zástupce ředitele ZŠ: Mgr. Anna Nováčková Vedoucí mateřské školy: Mgr. Karolína Fuchsová Vedoucí školní jídelny: Ing. Petra Pišvejcová Ekonom: Renata Pešková Jitka Šenfluková – externí zpracování mezd
Přehled hlavní činnosti školy (podle zřizovací listiny)	Organizace je škola, která sdružuje základní, mateřskou školu a školní jídelnu. Její činnost je vymezena zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním a vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a vyhláškou Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky č. 107/2005 Sb., o školním stravování.

§ 144 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon (Údaje v rejstříku škol a školských zařízení)

1.3 Součásti školy

Součásti školy	Kapacita
Mateřská škola	46 dětí
Základní škola	100 žáků
Školní jídelna MŠ a ZŠ	146 jídel

Žáci se zdravotním postižením i žáci mimořádně nadaní jsou integrováni v rámci běžných tříd

1.4. Platnost dokumentu

Verze aktualizovaná, platnost od 1. 9. 2023

• Razítko:

Podpis:

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Úplnost a velikost školy

Masarykova základní škola a Mateřská škola se nachází v malé obci Suchomasty. Budova školy byla postavena v r. 1935, slavnostně otevřena byla 20. října 1935.

Vzhledem k zásluhám o náš národ i školní mládež a k trvalé památce našeho prvního prezidenta T.G. Masaryka byla škola s jeho svolením pojmenována Masarykova základní škola. V šedesátých letech byl název Masarykova ze školy stržen a přestal se používat. K obnovení nápisu a opětovnému používání došlo až v roce 1993, kdy bylo také zjištěno, že název nebyl nikdy oficiálně zrušen.

T. G. Masaryk

Obec má kolem 500 obyvatel, škola je spádovou pro obce Tmaň, Bykoš, Vinařice, Lounín a Želkovice. Žáci se zde vyučují od 6. do 9. ročníku. Protože počet žáků byl nižší, než stanovuje norma, byla škola už od roku 2001 na výjimce v počtu žáků, kterou ji udělil zřizovatel. Od roku 2021 již výjimku nemáme.

Od školního roku 2020/2021 do roku 2022/2023 byla škola aktivně zapojena do projektu Pomáháme školám k úspěchu, kterou finančně zaštiťuje Nadace The Kellner Family Foundation.

Dále je škola dlouhodobě zapojena do projektu MAP, jehož realizátorem je Město Beroun (Místní akční plán rozvoje vzdělávání ORP Beroun II., reg. č. projektu: CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0009711 v rámci Výzvy č. 02_17_047 pro Místní akční plány rozvoje vzdělávání II v prioritní ose 3, Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV), který je finančně podpořen z prostředků EU a státního rozpočtu ČR).

2.2 Vybavení školy

Škola se sestává se ze dvou budov, které jsou odděleny silnicí. Kolem každé budovy je velká zahrada. V hlavní budově č. 135 jsou umístěny čtyři třídy. Třídy jsou zařízeny jako odborné pracovny českého jazyka a výtvarné výchovy, přírodopisu a zeměpisu, jazyků a fyziky a chemie.

V budově č. 97 sídlí školní jídelna s kuchyní, zde se nachází učebna hudební výchovy, učebna PC a cvičná kuchyňka.

Škola má hygienické zázemí – šatna se skříňkami, nové WC v souladu s normami. Ve škole jsou světlé, čisté a estetické prostory. Na úpravě vzhledu školy se ve velké míře podílejí žáci a učitelé. Chodby jsou ozdobeny výtvarnými pracemi žáků, zahrady slouží k relaxaci i výuce žáků v letním období. Součástí zahrady je moderní sportovní areál. Na zahradě u hlavní budovy je malá budova, která slouží jako sklad sportovního náčiní.

Škola nemá vlastní tělocvičnu, k výuce tělesné výchovy využíváme místní sokolovnu, která je umístěna v sousedství školy.

V době volna a přestávek je žákům vyhrazena volná učebna s pověřeným dozorem, za hezkého počasí tráví volno na zahradě, kde mohou sportovat nebo hrát ping-pong.

Materiální vybavení školy je na velmi dobré úrovni.

Velkou pozornost věnujeme integraci žáků se specifickými poruchami učení a chování a žákům nadaným a mimořádně nadaným. Vzhledem k nízkému počtu žáků ve třídě je možný individuální přístup ke každému žákovi. Pracujeme s nimi dle potřeby podle individuálně vzdělávacího plánu, jsme v kontaktu s rodiči, pedagogy i psychology z pedagogicko-psychologické poradny.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

V pedagogickém sboru se spojují jak mladí, tak i zkušení pedagogové. Ve škole pracuje poradce pro volbu povolání a výchovný poradce, metodik sociálně patologických jevů a specialista pro ekologickou výchovu. Všichni pedagogičtí pracovníci se zúčastňují různých zaměřených seminářů v rámci DVPP.

2.4 Charakteristika žáků

Do školy přicházejí žáci z 5. třídy Základní školy ve Tmani, kde je první stupeň. Jsme spádovou školou pro okolní obce – Málkov, Vinařice, Lounín, Bykoš a Želkovice. Počet žáků ve třídě umožňuje individuální přístup učitelů ke každému žákovi a vytváří téměř rodinné prostředí.

2.5 Dlouhodobé projekty

Pedagogové spolupracují na školních projektech. Vypracovali jsme systém poznávacích exkurzí a akcí, který vychází z nízkého počtu žáků ve třídách, a je proto sestaven tak, aby jednotlivými akce prošli během školní docházky na naší škole všichni žáci. V tabulkách je zařazeny osvědčené akce, uskutečnění některých z nich závisí na počtu zájemců (vánoční zahraniční zájezd, lyžařský kurz, poznávací zájezdy ....). Podle potřeby je možno akce pozměnit.

Přehled pravidelných akcí a exkurzí

CELODENNÍ EXKURZE

Škola pořádá následující akce:

- Historická Praha
- Parlament ČR a Senát ČR
- ZOO Praha
- Národní muzeum
- pietní místa (II. světová válka...)
- Techmánie Plzeň

CELODENNÍ AKCE a DLOUHODOBĚJŠÍ KURZY

Škola pořádá ve spolupráci s různými dalšími subjekty následující akce:

- Den Země (Vápenka Čertovy schody a obec Suchomasty)
- Sportovní den
- Den zdraví
- Den učitelů (žáci 9. třídy)
- návštěva divadla (Kladno, Praha...)
- Lyžařský výcvikový kurz (pořádán dle zájmu o účast)
- mikulášská nadílka (žáci 9. třídy)

VÝSTAVY DĚTSKÉHO UMĚNÍ

- podzimní výstava
- vánoční výstava a výzdoba školy
- velikonoční výstava

2.6 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Spolupráce s rodiči se neustále rozvíjí. Rodiče mohou školu navštívit kdykoliv po vzájemné dohodě s vyučujícím, s rodiči jsme v případě potřeby v telefonickém kontaktu.

Na škole pracuje Školská rada, která byla založena roku 2005. Rodiče mají možnost se informovat o práci školy a svých dětí na třídních schůzkách, které se konají 2x ročně, případně individuálně po dohodě s pedagogy v jejich konzultačních hodinách i mimo ně.

Rodiče jsou o organizaci školy informováni prostřednictvím letáčku na začátku školního roku, který dostává každý žák. Škola má od školního roku 2007/2008 své webové stránky, které využívá také pro rychlou a efektivní komunikaci aktualit, případně připomenutí nebo sdělení. Každý učitel má konzultační hodiny.

Dále spolupracujeme pravidelně s těmito subjekty:

- OÚ Suchomasty – zřizovatel školy, díky jeho dotacím škola prosperuje,
- Pedagogicko-psychologická poradna v Králově Dvoře
- Vápenka Čertovy schody
- ZOOS Stavba ČR, Vápenka Čertovy schody,

- Úřad práce v Berouně
- Policie České republiky
- MAP Beroun
- Státní okresní archiv Beroun

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

3.1 Zaměření školy

Škola je umístěna v krásném přírodním prostředí uprostřed Českého krasu, asi 500 m od školy se nachází přírodní památka Klonk, nedaleko jsou Koněpruské jeskyně.

Zaměřujeme se více na ekologickou výchovu, která prolíná všemi oblastmi vzdělávání, nejvíce však předměty s přírodovědným zaměřením. Proto jsme jako logo školy zvolili zelený čtyřlístek, chceme své žáky naučit zdravý životní styl a chovat se ekologicky.

V základním vzdělávání usilujeme o naplňování těchto cílů:

Chceme:

- umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení,
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů,
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci,
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých,
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti,
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě,
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný,
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi,
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci,
- pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Motto:

*„Všechno, co je třeba, je vnést do školy a do učebny tolik světla,
kolik jenom dokážeme, poskytnout dětem tolik pomoci a vedení,
kolik potřebují a o kolik požádají, naslouchat s porozuměním,
když se jim chce mluvit, a potom uhnout z cesty.
Můžeme jim důvěřovat, že zbytek dojdou...“*

(John Holt: Jak se děti učí)

3.2.1 Klíčové kompetence

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Jejich výběr a pojetí vychází z hodnot obecně přijímaných ve společnosti a z obecně sdílených představ o tom, které kompetence jedince přispívají k jeho vzdělávání, spokojenému a úspěšnému životu a k posilování funkcí občanské společnosti.

Smyslem a cílem vzdělávání je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná, a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti. Osvojování klíčových kompetencí je proces dlouhodobý a složitý, který má svůj počátek v předškolním vzdělávání, pokračuje v základním a středním vzdělávání a postupně se dotváří v dalším průběhu života. Úroveň klíčových kompetencí, které žáci dosáhnou na konci základního vzdělávání, nelze ještě považovat za konečnou, ale získané klíčové kompetence tvoří důležitý základ pro celoživotní učení žáka, jeho vstup do života a do pracovního procesu.

Klíčové kompetence nestojí vedle sebe izolovaně, různými způsoby se prolínají, jsou multifunkční a lze je získat vždy jen jako výsledek celkového procesu vzdělávání. Proto k jejich utváření a rozvíjení musí směřovat a přispívat veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které ve škole probíhají.

Ve vzdělávacím obsahu RVP ZV je učivo chápáno jako prostředek k osvojení činnostně zaměřených očekávaných výstupů, které se postupně propojují a vytvářejí předpoklady k účinnému a komplexnímu využívání získaných schopností a dovedností na úrovni klíčových kompetencí.

V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové považovány: kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní, kompetence digitální.

3.2.1.1 Kompetence k učení

Na konci základního vzdělávání žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení,

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě,
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy,
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti,
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich.

3.2.1.2 Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělávání žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností,
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému,
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy,
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů,
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí.

3.2.1.3 Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělávání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu,
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje,
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění,
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem,
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

3.2.1.4 Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce,
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá,
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají,
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

3.2.1.5 Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí,
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu,
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka,
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit,
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti.

3.2.1.6 Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělávání žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky,
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot,

- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření,
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení.

3.2.1.7 Kompetence digitální

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti, samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém využít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.

3.3 Poskytování poradenských služeb ve škole

Poradenské služby ve škole poskytuje výchovný poradce ve spolupráci s metodikem prevence, vedením školy, třídními učiteli a dalšími pedagogickými pracovníky.

3.3.1 Zaměření poradenských služeb

- Poradenství v oblasti učebních postupů a strategií, řešení školní neúspěšnosti, neprospěchu, podpora žáků ve zlepšení, prevence neúspěchu
- Poradenství ve výchově žáků, rodičům v souvislosti s výchovou dětí, hledání příčin problémů v chování, pomoc s nápravou
- Poradenství při řešení a prevenci sociálně patologických jevů – žákovi i rodině
- Kariérové poradenství, v souvislosti s volbou povolání
- Poradenství při integraci žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, včetně žáků z odlišného kulturního prostředí a žáků se sociálním znevýhodněním
- Poskytování informací o dalších poradenských službách a odborných institucích

3.3.2 Kariérové poradenství

Výchovný poradce poskytuje kariérové poradenství žákům a rodičům žáků, ve spolupráci s třídním učitelem a vedením školy zajišťuje organizaci přihlašování a

přestupu k dalšímu vzdělávání. Ve vzdělávací oblasti „Člověk a svět práce“ probíhá rozvoj žáků vzhledem k jejich profesnímu zaměření, sebepoznání, orientaci ve světě práce. Ve spolupráci s poradenskými zařízeními je vytvářena nabídka diagnostiky k zaměření žáka vzhledem k dalšímu vzdělávání a povolání, k dispozici žákům jsou informační materiály o středním školství a trhu práce.

3.3.3 Prevence sociálně patologických jevů

Metodik prevence vytváří ve spolupráci s pedagogickým týmem „Minimální preventivní program“ pro daný školní rok (Příloha č.3). Koordinuje jeho realizaci. Součástí prevence jsou metody výuky - otevřený dialog a vstřícný vztah učitele a žáka, intenzivní komunikace s rodiči atd. Prevence probíhá i v rámci výuky jednotlivých vzdělávacích oblastí i při realizaci průřezových témat.

Škola monitoruje rizika sociálně patologických jevů a při varovných signálech koordinuje postup výchovný poradce, svolává setkání s rodiči, konzultace s žáky a nabízí podporu a poradenství. Škola spolupracuje s dalšími organizacemi v oblasti prevence soc. pat. jevů, využívá vybrané programy. Do oblasti prevence jsou zapojeni žáci prostřednictvím žákovského školního parlamentu.

3.3.4 Psychologická péče

Na třídní učitele a výchovného poradce školy se mohou žáci kdykoli ve škole obrátit a požádat ho o konzultaci a podporu v obtížných psychosociálních situacích. Výchovný poradce školy pomáhá s řešením konfliktů mezi žáky, podporuje optimální komunikaci mezi rodiči, učiteli a žáky (mediace). Podporuje rozvoj pozitivních vztahů a řešení konfliktů v rámci třídy. Nabízí individuální pohovory rodičům v případě psychosociální krize v souvislosti s výchovou, péčí o děti, vztahem mezi rodičem a dítětem. Poskytuje konzultace a podporu učitelům v práci s žákem s potížemi v učení, v chování, v sebepojetí, ve vztahu k učiteli, k druhým lidem. Podává informace o dalších subjektech zajišťujících psychologickou a sociální péči.

Výchovný poradce dále věnuje péči žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Společně s třídními učiteli sestavuje individuálně vzdělávací plán pro žáka, objednává pravidelná vyšetření v pedagogicko-psychologické poradně i na jiných specializovaných pracovištích.

3.4 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Velkou pozornost věnujeme žákům se specifickými poruchami učení a chování. Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola.

Mezi žáky se specifickými poruchami učení a chování patří:

1. **děti se zdravotním postižením** (mentální, tělesné, zrakové, sluchové postižení, souběžné postižení s více vadami, autismus a vývojové poruchy učení nebo chování)
2. **děti se zdravotním znevýhodněním** (zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc nebo lehčí zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování, které vyžadují zohlednění při vzdělávání)
3. **děti se sociálním znevýhodněním** (rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením či ohrožení sociálně patologickými jevy, nařízená ústavní výchova nebo ochranná výchova, postavení azylanta nebo účastníka řízení o udělení azylu v ČR

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů:

- Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení (dále ŠPZ) na základě plánu pedagogické podpory (PLPP).
- Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

3.4.1 Pojetí vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu IVP. PLPP a IVP zpracovává škola.

Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ (v případech stanovených Přílohou č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.) v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy v Rámcovém vzdělávacím programu základního vzdělávání, kterých je využíváno při stanovení individuálního vzdělávacího plánu. V tomto plánu se vzdělávací obsah upraví tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpory (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva.

Úpravy obsahu a realizace vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpůrných opatření jsou předmětem metodické podpory. Pedagogickým pracovníkům je zajištěna metodická podpora formou dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

K úpravám vzdělávacích obsahů stanovených v ŠVP dochází v IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním

postižením). V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) a čtvrtého stupně lze v souvislosti s náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů) stanovené v kapitole 7 RVP ZV.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická a pedagogická intervence. Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v Příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace.

Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením jsou zohledňována jejich specifika: problémy v učení - čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou; problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představivost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.

Mezi podpůrná opatření, která se kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením osvědčují, patří například posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů, intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů; pravidelné a systematické doučování ve škole, podpora přípravy na školu v rodině, podpora osvojování jazykových dovedností, podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga.

3.4.2 System péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole

- tvorba, realizace a vyhodnocování PLPP u těchto žáků je prováděna na základě pokynu ředitele školy a za spolupráce s výchovným poradcem, popř. jinými odborníky;
- tvorba, realizace a vyhodnocování individuálních vzdělávacích plánů u těchto žáků je prováděna na základě pokynu ředitele školy a za spolupráce s výchovným poradcem, popř. jinými odborníky;

3.4.3 Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Pro úspěšné vzdělávání těchto žáků škola umožní:

- uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky;
- všechna stanovená podpůrná opatření při vzdělávání žáků;
- při vzdělávání žáka, který nemůže vnímat řeč sluchem, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho potřebám a s jehož užíváním má zkušenost;
- při vzdělávání žáka, který při komunikaci využívá prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho vzdělávacím potřebám;

- v odůvodněných případech odlišnou délku vyučovacích hodin pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo dělení a spojování vyučovacích hodin;
- pro žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona případné prodloužení základního vzdělávání na deset ročníků;
- formativní hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami;
- spolupráci se zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství (zejména při tvorbě IVP);
- spolupráci s ostatními školami.

3.5 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

3.5.1 Pojetí péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Škola vytváří ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných.

Výuka žáků probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Zařazení problematiky výchovy a vzdělávání nadaných žáků do základního vzdělávání vyžaduje od učitelů náročnější přípravu na vyučování v jednotlivých předmětech, neboť tito žáci mají své specifické vzdělávací potřeby, na které je nutno reagovat. Pro tyto žáky je zapotřebí zvýšené motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

Oblast, ve které žák vyniká, se snažíme rozvíjet zadáváním náročnějších samostatných a problémových úkolů, studováním naučné literatury, pověřováním vedení a řízení skupin, zapojováním se do soutěží a olympiád.

Velmi často se stává, že tito žáci mají výkyvy v chování. Je nutné toto chování usměrňovat s pedagogickým optimismem a taktně, avšak důsledně. Usměrnujeme žáky v osobnostní výchově, vedeme je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším. Není výjimkou, že vyniká-li žák v jedné oblasti, v jiné je průměrný.

Při vyhledávání nadaných a mimořádně nadaných žáků je věnována pozornost i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

3.5.2 System péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

- tvorba, realizace a vyhodnocování PLPP u těchto žáků je prováděna na základě pokynu ředitele školy a za spolupráce s výchovným poradcem, popř. jinými odborníky;
- tvorba, realizace a vyhodnocování individuálních vzdělávacích plánů u těchto žáků je prováděna na základě pokynu ředitele školy a za spolupráce s výchovným poradcem, popř. jinými odborníky;

3.6 Vzdělávání žáků s odlišným mateřským jazykem

- Žákům s odlišným mateřským jazykem je věnována zvýšená péče dle úrovně znalosti českého jazyka. Je brán zřetel na problémy v porozumění zadávaných úkolů, pracuje se na co nejrychlejším překonání jazykové bariéry.
- Pro tyto žáky může být ve spolupráci s rodiči, pedagogy, PPP zpracován PLPP, kde se vypracuje postup osvojování si českého jazyka a také postup při výuce dalších předmětů, kde je problémem jazyková bariéra.
- Pomoci při překonávání kulturních rozdílů se dostává jak žákům samotným, tak celému třídnímu kolektivu, žáci jsou vedeni k toleranci a vzájemné pomoci.

3.7 Přehled podpůrných opatření

Vzdělávání žáků se SVP probíhá s využitím podpůrných opatření, která se člení do 5 stupňů podle organizační a finanční náročnosti. Pro žáky je podpora bezplatná.

Podpůrná opatření mají definovanou finanční náročnost, je vyjádřena ve formě kódového označení v přehledu podpůrných opatření, který je součástí prováděcího předpisu, tedy vyhlášky ke vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Kód uvádí školské poradenské zařízení do doporučení ke vzdělávání žáka se SVP. Škola následně přenesse kód normované finanční náročnosti zvolených podpůrných opatření do matriky.

3.7.1 Hlavní podpůrná opatření

Hlavní podpůrná opatření zahrnují (úplný přehled viz Přílohu č. 1 Vyhlášky č. 27/2016):

- a) **Poradenskou pomoc školy** (výchovný poradce, školní metodik prevence) a pomoc školského poradenského zařízení – PPP (pedagogicko-psychologické poradny) a SPC (speciálně pedagogického centra).
- b) **Úpravu organizace vzdělávání** (například využívání disponibilních hodin pro vzdělávání žáků se SVP, které umožňují zařadit předměty speciálně pedagogické péče, intenzivnější výuku českého jazyka pro cizince a etnické menšiny, úpravu výuky u selhávajících žáků, úpravu obsahu vzdělávání, dále již zmíněné úpravy v hodnocení žáků a v metodách výuky, úpravy výstupů ze vzdělávání).
- c) **Úpravu podmínek přijímání a ukončování vzdělávání** – respektuje se, jakým způsobem se žák vzdělával, jaká měl podpůrná opatření, a ta se uplatňují v případě potřeby i při přijímání ke studiu a při ukončování vzdělávání.
- d) **Úpravu výstupů ze vzdělávání** – upravený RVP ZV definuje podmínky, za kterých je možné úpravy výstupů ze vzdělávání na ZŠ připravit a skupiny žáků, pro které je

možné tyto úpravy provést (žáci s LMP, žáci zrakově a sluchově postižení, případně žáci s kombinovaným postižením).

- e) **Využívání IVP** (individuální vzdělávací plán, který se při vzdělávání těchto žáků již dnes uplatňuje), návrh na úpravu vzdělávání žáka připravuje ŠPZ (školské poradenské zařízení) a rodič žádá ředitele školy o možnost vzdělávat se podle IVP; kontrola IVP probíhá 1x ročně. S IVP seznamuje ředitel školy, respektive třídní učitel všechny vyučující, kteří se na vzdělávání žáka podílejí.
- f) **Asistenta pedagoga**, případně dalšího pedagogického pracovníka - například speciálního pedagoga; ti se nově stávají podpůrnými opatřeními s normovanou finanční náročností.
- g) Úhradu **speciálních učebnic, didaktických a kompenzačních pomůcek**.

Druh a rozsah podpůrných opatření vychází ze speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Popis možné podpory je uveden ve vyhlášce č.27/2016 Sb., v přehledu podpůrných opatření.

Ředitel školy poskytne ŠPZ, u něhož zákonný zástupce požádal o vyšetření a vystavení Doporučení ke vzdělávání žáka, aktuální informace o podmínkách a možnostech školy, které se vztahují k potřebám žáka a k možnostem takového žáka v ní vzdělávat.

Po vydání doporučení má škola maximální dobu čtyř měsíců pro vytvoření doporučených podmínek pro vzdělávání žáka a zajištění podpůrných opatření. V případě, že v této lhůtě nelze ve škole zajistit např. stavební či technické úpravy, zváží ŠPZ po konzultaci se školou a zákonným zástupcem žáka možnost kombinace jiných podpůrných opatření, v krajním případě doporučí rodiči školu, která je technicky připravena pro vzdělávání žáka.

V případě nemožnosti zajistit v předepsané lhůtě personální podpůrná opatření (asistent pedagoga, speciální pedagog, učitel předmětu speciálně pedagogické péče apod.), hledá do doby zajištění personálního podpůrná opatření škola či školské zařízení řešení, které umožní podporu žáka (např. dohodou o podpoře a metodickém vedení s SPC nebo PPP). Vždy je třeba se řídit základním pravidlem, že jakékoli řešení musí být v nejlepším zájmu žáka.

3.7.2 Opatření, která realizuje škola sama (Podpůrná opatření 1. stupně)

Škola volí podpůrná opatření prvního stupně tehdy, pokud žák má při vzdělávání takové obtíže, že je nezbytné jeho vzdělávání podpořit prostředky pedagogické intervence (změny v metodách a výukových postupech, změny v organizaci výuky žáka, úpravy v hodnocení, v začleňování do sociální a komunikační sítě školní třídy); pokud se jedná o drobné úpravy v rámci výuky jednoho předmětu, je úprava věcí individualizace výuky a práce jednoho pedagoga.

Pokud úpravy vyžadují spolupráci více pedagogů, vytváří škola Plán pedagogické podpory (PLPP) - stručný dokument, ve kterém jsou uvedeny potřeby úprav ve vzdělávání žáka, návrh jak se bude vzdělávání žáka upravovat a v čem. Pedagogové následně vyhodnocují efektivitu zvolených úprav. Pokud se ani s dodatečnou podporou pedagogů vzdělávání žáka nezlepší a nemá trend zlepšovat nebo je jeho stav naopak setrvalý nebo se horší - pak je vhodné žákovi a zákonným zástupcům doporučit, aby navštívili školské poradenské zařízení.

Škola zajistí předání PLPP školskému poradenskému zařízení, aby se předešlo uplatňování neúčinných podpůrných opatření.

3.7.3 Opatření, která škola realizuje na základě doporučení školského poradenského zařízení (Podpůrná opatření 2. - 5. stupně)

A. Zákonný zástupce žáka respektoval doporučení školy nebo se rozhodl sám k návštěvě ŠPZ

Školské poradenské zařízení (PPP nebo SPC) nejpozději do tří měsíců od objednání žáka provede posouzení speciálních vzdělávacích potřeb žáka a do 30 dnů od návštěvy ŠPZ vypracuje pro zákonného zástupce žáka zprávu z vyšetření. Pro zákonného zástupce a školu pak vypracuje Doporučení ke vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami. V případě, že podmínkou pro stanovení podpůrných opatření je vyjádření dalšího odborníka (lékaře apod.), prodlužuje se tomu adekvátně lhůta pro vypracování Doporučení.

Při posuzování speciálních vzdělávacích potřeb vychází ze sdělení zákonného zástupce a žáka, ze závěrů školy a PLPP, pokud byl zpracován, dále ze závěrů vyšetření lékařů a dalších odborníků, kteří se do té doby nebo i následně podíleli na péči o žáka.

Pokud bude příprava Doporučení ke vzdělávání žáka vyžadovat:

a) **informace školy** (zajištění pomůcek, přítomnost asistenta pedagoga ve třídě v případě, že již ve třídě asistent působí, uzpůsobení dalších podmínek pro vzdělávání žáka, tj. velikost třídy, organizace vzdělávání atd.) – **pak před vydáním doporučení zástupce ŠPZ konzultuje se školou**. Obvykle ve školách zajišťují tyto služby výchovní poradci nebo ředitel školy pověří jiného pedagoga, který bude o nastavování podpůrných opatření se ŠPZ komunikovat b) **informace dalšího ŠPZ**, pokud bude charakter speciálních vzdělávacích potřeb žáka takový, že bude třeba komunikovat s více zařízeními.

Jedná se především o žáky s kombinovaným postižením, kdy žák má obtíže, které pramení například z poruchy učení a současně je slabozraký a je třeba mu poskytovat i speciálně pedagogickou péči. V takovém případě se musí domluvit dvě ŠPZ na formulaci jednoho Doporučení ke vzdělávání žáka, aby podpůrná opatření nebyla poskytována duplicitně.

B. Zákonný zástupce žáka přes opakovaná upozornění a vysvětlení důsledků nenavštívil ŠPZ za účelem nastavení podpůrných opatření ve vzdělávání žáka a způsobil tak žákovi obtíže při vzdělávání, protože škola sama dostatečná podpůrná opatření vytvořit nemůže.

V této situaci se může škola obrátit na zástupce orgánu veřejné moci (OSPOD) a v souladu se zákonem o sociálně právní ochraně dětí požádat o součinnost. Tato varianta je považována za mezní, tedy je třeba ji volit až v případě, kdy nelze jinými cestami dosáhnout naplnění zájmu žáka (podrobněji viz materiál tzv. informačním balíčkem Metodické doporučení pro případy, kdy zákonný zástupce nekoná v zájmu dítěte ve spojitosti se vzděláváním).

3.7.4 Doporučení ke vzdělávání žáka se speciální vzdělávací potřebou

Doporučení vystavuje školské poradenské zařízení. Po jeho vystavení seznamuje s jeho obsahem společně se zprávou z vyšetření zákonného zástupce žáka. Vyšetření žáka i vystavení dokumentů je možné vždy jen s informovaným souhlasem zákonného zástupce. Doporučení je předáno škole a zde je následně projednáno, případně ještě upraveno se souhlasem všech participantů (škola, zákonný zástupce, žák, ŠPZ) a s informovaným souhlasem zákonného zástupce či zletilého žáka podepsáno.

Doporučení obsahuje popis vzdělávacích potřeb žáka, popis všech zvolených podpůrných opatření včetně IVP, doporučení k poskytnutí asistenta pedagoga nebo dalších osob podporujících vzdělávání žáka, vymezení pomůcek atd.

Jak bylo zmíněno výše, navržená a vzájemně odsouhlasená podpůrná opatření by se měla začít školou realizovat neprodleně, nejpozději do 4 měsíců ode dne jejich nastavení. Pokud tak škola z různých důvodů neučiní, je nezbytné opětovně vyhodnotit její postup a případně domluvit restrukturalizaci podpůrných opatření.

ŠPZ vyhodnocuje účelnost a efektivitu zvolených podpůrných opatření nejpozději po roce od jejich přidělení, jinak jejich platnost trvá zpravidla dva roky. Frekvence kontrol je obdobná jako v případě kontrol IVP, které bude obvykle součástí Doporučení (avšak nikoliv nutně vždy).

3.8 Průřezová témata a jejich začlenění

Průřezová témata reprezentují okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou významnou a nedílnou součástí základního vzdělávání.

Jsou důležitým formativním prvkem základního vzdělávání, vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů oborů. Tím přispívají ke komplexnosti vzdělávání žáků a pozitivně ovlivňují proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Žáci dostávají možnost utvářet si integrovaný pohled na danou problematiku a uplatňovat širší spektrum dovedností.

Průřezová témata tvoří *povinnou součást základního vzdělávání*. Do vzdělávání na 2. stupni jsou zařazena všechna průřezová témata uvedená v RVP ZV. Všechna průřezová témata však nemusí být zastoupena v každém ročníku. V průběhu základního vzdělávání je povinností školy nabídnout žákům postupně všechny tematické okruhy jednotlivých průřezových témat, jejich rozsah a způsob realizace stanovuje ŠVP. Průřezová témata je možné využít jako integrativní součást vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu nebo v podobě samostatných předmětů, projektů, seminářů, kurzů apod.

Podmínkou účinnosti průřezových témat je jejich propojenost se vzdělávacím obsahem konkrétních vyučovacích předmětů a s obsahem dalších činností žáků realizovaných ve škole i mimo školu.

Průřezová témata prostupují celým vyučovacím procesem a jsou realizována částečně formou začlenění do vzdělávacího obsahu jednotlivých vyučovacích předmětů a částečně formou projektů, exkurzí, seminářů a ostatních akcí.

Jedná se o tato průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova – PTO,
- výchova demokratického občana – PTD,
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – PTG,
- multikulturní výchova – PTK,
- environmentální výchova – PTE,
- mediální výchova – PTM.

3.8.1 Osobnostní a sociální výchova - PTO

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti.

Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností:

- vede k porozumění sobě samému a druhým,
- napomáhá k zvládnutí vlastního chování,
- přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni,
- rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti,
- utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci,
- umožňuje získat základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací (např. konfliktů),
- formuje studijní dovednosti,
- podporuje dovednosti a přináší vědomosti týkající se duševní hygieny.

V oblasti postojů a hodnot:

- pomáhá k utváření pozitivního (nezraňujícího) postoje k sobě samému a k druhým,
- vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci,
- vede k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů,
- přispívá k uvědomování mravních rozměrů různých způsobů lidského chování,
- napomáhá primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování.

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy osobnostní a sociální výchovy jsou členěny do tří částí, které jsou zaměřeny na osobnostní, sociální a mravní rozvoj. Pro jejich realizaci je užitečné zařazovat do výuky ta témata, která reflektují aktuální potřeby žáků, popřípadě vycházejí ze vzájemné domluvy s nimi. Všechna uvedená témata se uskutečňují prakticky, prostřednictvím vhodných her, cvičení, modelových situací a příslušných diskusí.

Vzhledem k tomu, že se jedná o živá setkání dotýkající se osobní existence, je třeba počítat s tím, že na různé věci budou mít žáci různé názory, že se může objevit odmítání témat či technik, ostych, případně že některé hry tzv. "nevyjdou". Právě tyto okamžiky však bývají v Osobnostní a sociální výchově velmi užitečné, neboť nabízejí příležitost k přemýšlení o tom, co se děje.

Osobnostní rozvoj

- Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium;
- Sebepoznání a sebepojetí - já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah ke mně samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí;
- Seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly, sebeovládání - regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení;
- Psychohygienu - dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládnutí stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích;

- Kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.

Sociální rozvoj

- Poznávání lidí - vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí;
- Mezilidské vztahy - péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny);
- Komunikace - řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy - vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci;
- Kooperace a kompetice - rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnání situací soutěže, konkurence.

Morální rozvoj

- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí - problémy v mezilidských vztazích, zvládnání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci;
- Hodnoty, postoje, praktická etika - analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne.

3.8.2 Výchova demokratického občana - PTD

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma Výchova demokratického občana má mezioborový a multikulturní charakter. V obecné rovině představuje syntézu hodnot, a to spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí svých práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů.

Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovni občanské gramotnosti. Ta vyjadřuje způsobilost orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti. Její získání má umožnit žákovi konstruktivně řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení.

Průřezové téma v základním vzdělávání využívá ke své realizaci nejen tematických okruhů, ale i zkušeností a prožitků žáků, kdy celkové klima školy (vztahy mezi všemi subjekty vzdělávání založené na spolupráci, partnerství, dialogu a respektu) vytváří demokratickou atmosféru třídy, sloužící jako „laboratoř demokracie“. V ní jsou žáci více motivováni k uplatňování svých názorů v diskusích a k možnosti demokraticky se podílet na rozhodnutích celku, společenství, komunity. Zároveň si sami na sobě mohou ověřit nejen význam dodržování pravidel, eventuálně v zájmu spravedlnosti se podílet na vytváření pravidel nových, ale i to, jak je důležité se o udržování demokracie starat, protože překročení hranice k anarchii či naopak k despotismu je neustále přítomným nebezpečím. Tato zkušenost pak rozvíjí schopnost kritického myšlení.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- vede k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod,
- vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti,
- umožňuje participovat na rozhodnutích celku s vědomím vlastní odpovědnosti za tato rozhodnutí a s vědomím jejich důsledků,
- rozvíjí a podporuje komunikativní, formulační, argumentační, dialogické a prezentační schopnosti a dovednosti,
- prohlubuje empatii, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování,
- vede k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- vede k otevřenému, aktivnímu, zainteresovanému postoji v životě,
- vychovává k úctě k zákonu,
- rozvíjí disciplinovanost a sebekritiku,
- učí sebeúctě a sebedůvěře, samostatnosti a angažovanosti,
- přispívá k utváření hodnot, jako je spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost,
- rozvíjí a podporuje schopnost zaujetí vlastního stanoviska v pluralitě názorů,
- motivuje k ohleduplnosti a ochotě pomáhat zejména slabším,
- umožňuje posuzovat a hodnotit společenské jevy, procesy, události a problémy z různých úhlů pohledu (lokální, národní, evropská, globální dimenze),
- vede k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností,
- vede k asertivnímu jednání a ke schopnosti kompromisu.

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy průřezového tématu jsou zaměřeny na utváření a rozvíjení demokratických vědomostí, dovedností a postojů potřebných pro aktivní účast žáků - budoucích dospělých občanů - v životě demokratické společnosti. Při jejich realizaci je užitečné vycházet z reálných životních situací a doporučené obsahy tematických okruhů co nejvíce vztahovat k životní zkušenosti žáků.

- Občanská společnost a škola - škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy - žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci.
- Občan, občanská společnost a stát - občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciací, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů).
- Formy participace občanů v politickém životě - volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí.
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - demokracie jako protívaha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam Ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti.

3.8.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - PTG

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, v dospělosti schopných mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí.

Propojení tématu s digitálními technologiemi umožňuje žákům zejména samostatně získávat, vyhodnocovat a sdílet informace o zemích Evropy a světa. Tyto informace mají především usnadňovat orientaci v nabídce vzdělávacích a pracovních příležitostí, rozvíjení zájmů a navazování kontaktů.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy,

- prohlubuje porozumění vlivu kulturních, ideologických a sociopolitických rozdílů na vznik a řešení globálních problémů v jejich vzájemných souvislostech,
- prohlubuje základní vědomosti nezbytné pro pochopení struktury a funkcí mezinárodních a nevládních organizací, jejich vlivu na řešení globálních i lokálních problémů v oblasti humanitární, politické, sociální, ekonomické, kulturní a dodržování lidských práv,
- rozvíjí schopnost srovnávat projevy kultury v evropském a globálním kontextu, nacházet společné znaky a odlišnosti a hodnotit je v širších souvislostech,
- rozšiřuje a prohlubuje dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí, seberealizaci a řešení reálných situací v otevřeném evropském prostoru,
- prohlubuje vědomosti potřebné k pochopení souvislostí evropských kořenů a kontinuity evropského vývoje a podstaty evropského integračního procesu,
- vede k pochopení významu společných politik a institucí Evropské unie; seznamuje s dopadem jejich činnosti na osobní i občanský život jednotlivce i s možnostmi jejich zpětného ovlivňování a využívání,
- vede k poznání a pochopení života a díla významných Evropanů a iniciuje zájem žáků o osobnostní vzory,
- rozvíjí schopnost racionálně uvažovat, projevovat a korigovat emocionální zaujetí v situacích motivujících k setkávání, srovnávání a hledání společných evropských perspektiv.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá překonávat stereotypy a předsudky,
- obohacuje pohledy žáka na sebe sama z hlediska otevřených životních perspektiv rozšířených o možnosti volby v evropské a mezinárodní dimenzi,
- kultivuje postoje k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života,
- utváří pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti,
- podporuje pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám,
- upevňuje osvojování vzorců chování evropského občana a smysl pro zodpovědnost.

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy průřezového tématu podněcují zájem žáků o Evropu a svět a zprostředkovávají jim poznání Evropy a světa jako uspořádaného prostředí, měnícího se v čase, v němž se lidé setkávají, společně řeší problémy a utvářejí svůj život. Prostřednictvím tematických okruhů si žáci zpřesňují obraz Evropy, uvědomují si souvislosti řešení běžných situací občana s globálními problémy a možnosti utváření své vlastní životní perspektivy v evropském a globálním prostoru.

- Evropa a svět nás zajímá - rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy;
- Objevujeme Evropu a svět - naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů;
- Jsme Evropané - kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; Evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže.

3.8.4 Multikulturní výchova - PTK

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty.

Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci.

Multikulturní výchova se hluboce dotýká i mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou. Škola jako prostředí, v němž se setkávají žáci z nejrůznějšího sociálního a kulturního zázemí, by měla zabezpečit takové klima, kde se budou všichni cítit rovnoprávně, kde budou v majoritní kultuře úspěšní i žáci minorit a žáci majority budou poznávat kulturu svých spolužáků - příslušníků minorit. Tím přispívá k vzájemnému poznávání obou skupin, ke vzájemné toleranci, k odstraňování nepřátelství a předsudků vůči „nepoznanému“.

Multikulturní výchova se prolíná všemi vzdělávacími oblastmi. Blízkou vazbu má zejména na vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, Člověk a společnost, Umění a kultura, Člověk a zdraví, z oblasti Člověk a příroda se dotýká zejména vzdělávacího oboru Zeměpis. Vazba na tyto oblasti je dána především tématy, která se zabývají vzájemným vztahem mezi příslušníky různých národů a etnických skupin. Propojení Multikulturní výchovy s digitálními technologiemi umožňuje žákům zejména získávat, vyhodnocovat a sdílet informace jako východisko pro přemýšlení o naléhavých tématech a způsobech jejich řešení.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- poskytuje žákům základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti,
- rozvíjí dovednost orientovat se v pluralitní společnosti a využívat interkulturních kontaktů k obohacení sebe i druhých,
- učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých,
- učí přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si, že všechny etnické skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné,
- rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských, sociálních skupin a spolupracovat s příslušníky odlišných sociokulturních skupin,
- rozvíjí dovednost rozpoznat projevy rasové nesnášenlivosti a napomáhá prevenci vzniku xenofobie,
- učí žáky uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů a připravenosti nést odpovědnost za své jednání,
- poskytuje znalost některých základních pojmů multikulturní terminologie: kultura, etnikum,

identita, diskriminace, xenofobie, rasismus, národnost, netolerance aj.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá žákům prostřednictvím informací vytvářet postoje tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám, reflektovat zázemí příslušníků ostatních sociokulturních skupin a uznávat je,
- napomáhá žákům uvědomit si vlastní identitu, být sám sebou, reflektovat vlastní sociokulturní zázemí,
- stimuluje, ovlivňuje a koriguje jednání a hodnotový systém žáků, učí je vnímat odlišnost jako příležitost k obohacení, nikoli jako zdroj konfliktu,
- pomáhá uvědomovat si neslučitelnost rasové (náboženské či jiné) intolerance s principy života v demokratické společnosti,
- vede k angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu
- učí vnímat sebe sama jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám.

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy Multikulturní výchovy vycházejí z aktuální situace ve škole, reflektují aktuální dění v místě školy, současnou situaci ve společnosti. Výběr a realizace daného tematického okruhu, popř. tématu mohou být významně ovlivněny vzájemnou dohodou učitelů, učitelů a žáků, učitelů a rodičů apod.

- Kulturní diference - jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě;
- Lidské vztahy - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitá stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, umění vžít se do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěví k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy;
- Etnický původ - rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti - jejich rozpoznávání a důvody vzniku;
- Multikulturalita - multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání;
- Princip sociálního smíru a solidarity - odpovědnost a příspěví každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní

společnosti; aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty.

3.8.5 Enviromentální výchova - PTE

Charakteristika průřezového tématu

Enviromentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy), i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků.

Propojení s digitálními technologiemi umožňuje žákům aktivně získávat a sdílet zásadní informace týkající se naléhavých otázek životního prostředí. To umožňuje jednak hlouběji poznávat a vyhodnocovat závažnost ekologických problémů, jednak zvyšovat zájem žáků, aby modelovali a prezentovali varianty jejich řešení, komunikovali o nich, a vyhodnocovat jejich možné dopady na úrovni lokální a globální.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- rozvíjí porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí,
- vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování,
- přispívá k poznávání a chápání souvislostí mezi vývojem lidské populace a vztahy k prostředí v různých oblastech světa,
- umožňuje pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědností ve vztazích k prostředí,
- poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí,
- ukazuje modelové příklady jednání, která jsou žádoucí i nežádoucí z hledisek životního prostředí a udržitelného rozvoje,
- napomáhá rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí na místní, regionální, evropské i mezinárodní úrovni,
- seznamuje s principy udržitelnosti rozvoje společnosti,
- učí hodnotit objektivnost a závažnost informací týkajících se ekologických problémů,
- učí komunikovat o problémech životního prostředí, vyjadřovat, racionálně obhajovat a zdůvodňovat své názory a stanoviska.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty,
- vede k odpovědnosti ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody a přírodních zdrojů,

- vede k pochopení významu a nezbytnosti udržitelného rozvoje jako pozitivní perspektivy dalšího vývoje lidské společnosti,
- podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí,
- přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí,
- vede k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí,
- vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví.

Tematické okruhy průřezového tématu

Environmentální výchova je členěna do tematických okruhů, které umožňují celistvé pochopení problematiky vztahů člověka k životnímu prostředí. Vede žáky k uvědomění si základních podmínek života a odpovědnosti současné generace za život v budoucnosti. Environmentální výchova je podrobně rozpracována v samostatném plánu (viz Příloha č.2).

Tematické okruhy:

- Ekosystémy - les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhá odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo - město - vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)
- Základní podmínky života - voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy - biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí - zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích - zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)

- Vztah člověka k prostředí - naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci - instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)

3.8.6 Mediální výchova - PTM

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Přitom sdělení, jež jsou médiu nabízena, mají nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářena s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu.

Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Ta zahrnuje jednak osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře, fungování), jednak získání dovedností podporujících poučené, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými sděleními. Dále pak orientaci v mediovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb - od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času.

Propojení s digitálními technologiemi zdůrazňuje témata a činnosti týkající se mediální komunikace, bezpečnosti komunikace a minimalizace rizik, potřebnosti rozlišovat mezi soukromou a veřejnou komunikací a vnímat naléhavost neustálého kritického vyhodnocování informací a mediálních sdělení. Pro plnohodnotné zapojení žáků do mediální komunikace je třeba vytvářet příležitosti a podmínky k tvorbě mediální produkce a k vědomému využívání různých výrazových prostředků a tvořivých realizačních postupů.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace,
- umožňuje rozvíjet schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich,

- učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času,
- umožňuje pochopení cílů a strategií vybraných mediálních obsahů,
- vede k osvojení si základních principů vzniku významných mediálních obsahů (zvl. zpravodajských),
- umožňuje získat představy o roli médií v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec (včetně právního kontextu),
- vytváří představu o roli médií v každodenním životě v regionu (v lokalitě),
- vede k rozeznávání platnosti a významu argumentů ve veřejné komunikaci,
- rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu,
- přispívá k využívání vlastních schopností v týmové práci i v redakčním kolektivu,
- přispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- rozvíjí citlivost vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení.
- vede k uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění,
- rozvíjí citlivost vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci,
- napomáhá k uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace.

Tematické okruhy průřezového tématu

Mediální výchova na úrovni základního vzdělávání obsahuje základní poznatky a dovednosti týkající se médií a mediální komunikace. Tematické okruhy mediální výchovy se člení na tematické okruhy receptivních činností a tematické okruhy produktivních činností.

Tematické okruhy receptivních činností:

- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu;
- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médií zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušených mediálních sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě);
- stavba mediálních sdělení - příklady pravidelností v uspořádání mediálních sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), zezábavňující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby

a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající);

- vnímání autora mediálních sdělení - identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu;
- fungování a vliv médií ve společnosti - organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách.

Tematické okruhy produktivních činností:

- tvorba mediálního sdělení - uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení;
- práce v realizačním týmu - redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce.

4 UČEBNÍ PLÁN

4.1 Tabulace učebního plánu

Vzdělávací oblasti	Předmět	Zkr.	Počet vyučovacích hodin v ročníku				Minimální časová dotace	Z toho disponibilní	celkem
			6.	7.	8.	9.			
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Čj	5	4	5	5	15	4	19
	Anglický jazyk	Aj	3	3	3	3	12	0	12
	Německý jazyk	Nj	0	2	2	2	6	0	6
Matematika a její aplikace	Matematika	M	4	4	5	5	15	3	18
Informatika	Informatika	I	1	1	1	1	4	0	4
Člověk a společnost	Dějepis	D	2	2	2	2	10	2	12
	Výchova k občanství	Vo	1	1	1	1			
Člověk a příroda	Fyzika	Fy	2	2	2	2	20	8	28
	Chemie	Ch	0	0	2	2			
	Přírodopis	Pp	2	2	2	2			
	Zeměpis	Z	2	2	2	2			
Umění a kultura	Hudební výchova	Hv	1	1	1	1	9	1	10
	Výtvarná výchova	Vv	2	2	1	1			
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	Vz	1	1	0	0	10	0	10
	Tělesná výchova	Tv	2	2	2	2			
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	PČ	1	0	1	1	3	0	3
C e l k e m			29	29	32	32		18	122

4.2 Poznámky k učebnímu plánu

Poznámky k rámcovému vzdělávacímu plánu

Rámcový vzdělávací plán pro základní vzdělávání obsahuje celkovou povinnou časovou dotaci 122 hod. Týdenní dotace je rozdělena takto:

6. a 7. ročník 29 hod.,
8. a 9. ročník 32 hod.

Disponibilní časová dotace

Disponibilní časová dotace je v rozsahu 18 hodin. Je využita:

- k posílení časové dotace jednotlivých vzdělávacích oblastí a vzdělávacích oborů nad rámec vymezené minimální časové dotace (18 hodin)

Základní vyučovací jednotkou je vyučovací hodina, která trvá 45 min. Kromě vyučovací hodiny mohou učitelé využívat i jiné typy vyučovací jednotky s jiným časovým úsekem, pokud však dodrží zásady hygieny práce (přestávky, relaxace, ...). Rozvržení předmětů v týdnu určuje rozvrh hodin, který však není neměnný, je možno ho podle potřeby po dohodě s vedením školy a ostatními pedagogy pozměnit. Musí však být zachována dotace hodin daná učebním plánem.

Místem vyučování je nejčastěji třída, odborná pracovna, počítačová učebna, prostory v areálu školy a sokolovny, ale i muzeum, ZOO, galerie apod.

Metody a formy výuky jsou zcela ponechány v kompetenci pedagogů jednotlivých vyučovacích předmětů. Každý volí takové prostředky, aby žáci dosáhli očekávaných výstupů, byli pozitivně motivováni k výuce.

Ostatní výchovy

Etická výchova (zkratka EV) není zařazena jako samostatný obor, ale prolíná do všech vzdělávacích oborů, zejména do výchovy ke zdraví, výchovy k občanství. Je realizována ve všech akcích pořádaných školou.

Sexuální výchova (zkratka SV) je realizována zejména ve výchově ke zdraví, výchově k občanství a přírodopisu.

Výchova k finanční gramotnosti (zkratka FG) je realizována zejména ve výchově k občanství a v matematice.

Do jednotlivých oborů je začleněna i ochrana člověka za mimořádných okolností – viz Příloha č. 4

Dopravní výchova (zkratka MD)

Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí (zkratka MV)

Obrana vlasti (zkratka MO)

Korupce (zkratka ÚV)

5. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Hodnocení výsledků vzdělávání školy chápeme jako nedílnou součást výchovně vzdělávacího procesu.

Hodnocení je činnost, kterou učitel průběžně vykonává nejen při výuce, ale i během výkonu dozoru a v mimoškolní činnosti a to během celého školního roku. Hodnocení se vztahuje na úroveň dosahování očekávaných výstupů v jednotlivých vzdělávacích oborech, na utváření jednotlivých klíčových kompetencí ve vyučovacího procesu a zahrnuje i hodnocení chování a kázně žáků.

Hodnocení je plánovitá činnost. Je zaměřena na hodnocení práce školy za účelem zajištění kvality vzdělávání a v rámci vzdělávacího procesu. Je to určitá zpětná vazba učitelů, žáků, zaměstnanců školy, rodičů i veřejnosti o všem, co se ve škole děje.

V dalších kapitolách uvádíme stručný přehled hodnocení, podrobnosti jsou uvedeny v Příloze č.2 – výňatek z aktuálně platného Školního řádu.

6. UČEBNÍ OSNOVY

Kapitola zahrnuje obsah všech vyučovacích předmětů vyučovaných ve škole. Je rozdělena podle vzdělávacích oblastí. Jsou do nich zařazeny předměty povinné, ale i volitelné, které se k této oblasti váží.

U každé vzdělávací oblasti uvádíme:

- seznam vyučovacích předmětů
- cílové zaměření vzdělávací oblasti

U každého předmětu uvádíme:

charakteristiku vyučovacímho předmětu

- vzdělávací obsah předmětu
- časovou dotaci
- místo realizace
- východiska a vzdělávací strategie
- výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů je rozdělen do ročníků, ty jsou upraveny do tabulky.

V tabulce jsou uvedeny:

- výstupy pro žáky
- výběr a rozdělení učiva
- mezipředmětové vztahy a průřezová témata, která se váží k učivu

7. PŘEHLED POUŽÍVANÝCH ZKRATEK

Aj	Anglický jazyk
Cj	Cizí jazyk
CČj	Cvičení z českého jazyka
Čj	Český jazyk
L	Literatura
D	Dějepis
F	Fyzika
Hv	Hudební výchova
Ch	Chemie
I	Informatika
LP	Laboratorní práce
M	Matematika
MD	dopravní výchova
MF	finanční gramotnost
MO	obrana vlasti
MV	ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí
Nj	Německý jazyk
Pk	Přírodovědné praktikum
Jak	Konverzace v anglickém jazyce
Vč	Výtvarné činnosti
P	Přírodopis
Sh	Sportovní hry
Tv	Tělesná výchova
Vv	Výtvarná výchova
Z	Zeměpis
Rv	Rodinná výchova
Ov	Občanská výchova
KMD	Klub mladého diváka
PT	průřezové téma (RVP ZV)
RVP	rámcový vzdělávací program
RVP	ZV RVP pro základní vzdělávání
ŘŠ	ředitel školy
SCIO	evaluační testy SCIO
SPCH	specifické poruchy chování
SPU	specifické poruchy učení
SPUCH	specifické poruchy učení a chování
ŠVP	školní vzdělávací program
TU	třídní učitel
ÚV	korupce
VP	výchovný poradce
ZŠ	základní škola
ZV	základní vzdělávání
EV	etická výchova
FG	finanční gramotnost
SV	sexuální a rodinná výchova
PTO	osobnostní a sociální výchova

PTD	výchova demokratického občana
PTG	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
PTK	multikulturní výchova
PTE	environmentální výchova
PTM	mediální výchova
LVVZ	lyžařský výcvikový zájezd
PC	osobní počítač
EVVO	environmentální výchova
MPP	minimální preventivní program

8. PŘÍLOHY

příloha č. 1 – Tabulka průřezových témat
příloha č. 2 – Hodnocení dle školního řádu

PŘÍLOHA Č. 1

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

1. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou

1.1 Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

1. Hodnocení žáka je organickou součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení.
2. Za první pololetí škola vydává žákovi výpis z vysvědčení; za druhé pololetí vydává vysvědčení.
3. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení může být vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů.
4. Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání škola podle požadavků střední školy převede slovní hodnocení do klasifikace.
5. Při hodnocení žáků s SVP se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění dle metodických pokynů a doporučení poradenských center.
6. Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje klasifikace průběžná a celková. Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka. Klasifikace souhrnného prospěchu se provádí na konci každého pololetí a není aritmetickým průměrem běžné klasifikace.
7. Při hodnocení žáka klasifikací jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.
8. Chování neovlivňuje klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech.
9. Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
10. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný klasifikační stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.
11. Ohodnocením výkonu žáka klasifikačním stupněm posuzuje učitel výsledky práce objektivně a přiměřeně náročně.
12. Pro určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěm žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních

výkonech pro určitou indispozici. Přihlíží se i ke snaživosti a pečlivosti žáka, k jeho individuálním schopnostem a zájmům.

13. Zákonní zástupci žáka jsou o prospěchu žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:
  - průběžně prostřednictvím žákovské knížky,
  - před koncem každého čtvrtletí (klasifikační období),
  - případně kdykoliv na požádání zákonných zástupců žáka.
14. V případě mimořádného zhoršení prospěchu informuje učitel zákonné zástupce žáka bezprostředně a prokazatelným způsobem. Případy zaostávání žáků v učení se projednají v pedagogické radě.
15. Žáci školy, kteří po dobu nemoci nejméně tři měsíce před koncem klasifikačního období navštěvovali školu při zdravotnickém zařízení a byli tam klasifikováni za pololetí ze všech, popřípadě jen z některých předmětů, se po návratu do kmenové školy znovu nezkoušejí a neklasifikují. Jejich klasifikace ze školy při zdravotnickém zařízení v předmětech, ve kterých byli klasifikováni, je závazná. V předmětech, ve kterých nebyli vyučováni, se neklasifikují.
16. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených ŠVP s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených RVP a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.
17. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
18. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.
19. Pokud nelze žáka z některého nebo z více předmětů v prvním nebo druhém pololetí hodnotit ani v náhradním termínu, uvádí se místo hodnocení „nehodnocen“.
20. Pokud je žák z některého předmětu uvolněn, uvádí se místo hodnocení „uvolněn“.
21. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.
22. Žákovi, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce a na základě doporučujícího vyjádření odborného lékaře povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval.
23. Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl

nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

24. Při distanční výuce budou konkrétní práce žáků hodnoceny dle platného klasifikačního řádu školy. Důraz bude kladen na hodnocení formativní a zpětnou vazbou, některé úkoly mohou být běžně hodnoceny sumativně, tj. známkou, započítanou do klasifikace. S výsledkem hodnocení budou žáci seznámeni prostřednictvím on-line výuky, popř. e-mailem. Rodiče budou seznámeni s prospěchem na pravidelných konzultacích s třídním učitelem, popř. s vyučujícím daného předmětu, nejlépe e-mailem.

1.2 Zásady pro hodnocení chování ve škole

1. Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě.
2. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel slušného chování a dodržování Šě během klasifikačního období.
3. Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže předchozí opatření byla neúčinná.
4. Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování ve škole a při akcích organizovaných školou.
5. Zákonní zástupci žáka jsou o chování žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:
  - průběžně prostřednictvím ŽK,
  - před koncem každého čtvrtletí (klasifikační období),
  - okamžitě v případě mimořádného porušení Šě.

1.3 Zásady pro používání slovního hodnocení

1. O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy po projednání v pedagogické radě.
2. Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.
3. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
4. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech ŠVP a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka. Úroveň vzdělávání žák dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů ŠVP, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k svému věku. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jeho vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

1.4 Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

1. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, posiluje sebeúctu a sebevědomí žáků.
2. Chybu je potřeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě s žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat, chápou chybu jako důležitý prostředek učení.
3. Při školní práci vedou pedagogové žáka tak, aby komentoval svoje výkony a výsledky.
4. Při sebehodnocení se žák snaží popsat:
  - co se mu daří, nedaří,
  - jak bude pokračovat dál.
5. Znamky nejsou jediným zdrojem motivace.

2. Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

2.1 Stupně hodnocení prospěchu

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených ŠVP se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- 1 - výborný
- 2 - chvalitebný
- 3 - dobrý
- 4 - dostatečný
- 5 - nedostatečný

Jestliže je žák z výuky některého předmětu v prvním nebo ve druhém pololetí uvolněn (§ 50 odst. 2 školského zákona), uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „**uvolněn(a)**“.

Nelze-li žáka z některého nebo ze všech předmětů v prvním nebo ve druhém pololetí hodnotit ani v náhradním termínu (§ 52 odst. 2 a 3 školského zákona), uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „**nehodnocen (a)**“.

Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:

- předměty s převahou teoretického zaměření,
- předměty s převahou praktických činností,
- předměty s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření.

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

2.2 Kritéria klasifikace prospěchu

Stupeň 1 (výborný)

Žák dosahuje konkretizovaných výstupů, očekávaných kompetencí, klíčových kompetencí a cílů základního vzdělávání (dále jen stanovených výstupů) rychle, v určeném (nebo kratším) čase, s výrazným podílem samostatné práce a jen s minimální pomocí učitele. Projevuje výrazný zájem o výuku a o pozitivní rozvíjení své osobnosti. Čádně se na výuku připravuje a vzorně plní zadané úkoly. Při výuce plně využívá svých schopností, možností a rezerv.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák dosahuje stanovených výstupů v určeném čase, jen s malou pomocí učitele. Je schopen samostatně pracovat. Projevuje zřetelný zájem o výuku a o rozvíjení své osobnosti. Jeho příprava na výuku a plnění zadaných úkolů vykazují drobné nedostatky. Při výuce se snaží plně využívat svých schopností, možností a rezerv.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák dosahuje stanovených výstupů, ale v delším než určeném čase a s výraznou pomocí učitele. Samostatné práce je schopen jen částečně. Projevuje částečný zájem o výuku a rozvíjení své osobnosti. Jeho příprava na výuku a plnění zadaných úkolů často vykazují výraznější nedostatky. Svých schopností, možností a rezerv využívá při výuce jen částečně, a vykazuje jen malou snahu o zlepšení tohoto stavu.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák dosahuje i přes výraznou pomoc učitele, a za mnohem delší, než určený čas, jen některých stanovených výstupů. Samostatné práce je téměř neschopen. Projevuje malý zájem o výuku a rozvíjení své osobnosti. Jeho příprava na výuku trvale vykazuje výrazné nedostatky. Svých schopností, možností a rezerv využívá při výuce jen velmi málo, spíše ojediněle, a nejeví téměř žádnou snahu tento stav zlepšit.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák nedosahuje prakticky žádných stanovených výstupů, ani ve výrazně delším, než určeném čase, a to i přes maximální pomoc a snahu učitele. Samostatné práce není schopen. O výuku a rozvíjení své osobnosti neprojevuje zájem. Na výuku se nepřipravuje. Svě schopnosti, možnosti a rezervy při výuce nevyužívá; snahu zlepšit tento stav neprojevuje.

2.3 Stupně hodnocení chování

Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- 1 – velmi dobré
- 2 – uspokojivé
- 3 – neuspokojivé

2.4 Kritéria klasifikace chování:

Stupeň 1 /velmi dobré/

Uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení Šš, méně závažných přestupků se dopouští ojedinele, je přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 /uspokojivé/:

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními Šš, žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování, pravidlům Šš nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy, ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

1. opakované hrubé a nevhodné chování k pedagogům a ostatním zaměstnancům školy,
2. za neomluvenou absenci v počtu 5 - 14 vyučovacích hodin,
3. za opakované podvody (falšování podpisů, známek a hodnocení),
4. za držení, požití a distribuci omamných psychotropních návykových látek (drogy, cigarety včetně elektronických, nikotinové sáčky, žvýkáci tabák, alkohol, léky apod.) v areálu školy i mimo školu včetně tabáku a alkoholu, v době školního vyučování nebo v rámci akcí pořádaných školou, kde škola za žáka přebírá odpovědnost,
5. za opakované ublížení spolužákovi,
6. za krádež v areálu školy nebo na akcích pořádaných školou, kde škola za žáka přebírá odpovědnost,
7. za pořizování zvukového či obrazového záznamu bez svolení natáčené osoby,
8. za závažné porušení Šš.

Stupeň 3 /neuspokojivé/:

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování, dopustí se takových závažných přestupků proti Šš nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob, záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy:

1. soustavné hrubé a nevhodné chování k pedagogům a zaměstnancům školy,
2. za neomluvenou absenci v počtu 15 a více vyučovacích hodin,
3. opakované držení, požití a distribuci omamných psychotropních návykových látek (drogy, cigarety včetně elektronických, nikotinové sáčky, žvýkáci tabák, alkohol, léky apod.) v areálu školy i mimo školu, v době školního vyučování nebo v rámci akcí pořádaných školou, kde škola za žáka přebírá odpovědnost,
4. za opakovanou krádež v areálu školy nebo na akcích pořádaných školou, kde škola za žáka přebírá odpovědnost,

5. za obzvlášť hrubé ublížení spolužákovi,
6. za zvlášť závažné a opakované porušení ŠŠ a povinností stanovených školským zákonem.

2.5 Kritéria pro pochvaly a kázeňská opatření

2.5.1 Pochvaly

a) Pochvala ředitele školy

ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.

b) pochvala třídního učitele

Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci:

- za soutěže, olympiády,
- za ochotu pomoci, vstřícnost,
- za pomoc v krizové situaci,
- za celoroční svědomitou práci a plnění školních povinností.

2.5.2 Kázeňská opatření

Při porušení povinností stanovených ŠŘ lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit tato výchovná opatření:

a) napomenutí třídního učitele (drobné kázeňské přestupky a porušování ŠŘ).

zejména:

1. za neplnění školních povinností (zapomínání žákovské knížky, cvičebního úboru, pomůcek na výuku, neplnění zadaných úkolů apod.),
2. za nevhodné chování (vyrušování při vyučování, slovní napadení spolužáka, vulgární vyjadřování apod.),
3. za menší porušení ŠŘ.

b) důtku třídního učitele (opakované závažnější kázeňské přestupky a opakované porušování ŠŘ).

zejména:

1. za opakované neplnění školních povinností (zapomínání a ztráta žákovské knížky, cvičebního úboru, pomůcek na výuku, neplnění zadaných úkolů apod.),
2. za opakované nevhodné chování (vyrušování při vyučování, slovní a fyzické napadení spolužáka, vulgární vyjadřování),

3. za svévolné porušení ŠŘ, poničení školního majetku, majetku žáků a zaměstnanců,
4. za svévolné opuštění školy v době vyučování,
5. nevhodné projevy důvěrné náklonnosti apod.

c) důtku ředitele školy (za závažné porušení ŠŘ)

zejména:

1. za soustavné neplnění školních povinností, opakovanou ztrátu žákovské knížky, podvod (zamlčování žákovské knížky, falšování podpisů, známek a hodnocení apod.),
2. za hrubé a nevhodné chování k pedagogům a zaměstnancům školy, úmyslné ublížení spolužákovi,
3. za neomluvenou absenci v počtu 1 - 4 vyučovacích hodin,
4. opakované úmyslné ničení školního majetku a majetku žáků a zaměstnanců,
5. opakované svévolné opuštění školy v době vyučování,
6. opakované nevhodné projevy důvěrné náklonnosti apod.,
7. za soustavné vulgární vyjadřování, xenofobní a rasistické projevy,
8. za krádež,
9. za jiné závažné porušení ŠŘ.

- Třídní učitel vždy prodiskutuje návrh výchovného opatření s vedením školy. **Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.**
- Všechna výchovná opatření jsou předána zákonnému zástupci prostřednictvím třídních učitelů nebo vedení školy.
- Za účelem objektivního prošetření, projednání a posouzení závažných porušení pravidel a povinností stanovených tímto ŠŘ, příp. jinými závaznými předpisy, může ředitelka školy ustanovit výchovnou komisi. Jejími členy mohou být kromě pedagogických pracovníků školy i externí pracovníci, jejichž profese, vzdělání a zkušenost souvisejí s řešenou problematikou. Výchovná komise připravuje podklady pro projednání chování žáka v pedagogické radě a navrhuje řediteli školy vhodné způsoby řešení problému.
- Neomluvené i zvýšené omluvené absence nepřítomnosti hlásí třídní učitel metodikovi prevence a řediteli školy, kteří tyto údaje vyhodnocují. Při zvýšené omluvené nepřítomnosti se ověřuje věrohodnost. Neomluvenou nepřítomnost řeší se zákonným zástupcem žáka třídní učitel formou pohovoru. Projedná důvod nepřítomnosti žáka a způsob omlouvání jeho nepřítomnosti. Seznámí zákonného zástupce žáka s možnými důsledky v případě nárůstu neomluvené nepřítomnosti. Provede zápis z pohovoru, kde uvede způsob nápravy dohodnutý se zákonným zástupcem. Zákonný zástupce zápis podepíše a obdrží kopii zápisu. Případné odmítnutí podpisu nebo převzetí zápisu zákonným zástupcem se do zápisu zaznamená.
- Při počtu neomluvených 15 hodin svolává ředitel školy školní výchovnou komisi, které se dle závažnosti a charakteru nepřítomnosti žáka účastní: ředitel školy, zákonný zástupce, třídní učitel, zástupce orgánu sociálně-právní ochrany dětí, školní metodik prevence, popř. další odborníci a zástupce rady školy. O

průběhu a závěrech jednání školní výchovné komise se provede zápis, který zúčastněné osoby podepíší. Případná neúčast nebo odmítnutí podpisu zákonnými zástupci se v zápisu zaznamená. Každý účastník jednání obdrží kopii zápisu. V případě, že neomluvená nepřítomnost žáka pokračuje, ředitel školy zašle bezodkladně oznámení o pokračujícím záškoláctví s náležitou dokumentací příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí. Tato ohlašovací povinnost vychází z platné právní úpravy. V případě opakovaného záškoláctví v průběhu školního roku je třeba postoupit hlášení o zanedbání školní docházky Policii ČR, kde bude případ řešen jako trestní oznámení pro podezření spáchání trestného činu ohrožení mravní výchovy mládeže.

2.6 Kritéria slovního hodnocení prospěchu

Stupeň 1 (výborný)

Žák používá vědomostí a dovedností spolehlivě a uvědoměle, pracuje samostatně, přesně a s jistotou:

- učivo ovládá bezpečně,
- v myšlení je pohotový, bystrý, samostatný, dobře chápe souvislosti,
- vyjadřuje se výstižně a poměrně přesně,
- je aktivní, učí se svědomitě a se zájmem.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb:

- učivo ovládá,
- uvažuje celkem samostatně,
- vyjadřuje se celkem výstižně,
- učí se svědomitě.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává obtíže a odstraňuje chyby:

- učivo v podstatě ovládá,
- v myšlení je méně samostatný,
- myšlenky vyjadřuje ne zcela přesně,
- k učení a práci nepotřebuje větších podnětů.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák dělá podstatné chyby a nesehná je překonává:

- učivo ovládá se značnými mezerami,
- v myšlení je nesamostatný, pracuje pouze s nápovědou,
- vyjadřuje se se značnými obtížemi,

- projevuje malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele:

- učivo neovládá,
- odpovídá nesprávně i na návodné otázky,
- nedokáže se samostatně vyjádřit,
- pomoc a pobízení k učení jsou neúčinné.

Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Zásady pro převedení slovního hodnocení do klasifikace nebo klasifikace do slovního

hodnocení se provádí dle následujících formulací, případně dle synonym k těmto formulacím, které jsou při slovním hodnocení používány.

Prospěch

<i>Ovládnutí učiva předepsaného</i>	Kritéria
1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá
<i>Úroveň myšlení</i>	
1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
<i>Úroveň vyjadřování</i>	
1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	i na návodné otázky odpovídá nesprávně
<i>Úroveň aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyby, jichž se žák dopouští</i>	
1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí

Píle a zájem o učení	
1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

Chování

1 – velmi dobré	Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 - uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 - neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti Še nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

3. Způsob získávání podkladů pro hodnocení

- Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:
  - soustavným diagnostickým pozorováním žáka,
  - soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování,
  - různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), didaktickými testy,
  - kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami předepsanými učebními osnovami,
  - analýzou různých činností žáka,
  - konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby s dalšími odborníky (PPP),
  - rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka.
- Žák základní školy musí mít z každého předmětu **alespoň dvě známky za každé pololetí, z toho nejméně jednu za ústní zkoušení**. Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období. Výjimku tvoří vědomosti nutné k zvládnutí zkoušené látky.
- Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřipustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.
- Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a

nedostatky hodnocených projevů, výkonů a výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě.

5. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 6 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky - současně se sdělováním známek žákům. Při hodnocení využívá i sebehodnocení žáka.
6. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.
7. **O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom včas informuje. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.**
8. Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné apod.). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.
9. Vyučující zajistí zapsání známek a dbá o jejich úplnost.
10. Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30. 10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také zákonným zástupcům.
11. Vyučující dodržují pedagogické zásady, zejména:
  - Neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden.
  - Žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací nebo úsek nezbytný pro návaznost učiva (formu dopsání látky dohodne žák s vyučujícím předmětu).
  - Účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí.
  - Učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy není přípustné
  - Před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva.
  - **V případě dlouhodobé nebo opakované absence může vyučující daného předmětu rozhodnout o způsobu klasifikace zameškaného učiva nebo odložení klasifikace**
12. K hodnocení známkou se používají v žákovské knížce **pouze známky**: 1, 2, 3, 4, 5; jiné označení známky (minus, plus, „hvězdička“, podtržení známky apod.) není přípustné.
13. **Ze zápisu v žákovské knížce musí být zřejmé, kdy, v jakém vyučovacím předmětu, a za co byl žák hodnocen.** Zápisy typu: „opakování, проверка, desetiminutovka, apod.“ se v žákovské knížce nepoužívají, neboť není zřejmé, za co je žák hodnocen. Výjimka zápisu se vztahuje na souhrnné pololetní práce.
14. Třídní učitelé (případně výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučeními psychologických vyšetření, která se vztahují ke způsobu hodnocení a klasifikaci žáků a způsobu získávání

podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.

4. Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách

4.1 Komisionální zkouška

1. Komisionální zkouška se koná v těchto případech:
  - má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí,
  - při konání opravné zkoušky.
2. Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.
3. Komise je tříčlenná a tvoří ji:
  - a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
  - b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
  - c) přisedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené RVP pro základní vzdělávání.
4. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.
5. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy. Za řádné vyplnění protokolu odpovídá předseda komise, protokol podepíše všichni členové komise.
6. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
7. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se ŠVP.
8. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.
9. Třídní učitel zapíše do třídního výkazu poznámku o vykonaných zkouškách, doplní celkový prospěch a vydá žákovi vysvědčení s datem poslední zkoušky.

Má-li zákonný zástupce nezletilého žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů od dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoušení výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad.

Pokud není dále stanoveno jinak, ředitel školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které

se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.
Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.

4.2 Opravná zkouška

1. Opravné zkoušky konají:
  - žáci, kteří mají nejvýše dvě nedostatečné z povinných předmětů a zároveň dosud neopakovali ročník na daném stupni základní školy,
  - žáci devátého ročníku, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů.
2. Žáci nekonají opravné zkoušky, jestliže neprospěli z předmětu s výchovným zaměřením.
3. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku, tj. do 31. srpna. Termín opravných zkoušek a konzultací žáků s příslušnými pedagogickými pracovníky stanoví ředitel školy na červnové pedagogické radě. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
4. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.
5. Žákovi, který konal opravnou zkoušku, se na vysvědčení uvede datum poslední opravné zkoušky v daném pololetí.
6. Třídní učitel zapíše do třídního výkazu žákovi, který konal opravnou zkoušku:
Vykonání opravné zkoušky (třídní výkaz – poznámka)
Žák vykonal dne ..... opravnou zkoušku z předmětu .....s prospěchem .....
Nedostavení se k opravné zkoušce (třídní výkaz – poznámka)
Žák se bez řádné omluvy nedostavil k vykonání opravné zkoušky, čímž jeho prospěch v předmětu..... zůstává nedostatečný

5. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka.
2. Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zvýrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.
3. Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.
4. Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.
5. Žák při částečném osvobození nebo při úlevách doporučených lékařem se klasifikuje v tělesné výchově s přihlédnutím k druhu a stupni postižení i k jeho celkovému zdravotnímu stavu.

6. Celkové hodnocení na vysvědčení

1. Při hodnocení výsledků vzdělávání žáka i při hodnocení chování žáka na vysvědčení se kromě výše uvedených kritérií vždy zohledňují osobnostní předpoklady, věk žáka a důležité okolnosti, které ovlivnily žákův výkon (žák se zdravotním postižením, zdravotním nebo sociálním znevýhodněním, žák, který není státním občanem ČR apod.).
2. Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:
  - a) prospěl(a) s vyznamenáním,
  - b) prospěl(a),
  - c) neprospěl(a),
  - d) nehodnocen(a),
3. Žák je hodnocen stupněm:
  - a) **prospěl(a) s vyznamenáním**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených ŠVP hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný (nebo odpovídajícím slovním hodnocením), průměr stupňů prospěchu ze všech povinných vyučovacích předmětů stanovených ŠVP není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré,
  - b) **prospěl(a)**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených ŠVP hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,
  - c) **neprospěl(a)**, je-li v některém z povinných předmětů stanovených ŠVP hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,
  - d) **nehodnocen(a)**, není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených ŠVP na konci prvního pololetí.

PŘÍLOHA Č. 2

Průřezová témata na II. stupni

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

tematické okruhy	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
<i>osobnostní rozvoj</i>				
<i>rozvoj schopností poznávání (OSV 01)</i>	Aj, Pp, Tv, Hv, Vv, Čj, VZ	Pp, Tv, Hv, Vv, ČJ, VZ	Che, Tv, Vv, ČJ, PČ, VO	Che, Tv, Vv, ČJ
<i>sebezpoznávání a sebezpojetí (OSV 02)</i>	Tv, Vv, ČJ, VZ	Aj, Nj, Tv, Vv, ČJ, VZ	Pč,, Hv, Pp, Tv, Vv, ČJ, VO	Pč, Tv, Hv, Vv
<i>seberegulace a sebeorganizace (OSV 03)</i>	Tv, Vv, ČJ, VZ, VO	Tv, Vv, ČJ, VZ	Pč, Tv, Vv, ČJ, VO	Pč, Aj, Tv, Vv
<i>psychohygiena (OSV 04)</i>	Tv, Vv, VZ	Tv, Vv, VZ	Pč, Pp, Tv, Vv	Tv, Vv
<i>kreativita (OSV 05)</i>	Aj, Pp, Z, Tv, Hv, Vv, ČJ, VZ	Aj, Pp, Z, Tv, Hv, Vv, ČJ, VZ	Fy, Aj, Pp, Z, Tv, Hv, Vv, ČJ, PČ	Fy, Aj, Z, Tv, Hv, Vv, ČJ, D
<i>sociální rozvoj</i>				
<i>poznávání lidí (OSV 06)</i>	Aj, Tv, Vv, ČJ, VZ	Aj, Tv, Vv, VZ, VO	Aj, Tv, Vv, ČJ	Aj, Tv, Vv, ČJ
<i>mezilidské vztahy (OSV 07)</i>	Aj, Tv, Vv, VZ	Aj, Tv, Vv, VZ	Aj, Tv, Vv	Aj, Pč, Tv, Vv
<i>komunikace (OSV 08)</i>	Aj, Tv, Vv, ČJ, VZ	Aj, Tv, Vv, ČJ, VZ	Pč, Aj, Nj, Tv, Vv, ČJ	Pč, Aj, Nj, Tv, Vv, ČJ
<i>kooperace a kompetence (OSV 09)</i>	Aj, Pp, Z, Tv, Hv, Vv, ČJ, VZ	Aj, Pp, Z, Tv, Hv, Vv, ČJ, VZ	Pč, Pp, Z, Tv, Hv, Vv, ČJ	Pč, Z, Tv, Hv, Vv, ČJ
<i>morální rozvoj</i>				
<i>řešení problémů a rozhodovací dovednosti (OSV 10)</i>	Tv, VZ	Tv, VZ	Tv	Tv
<i>hodnoty, postoje, praktická etika (OSV 11)</i>	Aj, Pp, Z, Tv, VZ	Aj, Pp, Z, Tv, VZ	Pp, Z, Tv	Z, Tv, ČJ

Výchova demokratického občana (VDO)

tematické okruhy	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
<i>občanská společnost a škola (VDO 01)</i>	VO		PČ	Aj
<i>občan, občanská společnost a stát (VDO 02)</i>		Z, VO	ČJ	Z, ČJ, D
<i>formy participace občanů v politickém životě (VDO 03)</i>	ČJ, VO			Z

PŘÍLOHA Č. 2

<i>principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (VDO 04)</i>	ČJ		VO	Z, ČJ, D
--	----	--	----	----------

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

<i>tematické okruhy</i>	<i>6. ročník</i>	<i>7. ročník</i>	<i>8. ročník</i>	<i>9. ročník</i>
<i>Evropa a svět nás zajímá (VMEGS 01)</i>	Aj, Vv, ČJ	Vv, ČJ, VZ	Z, Vv, ČJ	Aj, Vv, ČJ
<i>objevujeme Evropu a svět (VMEGS 02)</i>	Vv	Vv	Che, Z, Vv	Che, Vv
<i>jsme Evropané (VMEGS 03)</i>	Vv, ČJ, VZ	Vv	Z, Vv, ČJ	Vv, ČJ, VO

Multikulturní výchova (MKV)

<i>tematické okruhy</i>	<i>6. ročník</i>	<i>7. ročník</i>	<i>8. ročník</i>	<i>9. ročník</i>
<i>kulturní diference (MKV 01)</i>	Aj, Vv, ČJ	Z, Vv, VZ	Vv, PČ, ČJ	Z, Vv, ČJ
<i>lidské vztahy (MKV 02)</i>	Vv	Vv, VZ, VO, D	Vv, ČJ	Z, Vv, ČJ,
<i>etnický původ (MKV 03)</i>		Z, ČJ	ČJ	ČJ
<i>multikulturalita (MKV 04)</i>	ČJ	ČJ	ČJ	Z, ČJ
<i>princip sociálního smíru a solidarity (MKV 05)</i>	ČJ	VZ, VO	ČJ	Z, ČJ

Environmentální výchova (EV)

<i>tematické okruhy</i>	<i>6. ročník</i>	<i>7. ročník</i>	<i>8. ročník</i>	<i>9. ročník</i>
<i>ekosystémy (EV 01)</i>	Vv	Pp, Z, Vv	Che, Vv	Che, Z, Pp, Vv
<i>základní podmínky života (EV 02)</i>	Pp, Z, Vv	Fy, Pp, Z, Vv, ČJ, VZ	Che, Fy, Vv	Che, Z, Pp, Vv
<i>lidské aktivity a problémy životního prostředí (EV 03)</i>	Pp, Vv	Vv, VO	Che, Z, Pč, Vv, ČJ, PČ	Che, Fy, Aj, Z, Pč, Pp, Vv, ČJ, D
<i>vztah člověka k prostředí (EV 04)</i>	Pp, Vv	Vv	Che, Fy, Vv	Che, Fy, Z, Pp, Vv, ČJ

PŘÍLOHA Č. 2

Mediální výchova (MV)

<i>tematické okruhy</i>	<i>6. ročník</i>	<i>7. ročník</i>	<i>8. ročník</i>	<i>9. ročník</i>
<i>tematické okruhy receptivních činností</i>				
<i>kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (MV 01)</i>	Pp, VZ	Z	Che, Pp, Z	Che, ČJ
<i>interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (MV 02)</i>	Vv, VZ	Z, Vv, VZ	Vv	Vv, ČJ
<i>stavba mediálních sdělení (MV 03)</i>	Vv, I	Vv, I	Vv, I	Vv, ČJ, I
<i>vnímání autora mediálních sdělení (MV 04)</i>	Vv,	Vv,	Vv	Vv, ČJ
<i>fungování a vliv médií ve společnosti (MV 05)</i>	Vv, VZ	Vv, VO	Pp, Hv, Vv	Z, Hv, Vv, ČJ
<i>tematické okruhy produktivních činností</i>				
<i>tvorba mediálního sdělení (MV 06)</i>	Vv, ČJ	Pp, Z, Vv, I	Aj, Pp, Z, Vv	Aj, Pp, Z, Vv, ČJ
<i>práce v realizačním týmu (MV 07)</i>		ČJ, I		ČJ, I

Jazyk a jazyková komunikace

Výukové předměty: **Český jazyk a literatura**
Anglický jazyk
Německý jazyk

Cílové zaměření oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- chápání jazyka jako svébytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa, a tedy jako významného sjednocujícího činitele národního společenství a jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu

Hlavním cílem vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura je vést žáka k získání dobré úrovně jazykové kultury a mateřského jazyka, které patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělání. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznání. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří specifických složek: *komunikační a slohová výchova, jazyková výchova a literární výchova*. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojení spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy.

Jazyková výchova vede žáky *k přesnému a logickému myšlení*, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznání.

V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivňovat jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit duchovní život.

Vyučovací předmět Český jazyk se vyučuje s hodinovými dotacemi pro jednotlivé ročníky odpovídajícím sestavenému učebnímu plánu. *ŠVP podporuje i operativní zohledňování specifických potřeb žáků.*

Vzdělávací obsah předmětu :

Vzdělávání v dané oblasti směřuje k:

- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa důležitého sjednocujícího činitele národního společenství.
- pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupném osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření svých potřeb i prožitků a sdělování postojů a názorů;
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí;

- chápání jazyka jako svébytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa;
- vytváření prostoru pro samostatné získávání informací z různých zdrojů, zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny a texty různého zaměření a pro všestranné využití získaných informací.

Časová dotace

7. třída 4 hodiny týdně

6., 8. a 9. třída 5 hodin týdně

Místo realizace

Třída - Český jazyk

Učebna PC

Východiska a vzdělávací strategie

Formy a metody realizace

Metody:

1. slovní

- monologické metody (popis, vysvětlování, výklad, vyprávění)

- dialogické metody (rozhovor, diskuse, dramatizace)

- metody práce s učebnicí, knihou (odborné časopisy, literatura)

2. další metody

- metody motivační

- metody samostatné práce (referáty, pracovní listy)

- metody diskuse

- inscenační metody (literatura)

- vyhledávání na internetu

Formy vyučování:

Hromadná výuka

Skupinové vyučování

Kooperativní vyučování

Projektové vyučování

Způsob prověřování učiva a hodnocení:

Ústní prověřování, samostatná práce, písemné prověřování, testy, tvorba referátů, zpracování projektů

Mezipředmětové vztahy:

Jsou součástí tematického plánu. Nejčastěji se učivo vztahuje k těmto předmětům:

Dějepis

Občanská výchova

Zeměpis
Anglický jazyk
Přírodopis
Rodinná výchova

Průřezová témata:

Předmětem prolínají průřezová témata

OSV Osobnostní a sociální výchova

- cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovednosti zapamatování;
- řešení problémů; dovednosti pro učení a studium
- cvičení sebekontroly, sebeovládání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia;
- cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity; tvořivost v mezilidských vztazích
- péče o dobré vztahy, vztahy a naše třída
- cvičení pozorování a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (řeč těla a slov, technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování), specifické komunikační dovednosti; dialog;
- problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu, problémy v seberegulaci

MKV Multikulturní výchova

- vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování, ale i jejich rozdílnosti, právo všech žít společně a podílet se na spolupráci
- vstřícný postoj k odlišnostem

EMV Environmentální výchova

- vede k odpovědnosti, poskytuje znalosti, dovednosti, poskytuje návyky
- vede k umění uvědomění si podmínek života

VES Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti
- podporuje tradiční postoje k evropským hodnotám
- integruje základní vědomosti pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem

VDO Výchova demokratického občana

- rozvíjí aktivní postoj v obhajování a dodržování lidských práv

- respekt ke kulturním, etnickým a jiným odlišnostem
- úcta k hodnotám

PTM Mediální výchova

-kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení; hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení a objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu

- různé typy sdělení, jejich rozlišování a funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou

- vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků

-stavba mediálních sdělení: příklady pravidelností a uspořádání sdělení zejména ve zpravodajství; příklady stavby a uspořádání zpráv a dalších mediálních sdělení (skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)

-role médií v každodenním životě jednotlivce; vliv médií na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; vliv médií na kulturu (role filmu, rozhlasu, televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

žák:

- **samostatně si připravuje a nosí školní pomůcky na výuku**
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu vzdělávání.
- **ověřuje si výsledky vypracovaných domácích cvičení**
- vyhledává a třídí informace na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě.
- **Dobrovolně a soustavně se připravuje mimo školní výuku**
- operuje s obecně užitými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislosti, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy.
- rozvíjí dovednosti potřebné k osvojování učiva
- mají možnost používat osvojených dovedností z jazykového vzdělávání v jiných oblastech, které jsou jim předkládány
- jsou vedeni k systematické práci a ukládání informací
- **navrhne obsah a aktivity ve vyučovacím procesu**

- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- **při nejasnostech či nepochopení konzultuje problém se spolužáky nebo učitelem**
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- jsou vedeni k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování
- jsou seznamováni s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem
-
- dále žák mimo RVP:
  - vyhledává informace v učebnici, encyklopedii, slovníku..
  - rozpozná podstatné informace od nepodstatných
  - vyhledává informace na internetu
  - využívá získané informace k odvození dalších závěrů
  - vyhledává v rejstřících a databázích
  - z dostupných informací vytvoří srozumitelné zápisky podstatného
  - plynule čte
  - zapamatuje si a reprodukuje čtené
  - zapamatuje si smysl přečteného a výstižně reprodukuje hlavní myšlenky
  - čte plynule, výrazně, s prožitkem a porozuměním přiměřeně náročné texty
  - posuzuje úplnost či neúplnost sdělení
  - získané poznatky využívá v praktických dovednostech
  - najde pro získané poznatky uplatnění v praxi
  - ze získaných poznatků vyvozuje další poznatky
  - aplikuje získané poznatky v jiných oborech (předmětech)
  - posuzuje důležitost získaných poznatků
  - vnitřně se ztotožňuje se závěry jiných
  - formuluje vlastní názor na dané téma
  - polemizuje se závěry jiných
  - formuluje vlastní závěry a vysvětluje cestu k jejich dosažení
  - podrobuje vlastní závěry vnější kritice a obhajuje je
  - pozoruje dění kolem sebe
  - zaznamenává výsledky pozorování
  - vyvozuje závěry z pozorování a provedených experimentů
  - posuzuje, jestli se povedlo nebo nepovedlo splnit zadaný úkol
  - hodnotí vlastní práci ústně
  - hodnotí vlastní práci písemně
  - pojmenuje příčiny úspěchů či neúspěchu při plnění zadané práce
  - pojmenuje největší překážky při vlastní práci
  - pojmenuje dovednosti a schopnosti, které byly při práci rozvíjeny
  - pokládá učiteli doplňující dotazy k učivu
  - vyvíjí vlastní iniciativu v tom, co by se ve škole měli žáci dozvědět
  - pojmenuje oblasti, v nichž se chce co nejvíce dozvědět
  - uvědomuje si důležitost vědění

- čte literaturu faktu
- sleduje denní zpravodajství
- stručně informuje ostatní o své práci a jejich výsledcích
- při prezentaci využívá dramatických a názorových prostředků
- používá k prezentaci předem připravené písemné texty a dataprojektor
- sestaví logickou skladbu prezentace
- používá k prezentaci technické audiovizuální prostředky

Kompetence k řešení problémů

žáci:

- jsou vedeni k tomu, aby samostatně nalézali pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy
- jsou vedeni k tomu, aby uměli nalézat chyby v textu a odůvodnit správné řešení
- dále žák mimo RVP:
  - najde základní podstatu problému v jednoduše formulované úloze
  - jednoduše formuluje podstatu problému
  - najde a pojmenuje možná úskalí a překážky v řešení problému
  - hledá vhodné řešení metodou „pokus – omyl“
  - pojmenuje výhody a nevýhody nabídnutých řešení a nevhodnější zvolí
  - naplánuje víc způsobů řešení problému
  - pojmenuje výhody nevýhody naplánovaných způsobů řešení a nevhodnější zvolí
  - poznamenává si z jednoduchého textu informace, jež jsou potřeba pro jeho interpretaci
  - využívá informace vhodné pro řešení problému
  - napíše zjednodušené výpisky z rozsáhlejšího odborného textu
  - kriticky posuzuje význam informací, které předkládá učitel
  - třídí informace dle významu
  - požádá spolužáky, učitele, rodiče...o pomoc
  - nabízí spolužákům, učitelům, rodičům...svou pomoc
  - při řešení obtížného problému přijímá nabízenou pomoc
  - dodržuje předem zvolený postup
  - nepřeskakuje obtížnější etapy řešení
  - Průběžně ověřuje správnost řešení
  - popíše spolužákům vlastní řešení jednoduchého úkolu
  - připravuje si argumentaci k diskusi týkající se vlastního řešení
  - vhodně argumentuje ve prospěch výběru vlastního způsobu řešení
  - udržuje pozornost po celou vyučovací hodinu
  - i přes dílčí neúspěchy práci nevzdává a pokračuje v ní
  - souvisle a systematicky pracuje i na dlouhodobější práci
  - za pomoci učitele a spolužáka ověřuje správnost řešení jednoduchých úkolů
  - samostatně ověřuje správnost řešení jednoduchých úkolů
  - předem plánuje způsob ověření výsledků vlastního řešení a provede jej

Kompetence komunikativní

žáci:

- jsou vedeni ke správné formulaci sdělení v rámci probíraných žánrů
- mají dostatek příležitostí k porozumění probíraných literárních textů
- rozšiřují slovní zásobu pomocí literaturního i gramatického učiva
- jsou vedeni ke správné, srozumitelné stavbě větných celků, k vyprávění
- dále žák mimo RVP:
  - při naslouchání udržuje pozorné ticho
  - nezasahuje do repliky mluvčího před jejím ukončením
  - Udržuje s mluvčím kontakt očima
  - komentuje vyslechnuté
  - zapamatuje si vyslechnuté a zpětně je reprodukuje
  - adekvátně dešifruje neverbální sdělení
  - při pozorném naslouchání vědomě používá mluvy těla
  - reaguje na mínění druhého
  - dává mluvčímu známky zaujetí
  - vhodně vyzývá mluvčího k pokračování a upřesnění
  - parafrázuje a shrne to, co bylo řečeno
  - komentuje vyslechnuté a diskutuje o něm
  - zapamatuje si a reprodukuje podstatné
  - adekvátně reaguje na jednoduché nonverbální pokyny
  - dešifruje neverbální sdělení a reaguje na něj podle své potřeby
  - při ústním projevu používá správné a zřetelné výslovnosti
  - používá přiměřené hlasitosti projevu
  - vědomě používá přiměřené mimiky a gestikulace
  - při ústním projevu používá přiměřené rychlosti a rytmu řeči
  - při ústním projevu používá vědomě pauzy
  - rozvíjí svou slovní zásobu s pomocí učitele a spolužáka
  - obohacuje svou slovní zásobu prostřednictvím knih a časopisů
  - porovnává význam slov
  - vědomě rozvíjí svou slovní zásobu
  - hledá a poznává příbuzná slova
  - popisuje jednoduché činnosti
  - souvisle vypravuje po předešlé přípravě
  - využívá jednoduchých „já – výroků“ pro vyjádření svých nálad a pocitů
  - reaguje „já – výroky“ na výroky a činy spolužáků
  - popisuje svoje činnosti
  - souvislé vypravování oživuje vhodnými prostředky
  - usiluje o udržení zájmu adresáta projevu
  - při tvorbě projevu dodržuje logický postup
  - písemně zaznamenává svoje přání a stížnosti
  - zaznamenává svoje nápady v jednoduchých větách
  - usiluje o čitelnost psaného projevu

- při psaní používá zkratky a jednoduché značky
- ovládá metodu souvislého, volného psaní při „brainstormingu“
- písemně zhodnotí svou práci za určité časové období
- navazuje na předchozí vyjádření spolužáka
- drží se tématu
- vyjádří a obhájí svůj názor
- v diskuzi postupuje podle dohodnutých pravidel
- udělá si čas na rozmyšlení odpovědi
- rozvíjí myšlenky druhých a navazuje na ně
- stručně informuje ostatní o své práci a jejích výsledcích
- při prezentaci využívá dramatických a názorových prostředků
- sestaví logickou skladbu prezentace
- skupinově prezentuje výsledky společné práce
- používá k prezentaci předem připravené písemné texty a dataprojektor
- rozpozná jednoduché případy manipulativní komunikace, zejména reklamy
- orientuje se v principech a zásadách manipulativní komunikace
- Vhodnými protiargumenty oponuje nátlakům manipulativní komunikace
- vytváří myšlenkové mapy
- používá pro komunikaci telefon (i mobilní)
- používá pro komunikaci internet (e-mail, chat, ICQ, Skype formuláře.)

Kompetence sociální a personální

žáci:

- vytvářejí příležitosti k tomu, aby mohli diskutovat v malých skupinách i v rámci celé třídy
- jsou vedeni k tomu, aby dokázali požádat o pomoc
- dále žák mimo RVP:
  - dodržuje pravidla a přijímá důsledky z jejich nedodržení
  - s pomocí dospělého vytváří a formuluje pravidla soužití jednotlivého společenství
  - v případě potřeby navrhuje tvorbu pravidel
  - se skupinou vrstevníku vytváří a formuluje pravidla potřebná pro danou situaci
  - je vstřícný ke svému okolí
  - chová se dle pravidel slušného a zdvořilého chování
  - je vstřícný ke členům skupiny
  - nabízí pomoc členům skupiny
  - podporuje členy skupiny při nezdarech
  - akceptuje všechny role ve skupině jako stejně důležité
  - ztotožňuje se s přidělenými rolami ve skupině
  - spolupracuje ve skupině se všemi žáky třídy
  - přikládá stejnou důležitost všem členům skupiny

- respektuje individuální charakterové rysy, potřeby a názory všech členů skupiny
- navrhuje postup skupinové činnosti
- navrhuje rozdělení úloh ve skupině
- diskutuje o tématech a způsobu zpracování skupinové práce
- respektuje práva a potřeby spolužáků
- přizpůsobuje se individuálnímu tempu a potřebám spolužáků při skupinové práci
- rozeznává nálady spolužáků
- adekvátně reaguje na negativní citové rozpoložení spolužáků
- podporuje spolužáky při jejich dílčím neúspěchu

Kompetence občanské

žáci:

- jsou seznamováni s naším slovesným dědictvím a je jim vysvětlován jeho význam
- jsou podporováni v potřebě literárního projevu, recitace, četby
- dále žák mimo RVP:
  - nesvádí vinu za své chování a jednání na jiné
  - akceptuje následky vyplývající z porušení pravidel
  - přiznává se dobrovolně ke svému jednání, pokud způsobilo materiální škodu či újmu na zdraví
  - při běžném používání rozumně šetří elektrickou energii a vodou
  - ztotožňuje se s potřebou ekologického životního stylu
  - dovolává se ve sporech pravidel
  - dovolává se svých práv, pokud jsou porušována
  - používá znalosti vlastních práv při argumentaci v rámci jejich dovolání
  - dovolává se vlastních práv u vyšší instance (vedení školy), pokud nedojde k jejich uplatnění
  - zná povinnosti vyplývající z přidělených funkcí (př. třídní samospráva) a samostatně je plní
  - uvědomuje si, že pokud má jiný názor než ostatní, neznamena to, že je špatný
  - hlasitě a srozumitelně vyjádří svůj názor
  - vhodně argumentuje ve prospěch vlastního názoru
  - nepovažuje vlastní názor za nutně nejlepší
  - vnímá ústup z vlastního názoru jako vlastní obohacení a ne jako prohru
  - je vstřícný k dobré argumentaci ve prospěch jiných názorů na věc
  - řídí se školním řádem
  - přijímá existenci pravidel jako nezbytnou součást života
  - vnímá dodržování pravidel jako samozřejmost
  - dobrovolně pomáhá spolužákům, učitelům, rodičům a bližním
  - pod vedením dospělých promýšlí možnosti pomoci druhým
  - respektuje spolužáky všech náboženských přesvědčení a jejich víru

- váží si vnitřních hodnot druhých
- vcítí se do životních situací ostatních lidí

Kompetence pracovní

žáci:

- jsou vedeni k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní
- jsou vedeni k přípravě a udržování jejich učebního prostoru
- jsou vedeni k přesnému a logickému myšlení, prohlubování jejich obecné intelektuální dovednosti
- jsou vedeni, aby literární učivo se již stávalo nástrojem tvořivé interpretace a produkce vlastních textů
- učí se vybírat vhodné jazykové prostředky
- dále žák mimo RVP:
  - vhodně si upraví prostor pro krátkodobý pracovní úkol
  - dokončí dlouhodobější práci v daném termínu
  - radí se o různých pracovních postupech se spolužáky a učitelem
  - vyzkouší při práci různé postupy a pojmenuje jejich výhody a nevýhody
  - hledá vhodné pracovní postupy v informačních zdrojích
  - při skupinové práci diskutuje o nejlepším pracovním postupu
  - dokončí jednoduché úkoly
  - dokončí dlouhodobější samostatné práce
  - poznává profese dospělých v širším kruhu rodiny a známých
  - seznamuje se s výhodami různých profesí
  - sleduje v tisku a mediích současný stav poptávky po různých profesích
  - přizpůsobuje tempo a intenzitu práce vlastním schopnostem a dovednostem
  - při dělbě práce se přizpůsobuje ostatním
  - při dlouhodobější práci cíleně plánuje krátké přestávky
  - ve skupině diskutuje o efektivní dělbě a postupu práce
  - radí se o různých pracovních metodách se spolužáky a učitelem
  - samostatně zkouší a vyvíjí různé metody práce, které vedou ke stejnému cíli
  - hledá různé pracovní metody v informačních zdrojích
  - v rámci skupinové práce doporučuje vhodné pracovní metody
  - bez ostychu prezentuje výsledky své práce
  - pozitivně hodnotí práci spolužáků
  - s dopomocí učitele či spolužáků plní jednoduché pracovní úkoly dle písemně zadaných instrukcí
  - samostatně pracuje dle písemného manuálu
  - seznamuje se s bezpečnostními a hygienickými zásadami před prací
  - před začátkem práce zvažuje pracovní postupy a s nimi spojená bezpečnostní a zdravotní rizika
  - nabízí pomoc svým spolužákům
  - přizpůsobuje se individuálnímu tempu a potřebám spolužáků při skupinové práci
  - aktivně se zúčastňuje skupinové diskuze při společné práci

<p>➤ žák vyhledává a určuje druhy zájmen</p> <p>➤ skloňuje vybrané typy zájmen</p> <p>➤ rozpozná rozdíl mezi zájmeny neurčitými a zápornými, tázacími a vztažnými</p> <p>➤ zapisuje se správností</p> <p>➤ opakuje druhy číslovek</p> <p>➤ správně skloňuje základní číslovky a jejich tvary</p> <p>➤ správně zapisuje číslovky, zejména letopočty</p>	<p>Zájmena</p> <ul style="list-style-type: none"> • druhy zájmen • skloňování zájmen ukazovacích a přivlastňovacích • pravopis: zájmena - já, svůj, sebou a s sebou <p>Druhy číslovek</p> <ul style="list-style-type: none"> • druhy číslovek • skloňování číslovek • zápis číslovek 	<p>PT - OSV 01 OSV 08 OSV 09</p>
<p>➤ umí vhodně užívat slovesné tvary</p> <p>➤ určí slovesné kategorie: osobu, číslo, čas, způsob</p> <p>➤ rozlišuje tvary podmiňovacího způsobu času přítomného a minulého</p> <p>➤ správně užívá tvarů u podmiňovacího způsobu</p>	<p>Slovesa</p> <ul style="list-style-type: none"> • slovesa – určování mluvnických kategorií • tvary podmiňovacího způsobu přítomného a minulého času • užívání spisovných tvarů podmiňovacího způsobu 	<p>PT - OSV 01 OSV 08 OSV 09</p>
<p>➤ upevňuje vědomosti o podmětu a přísudku</p> <p>➤ určuje rozvíjející větné členy</p> <p>➤ upevňuje své znalosti – shoda přísudku s podmětem</p> <p>➤ určuje rozvíjející větné členy - předmět, příslovečné určení a přívlastek</p>	<p>Větné členy</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní větné členy • shoda přísudku s podmětem • grafické znázornění věty jednoduché • rozvíjející větné členy – přívlastek, předmět, příslovečné určení 	
<p>➤ rozlišuje větu hlavní a vedlejší</p> <p>➤ spojuje věty spojovacími výrazy</p> <p>➤ procvičuje interpunkci v souvětích</p> <p>➤ dokáže rozlišit větu jednoduchou a souvětí</p>	<p>Souvětí</p> <ul style="list-style-type: none"> • věty hlavní a vedlejší • grafické znázornění souvětí • interpunkce v souvětí 	<p>PT - OSV 01 OSV 08 OSV 09</p>

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

<p>➤ žák opakuje učivo o hláskách</p> <p>➤ čte zdvojené souhlásky, správně vyslovuje hláskové skupiny</p> <p>➤ používá vhodně pauzy, důrazu, tempa a přízvuku</p> <p>➤ rozlišuje přízvuk slovní a větný</p> <p>➤ žák pracuje s ukázkami spisovného a nespisovného jazyka</p> <p>➤ rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich využití</p> <p>➤ rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary, rozpoznává přenesená pojmenování</p> <p>➤ samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími příručkami</p> <p>Literární výchova:</p> <p>➤ reprodukuje přečtený text</p> <p>➤ stručně popíše tematickou a jazykovou kompozici díla</p> <p>➤ vlastními slovy interpretuje smysl vybraného díla</p> <p>➤ žák si klade vlastní cíle ve svém čtenářství</p> <p>➤ hodnotí kvalitu textu, posuzuje jeho hodnotu</p> <p>➤ snaží se odhalit význam neznámých slov – narazí na ně v textu</p> <p>➤ vycházejí z dosavadních vědomostí a zkušeností, porovnává nové informace a vzájemně je hodnotí</p> <p>➤ rozliší literaturu věcnou a uměleckou</p>	<p>Zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> • spisovná a nespisovná výslovnost • používání pauzy, důrazu, tempa a přízvuku <p>Rozvrstvení národního jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvrstvení národního jazyka • řeč a jazyk • nářečí • jazykověda, její složky • nářečí a obecná čeština <p>Orientace ve školní knihovně</p> <ul style="list-style-type: none"> • četba dle vlastních preferencí – dílna čtení • tvořivé činnosti s textem • metody kritického myšlení • skupinová práce • projektová výuka <p>Literatura věcná a umělecká (úvod do literatury)</p> <ul style="list-style-type: none"> • tvořivé činnosti s textem <p>Literární druhy (lyrika, epika a drama)</p>	<p>PT – OSV 08</p> <p>PT – OSV 06 PT - VMEGS 03 PT – MKV 01</p> <p>PT – OSV 02</p> <p>PT – OSV 05 OSV 08 OSV 09</p>
--	--	--

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

<p>➤ zařadí vybranou ukázkou literárního díla k příslušnému druhu a žánru</p> <p>➤ rozpoznává základní rysy individuálního stylu autora.</p> <p>➤ uvede nejvýznamnější představitele vybraných literárních žánrů.</p> <p>➤ produkuje vlastní text dle vlastních schopností</p> <p>➤ formuluje ústně nebo písemně dojmy ze své četby</p> <p>➤ samostatně si vytváří svůj čtenářský deník</p> <p>➤ vede diskuzi se svými spolužáky</p> <p>➤ žák je schopen informace sbírat, třídit a hodnotit</p> <p>Slohová a komunikační výchova:</p> <p>➤ žák člení vypravování na dílčí dějové úseky, které jsou řazeny za sebou v časovém a příčinném sledu</p>	<p>Pojmy: verš, rým a sloka.</p> <p>Poezie a próza</p> <p>Literární žánry:</p> <p>Epika:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bajka • báje – Staré řecké báje a pověsti • epos • pověst – Staré pověsti české • pohádka (lidová a autorská) • dobrodružná a cestopisná literatura • humoristická literatura <p>(dle vlastních preferencí)</p> <p>Čtenářský deník</p> <ul style="list-style-type: none"> • referát o přečtené knize • žákovské projekty <p>Vyhledávání informací (školní knihovna, časopisy a internet)</p> <p>Vypravování – procvičování</p> <ul style="list-style-type: none"> • přímá řeč • slohová cvičení 	<p>VMEGS 01</p> <p>OSV 03</p> <p>PT – OSV 01 OSV 02 OSV 05 OSV 09 OSV 06 PT - VMEGS 01</p>
---	--	--

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

<ul style="list-style-type: none"> ➤ uvědomuje si, že se vypravěč snaží o co nejrychlejší spád vyprávění ➤ volí krátké věty, prostřednictvím spojovacích výrazů věty vhodně napojuje ➤ vhodně užívá slovesa - převážně dějová, oživuje přímou řečí ➤ žák sestaví osnovu ➤ prohlubuje poznatky o vhodných jazykových prostředcích při slohové výchově ➤ žák zpracuje popis osoby, děje, místa, pracovního postupu ➤ uvědomuje si význam popisu v běžném životě ➤ žák umí nastylizovat dopis soukromého a úředního charakteru ➤ napíše vlastní zprávu a oznámení ➤ umí vést tel. rozhovor, zanechat zprávu, napsat email ➤ vysvětlí rozdíl mezi tykáním, vykáním a onikáním ➤ dokáže vhodně oslovit – přes email, telefon apod. 	<p>Popis</p> <ul style="list-style-type: none"> • zpracování popisu, osnova • popis místa, osoby, děje, pracovního postupu <p>Zpráva, oznámení, dopis</p> <ul style="list-style-type: none"> • dopis osobní a úřední, pohled • sestavování zpráv a oznámení, email a telefonický rozhovor • oslovení 	<p>PT - OSV 01 OSV 02 OSV 05 OSV 09 OSV 06 PT - VMEGS 01</p> <p>PT - OSV 01 OSV 02 OSV 05 OSV 09 OSV 06 PT – VDO 03 VDO 04 PT – MKV 04 MKV 05 PT – MV 06</p>
---	--	---

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

--	--	--

* *MPV – mezipředmětové vztahy*

** *PT – průřezová témata*

ČJ	Český jazyk		7. ročník
žák:	školní (dílčí) výstup	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
<p>Jazyková výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ žák určuje věcné a mluvnické významy slov ➤ pracuje se Slovníkem spisovné češtiny ➤ vyhledává rčení, pořekadla a přísloví - vysvětluje využití v mluvených projevech ➤ vyhledává slova jednoznačná a mnohoznačná ➤ využívá termíny z ostatních vyučovacích předmětů, vědních oborů ➤ volí vhodnou slovní zásobu, užívá ➤ využívá ve větách synonyma a antonyma ➤ rozumí rozdíl mezi slovy mnohoznačnými a homonymy ➤ volí vhodná slova, která využívání ve slohových a literárních útvarech ➤ procvičuje pravopis lexikální, tvaroslovný a skladební 	<p>Nauka o významu slov</p> <ul style="list-style-type: none"> • slovo a sousloví • Slovník spisovné češtiny • rčení, přísloví a pořekadla • jednoznačná a mnohoznačná slova • odborné názvy, názvosloví Nauka o významu slov • synonyma • homonyma • antonyma • slova citově zbarvená 	<p>PT – OSV 01 OSV 08 OSV 09</p> <p>PT – OSV 01 OSV 08 OSV 09</p>	

ČJ	Český jazyk		7. ročník
<i>školní (dílčí) výstup</i> žák:	<i>učivo</i>	<i>mezipředmětové vztahy *</i> <i>průřezová témata **</i>	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ seznamuje se s různými způsoby tvoření slov-odvozování, skládání a zkracování ➤ spojuje slova s různými předponami, příponami, koncovkami a užívá ve větách ➤ uvádí názvy; osob, zvířat, prostředků, dějů, vlastností, ➤ užívá složenin ➤ odvozuje nová slova od sloves, podstatných jmen a přídavných jmen ➤ užívá zkratková slova a zkratky ➤ opakuje pravopisná pravidla – přechod předpona, kořen a přípona – respektuje kořeny slov ➤ opakuje slovní druhy a určuje mluvnické kategorie ➤ procvičuje tvary zájmena jenž ➤ rozlišuje vhodné užívání zájmen vztahných ➤ rozlišuje rod činný a trpný 	<p>Slovní zásoba a její obohacování</p> <p>Tvoření slov:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odvozování podstatných jmen, přídavných jmen a sloves • přechylování podstatných jmen <p>Tvoření slov skládáním</p> <p>Zkracování slov – zkratková slova, zkratky</p> <p>Opakování slovních druhů</p> <p>Skloňování zájmen</p> <p>Slovesa</p> <ul style="list-style-type: none"> • slovesný rod činný, trpný 	<p>PT – VMEGS 01</p> <p>PT – OSV 01 OSV 08 OSV 09</p>	

ČJ	Český jazyk		7. ročník
žák:	školní (dílčí) výstup	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje neohebná slova a vyhledává je v textu ➤ umí využívat příslovečných spřežek, rozpozná příslovce, stupňuje příslovce pro zesilování a zeslabování významu ➤ rozlišuje předložky vlastní a nevlastní ➤ vyhledává předložky v textu, seznamuje se s předložkami v kontextech ➤ vyhledává v textu spojky, částice a citoslovce ➤ rozlišuje druhy vět -oznamovací, tázací, rozkazovací, přací a věty zvolací ➤ určuje věty na základě zvládnutí základních větných členů ➤ vyhledává a určuje základní větné členy ➤ rozlišuje větné členy holé, rozvité a několikanásobné ➤ v textu vyhledává a doplňuje přístavek ➤ rozlišuje věty hlavní a vedlejší (kroužkuje spojovací výrazy) ➤ nahrazuje větné členy vedlejší větou ➤ s pomocí kartiček se učí klást otázky potřebné k určení druhů VV 	<p>Rozlišování neohebných slov</p> <ul style="list-style-type: none"> • příslovce – jejich využití • stupňování příslovcí • předložky – jejich využití • spojky, částice a citoslovce <p>Druhy vět podle postoje mluvčího</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní větné členy holé, rozvité, několikanásobné • přístavek • věta hlavní a vedlejší <p>Druhy vedlejších vět</p>	<p>PT - OSV 01 OSV 08 OSV 09</p>	

ČJ	Český jazyk		7. ročník
žák:	školní (dílčí) výstup	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
<ul style="list-style-type: none"> ➤ procvičuje pravopis v koncovkách -i/-y ➤ tvoří spisovné tvary a užívá v textu ➤ procvičuje a ověřuje správné psaní velkých písmen ➤ zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí <p>Literární výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ reprodukuje přečtený text ➤ stručně popíše tematickou a jazykovou kompozici díla ➤ vlastními slovy interpretuje smysl vybraného díla ➤ žák si klade vlastní cíle ve svém čtenářství ➤ hodnotí kvalitu textu, posuzuje jeho hodnotu ➤ snaží se odhalit význam neznámých slov, na které v textu narazí ➤ vycházejí z dosavadních vědomostí a zkušeností, porovnává nové informace a vzájemně je hodnotí <ul style="list-style-type: none"> ➤ zařadí vybranou ukázkou literárního díla k příslušnému druhu a žánru 	<p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> • opakování pravopisných pravidel z nižších ročníků (koncovky, vyjmenovaná slova, shoda přísudku s podmětem) • psaní velkých písmen • souhrnná cvičení <p>Orientace ve školní knihovně</p> <ul style="list-style-type: none"> • četba dle vlastních preferencí – dílna čtení • tvořivé činnosti s textem • metody kritického myšlení • skupinová práce • projektová výuka <p>Opakování:</p> <ul style="list-style-type: none"> • literární druhy a žánry 	<p>PT – OSV 02</p>	

ČJ	Český jazyk		7. ročník
<i>školní (dílčí) výstup</i> žák:	<i>učivo</i>	<i>mezipředmětové vztahy *</i> <i>průřezová témata **</i>	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ formuluje ústně nebo písemně dojmy ze své četby ➤ rozpozná základní rysy individuálního stylu autora ➤ tvoří vlastní lyrický text ➤ uvede nejvýznamnější představitele vybraných literárních žánrů ➤ rozliší lyriku, epiku a drama ➤ seznámí se s novými literárními pojmy ➤ žák pomocí přednesu trénuje kultivovaný projev, ovládá vlastní řeč těla a oceňuje vlastní i cizí pokus o umělecký zážitek ➤ zařadí vybranou ukázkou literárního díla k příslušnému literárnímu druhu a žánru ➤ prostřednictvím textu se seznámí s novými literárními pojmy ➤ formuluje ústně nebo písemně dojmy ze své četby – tvůrčí činnosti s textem ➤ žák rozpoznává základní rysy 	<p>Poezie a próza</p> <ul style="list-style-type: none"> • povídka, román a cestopis • fantasy a sci-fi • biografická a autobiografická literatura <p>Lyrika: typy lyriky</p> <ul style="list-style-type: none"> • personifikace • básnické přirovnání • epiteton <ul style="list-style-type: none"> • Přednes zvolených lyrických/epických textů <p>Pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rým, rytmus a volný verš <p>Starověká literatura – pouze zvolené ukázky</p> <ul style="list-style-type: none"> • óda a hymnus <p>Středověká literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> • legenda • kronika 	<p>PT – OSV 01 OSV 05</p> <p>PT – OSV 05 OSV 08 OSV 09</p> <p>PT – MKV 03</p>	

ČJ	Český jazyk		7. ročník
žák:	školní (dílčí) výstup	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
	<p>individuálního stylu autora v kontextu doby, v níž dílo vzniklo</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ na základě přečtených textů a pomocí vlastního vyhledávání informací představí nejvýznamnější představitele české a světové literatury ➤ porovnává různá ztvárnění (literární, dramatické i filmové) napříč dějinnými epochami. ➤ produkce vlastního literárního textu ➤ rozpozná tragédii a komedii ➤ vyjmenuje základní znaky dramatického textu ➤ zhlédne nebo navštíví vybrané dramatické představení ➤ formuluje ústně nebo písemně dojmy ze své četby ➤ samostatně si vytváří svůj čtenářský deník ➤ vede diskuzi se spolužáky ➤ žák je schopen informace sbírat, třídit a hodnotit 	<ul style="list-style-type: none"> • píseň <p>Renesance</p> <p>Barokní literatura – J. A. Komenský – žakovské projekty</p> <p>Drama</p> <ul style="list-style-type: none"> • seznámení se základními pojmy • kompozice dramatu • návštěva představení • čtenářský deník • referát o přečtené knize • žakovské projekty • vyhledávání informací (školní knihovna, katalogy a internet) 	<p>PT – OSV 03</p>

ČJ	Český jazyk		7. ročník
žák:	školní (dílčí) výstup	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
<p>Slohová a komunikační výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vhodně používá slovesné tvary (dějová slovesa), neustále si prohlubuje poznatky o vhodných jazykových prostředcích používaných při písemných a stylistických pracích ➤ vypravování člení na dílčí dějové úseky, které jsou řazeny za sebou v časovém a příčinném sledu ➤ uvědomuje si, že se vypravěč snaží o co nejrychlejší spád vyprávění ➤ nezdržuje nezbytečnými slovy, volí krátké věty, často napojené bez spojek ➤ ožívuje přímou řečí ➤ vnáší do vyprávění čas minulý a přítomný ➤ žák se seznamuje s druhy popisu ➤ dokáže vypracovat složitější popis pracovního postupu, dodržuje následnost jednotlivých kroků ➤ při odborném popisu používá odborné názvy (termíny) ➤ pracuje se slovníky a s vhodnými příručkami 	<p>Vypravování</p> <ul style="list-style-type: none"> • osnova • přímá řeč • jazykové prostředky • odstavce Popis – úvod a osnova Popis pracovního postupu 	<p>PT – OSV 01 OSV 02 OSV 05 OSV 09 OSV 06 PT – VMEGS 01 PT – MKV 04 PT – MV 07</p> <p>PT - OSV 01 OSV 02 OSV 05 OSV 09 OSV 06</p>	

ČJ	Český jazyk		7. ročník
<i>školní (dílčí) výstup</i> žák:	<i>učivo</i>	<i>mezipředmětové vztahy *</i> <i>průřezová témata **</i>	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ žák se vyhýbá hanlivým a vulgárním výrazům ➤ používá přirovnání, vychází od popisu vzhledu, z něho začíná usuzovat na vlastnosti popisované osoby ➤ žák popisuje oblíbený předmět nebo oblíbené místo ➤ vhodně nahrazuje slovesa – být a mít ➤ procvičuje subjektivně zabarvený popis ➤ užívá personifikace, protiklady, neobvyklé přívlastky a přirovnání, vkládá zamyšlení, úvahy ➤ vybírá vhodné jazykové prostředky a dbá na gramatickou správnost ➤ ujasňuje si rozdíl mezi osnovou, výpisky a výtahem ➤ volí dle svých zájmů odborné texty, z nichž pořizuje výtah ➤ vybírá pouze nejdůležitější části z textu 	<p>Popis osoby</p> <ul style="list-style-type: none"> • vnější popis • literární hrdina <p>Popis předmětu nebo místa</p> <p>Líčení</p> <ul style="list-style-type: none"> • příroda <p>Výtah</p>	PT – EV 02	

ČJ		
Český jazyk		
7. ročník		
<i>školní (dílčí) výstup</i>	<i>učivo</i>	<i>mezipředmětové vztahy * průřezová témata **</i>
<p><i>žák:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ dokáže formulovat ústní + písemnou žádost ➤ žák se učí věcně a jasně formulovat žádost 	<p>Žádost</p>	

ČJ	Český jazyk	8. ročník
<i>školní (dílčí) výstup</i> žák:	<i>učivo</i>	<i>mezipředmětové vztahy *</i> <i>průřezová témata **</i>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ žák u konkrétních příkladů skloňuje cizí jména vlastní ➤ správně vyslovuje frekventovaná přejatá slova ➤ správnost psaní cizích slov si ověřuje v Pravidlech českého pravopisu a Slovníku cizích slov ➤ rozliší vid dokonavý a nedokonavý ➤ tvoří vidové dvojice ➤ vyhledává v textu slovesa a určuje slovesné kategorie ➤ opakuje pravidla psaní –i/-y v koncokách podst.a příd. jmen dle vzorů ➤ procvičuje pravidlo – shoda přísudku s podmětem ➤ osvojuje si pravidla psaní předpon s, z a vz ➤ určuje pády, se kterými se pojí předložky s/se, z/ze ➤ žák procvičuje a ověřuje správné psaní velkých písmen ➤ zná pravidla psaní skupin bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně ➤ využívá poznatků o jazyce ke gramaticky a věcně správnému písemnému projevu 	<p>Slovesa</p> <ul style="list-style-type: none"> • slovesný vid • vidové dvojice • slovesné kategorie <p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> • psaní –i/-y v koncokách podst.a příd. jmen dle vzorů • shoda přísudku s podmětem • psaní předpon s-, z-,vz- a předložek s/se, z/ze • psaní velkých písmen • pravopis skupin bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně 	<p>PT – OSV 01 OSV 08 OSV 09</p>

ČJ	Český jazyk		8. ročník
<i>školní (dílčí) výstup</i>	<i>učivo</i>	<i>mezipředmětové vztahy * průřezová témata **</i>	
<p><i>žák:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ používá Pravidla českého pravopisu ➤ pracuje se Slovníkem spisovné češtiny a Slovníkem cizích slov ➤ opakuje a procvičuje učivo o větě jednoduché a souvětí ➤ procvičuje věty jednočlenné a dvojčlenné, vyhledává větné ekvivalenty ➤ rozlišuje věty hlavní a věty vedlejší v souvětí ➤ opakuje základní a rozvíjející větné členy ➤ znázorňuje rozbor věty jednoduché ➤ žák opakuje a procvičuje druhy vedlejších vět, vyhledává spojovací výrazy v souvětí ➤ rozpozná, zda se jedná o SP nebo SS – seznamuje se s grafickým znázorněním ➤ určuje poměry mezi VH, později mezi větnými členy - kroužkuje spojovací výrazy typické pro souvětí souřadící ➤ vyhledává různé příklady spojovacích výrazů v textu ➤ nepíše čárku před některými spojkami v poměru slučovacím, dbá na správnou interpunkci ➤ vyhledává v souvětí vedlejší větu vloženou 	<p>Skladba – 1. část</p> <ul style="list-style-type: none"> • věta jednoduchá • věty jednočlenné a dvojčlenné, větné ekvivalenty • druhy vedlejších vět <p>Skladba – 2. část</p> <ul style="list-style-type: none"> • významové poměry mezi VH • souvětí souřadící • významové poměry mezi větnými členy • grafické znázornění souvětí • interpunkce v souvětí 		

ČJ	Český jazyk		8. ročník
žák:	školní (dílčí) výstup	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
<ul style="list-style-type: none"> ➤ žák rozlišuje slovanské jazyky ➤ seznamuje se s ukázkami slovanských jazyků ➤ rozlišuje spisovný jazyk, nářečí, obecnou češtinu ➤ převádí text z nespisovné podoby do spisovné a naopak ➤ vyhledává v literatuře nářečí a obecnou češtinu ➤ dbá na úroveň jazykového vyjadřování ➤ seznamuje se s historickým vývojem jazyka <p>Literární výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zařadí vybranou ukázkou literárního díla k příslušnému literárnímu druhu a žánru ➤ prostřednictvím textu se seznámí s novými literárními pojmy ➤ formuluje ústně nebo písemně dojmy ze své četby – tvůrčí činnosti s textem ➤ rozpoznává základní rysy individuálního stylu autora v kontextu doby, v níž dílo vzniklo ➤ na základě přečtených textů a pomocí vlastního vyhledávání informací představí nejvýznamnější představitele české a světové literatury ➤ vyhledá informace v různých informačních zdrojích (internet, knihovna, katalogy a časopisy) ➤ produkce vlastního literárního textu ➤ porovnává různá ztvárnění (literární, dramatické i filmové) napříč literárními směry ➤ reprodukuje přečtený text 	<p>Slovanské jazyky - rozdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> • indoevropské jazyky • praslovanština • staroslověnština <p>Útvary českého jazyka a jazyková kultura</p> <ul style="list-style-type: none"> • spisovná čeština • nespisovná čeština, nářečí • jazyková kultura <p>Klasicismus</p> <p>Osvícenství</p> <ul style="list-style-type: none"> • národní obrození <p>Romantismus</p> <ul style="list-style-type: none"> • balada a romance • oxymóron <p>Realismus</p> <ul style="list-style-type: none"> • epigram • fejeton <p>Moderní umělecké směry přelomu 19. a 20. století</p> <ul style="list-style-type: none"> • kontrast • apostrófa 	<p>PT – VMEGS 01 VMEGS 03</p>	

ČJ	Český jazyk		8. ročník
žák:	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **	
<p><i>školní (dílčí) výstup</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ stručně popíše strukturu a jazyk literárního díla ➤ vlastními slovy interpretuje smysl literárního díla. ➤ rozliší literaturu hodnotnou a konzumní ➤ žák si samostatně vede kulturní deník, do kterého zaznamenává své dojmy z přečtené četby nebo návštěvy kulturní instituce <p>Slohová a komunikační výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ žák vychází od popisu vzhledu, z něho začíná usuzovat na vlastnosti popisované osoby, přechází k popisu povahy, schopností, zájmů, vztahu k lidem, k práci ➤ používá přirovnání, povahové vlastnosti vyjadřuje i pomocí rčení ➤ žák rozlišuje charakteristiku vnitřní a vnější, přímou a nepřímou ➤ volí především vhodná: podstatná jména, přídavná jména a slovesa ➤ v literárním díle charakterizuje postavy častěji nepřímou na základě jejich jednání, chování a řeči ➤ zpracovává osnovu 	<ul style="list-style-type: none"> • literární rozbor děl, referáty, projektová výuka, metody kritického myšlení, propojení s filmovou a rozhlasovou tvorbou, komiksová tvorba • současná literatura pro mládež – dle vlastních preferencí – dílna čtení. • tvorba kulturního deníku <p>Charakteristika</p> <ul style="list-style-type: none"> • seznámení • osnova • charakteristika literárních postav 	<p>PT – OSV 05 OSV 08 OSV 09</p> <p>PT – OSV 03</p> <p>PT - OSV 01 OSV 02 OSV 05 OSV 09 OSV 06</p> <p>PT – MKV 01 MKV 02 MKV 03 MKV 04 MKV 05</p>	

ČJ	Český jazyk	8. ročník
<i>školní (dílčí) výstup</i> žák:	<i>učivo</i>	<i>mezipředmětové vztahy *</i> <i>průřezová témata **</i>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ žák zpracovává úvahy na vhodné téma ➤ uplatňuje vlastní zkušenosti, názory a postoje ➤ používá vhodné jazykové prostředky ➤ volí vhodná témata úvahy ➤ žák zpracovává úvahu na vlastní téma ➤ vybírá vhodné jazykové prostředky ➤ dbá na to, aby výklad byl srozumitelný a jasný ➤ používá bohatě rozvitých vět a souvětí ➤ vyhledává odborné názvy domácího původu a cizího původu 	<p>Úvaha</p> <ul style="list-style-type: none"> • seznámení • vlastní úvaha • osnova <p>Výklad</p> <ul style="list-style-type: none"> • seznámení • vlastní výklad • osnova 	<p>PT – OSV 01 OSV 02 OSV 05 OSV 09 OSV 06</p> <p>PT – MKV 02 MKV 05</p> <p>PT – VMEGS 01 VMEGS 03</p> <p>PT – VDO 02</p> <p>PT – EV 03</p> <p>PT – OSV 01 OSV 02 OSV 05 OSV 09 OSV 06</p> <p>PT - VMEGS 03</p>

ČJ	Český jazyk	9. ročník
<i>školní (dílčí) výstup</i> žák:	<i>učivo</i>	<i>mezipředmětové vztahy *</i> <i>průřezová témata **</i>
<p>Jazyková výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ žák určuje rozdíl mezi souslovím a volným spojením ➤ procvičuje různé způsoby tvoření slov (odvozování, skládání, zkracování), přejímání z cizích jazyků a přenášení významu ➤ rozvíjí vlastní slovní zásobu, v komunikaci volí vhodná slova ➤ vysvětlí význam obrazných pojmenování ➤ pracuje se Slovníkem spisovné češtiny a s Etymologickým slovníkem ➤ zná způsoby obohacování slovní zásoby (aktivní a pasivní slovní zásoba) ➤ využívá aktivní slovní zásobu k výstižnému vyjadřování, souvislému a kultivovanému projevu ➤ prohlubuje schopnosti pracovat s textem, číst s porozuměním ➤ vyhledává rčení, vysvětluje využití v mluvených projevech ➤ vyhledává slova jednoznačná a mnohoznačná, rozpozná homonyma ➤ využívá termíny z ostatních vyučovacích předmětů, samostatně užívá ➤ respektuje při písemném dělení slov, kořeny slov ➤ 	<p>Způsoby obohacování slovní zásoby</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvoj slovní zásoby • synonyma, homonyma, antonyma • věcný a mluvnický význam • odborné termíny • slova jednoznačná a mnohoznačná • slovotvorný rozbor • rozbor stavby slova • aktivní a pasivní slovní zásoba 	<p>PT – OSV 01 OSV 08 OSV 09 PT - VMEGS 03</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ žák dělí jednotlivé hlásky na: samohlásky, souhlásky a dvojhlásky ➤ žák co nejlépe vyslovuje uvedené příklady slov ➤ respektuje daný slovní přízvuk ve větách ➤ rozpozná druhy jednotlivých vět. ➤ dbá na základní pravidla přizpůsobení u cizích slov. ➤ určuje slovní druhy ➤ rozlišuje slova ohebná, neohebná ➤ tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich využívá ve vhodné komunikační situaci ➤ rozlišuje podstatná jména konkrétní, abstraktní, pomnožná, hromadná a látková, obecná a vlastní ➤ určuje kategorie přídavných jmen, stupňuje je ➤ dodržuje pravidla pro psaní velkých písmen ➤ vyhledává a dokáže určit druhy zájmen a číslovek ➤ tvary slovesa být ve slohových pracích nahrazuje plnovýznamovými slovesy ➤ určuje mluvnické kategorie podstatných jmen a sloves, slovesa časuje, s pomocí určuje také třídu a vzor ➤ u cizích slov pracuje se Slovníkem cizích slov, skloňuje obecná jména přejatá ➤ žák vyhledává příslovce a užívá příslovečných spřežek ➤ rozlišuje předložky vlastní a nevlastní, vyhledává předložky v textu ➤ žák rozlišuje spojky souřadící a podřadící, umí využívat spojky, volí vhodné spojky v souvětí 	<p>Hláskosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> • spisovná výslovnost • zvuková stránka slova • zvuková stránka věty <p>Slovní druhy – slova ohebná a neohebná</p> <ul style="list-style-type: none"> • druhy podstatných jmen • přídavná jména a jejich druhy, stupňování • druhy zájmen • slovesa a jejich mluvnické významy • pravopis cizích slov <p>Neohebné slovní druhy</p> <ul style="list-style-type: none"> • příslovce a předložky • spojky, částice a citoslovce 	<p>PT – OSV 01 OSV 08 OSV 09</p>
---	---	----------------------------------

<ul style="list-style-type: none"> ➤ ovládá interpunkci ve větě jednoduché i v souvětí ➤ rozpozná druhy podmětu, určuje druhy přísudku ➤ určí také ostatní větné členy (přívlastek, předmět, příslovečné určení a s pomocí doplněk) ➤ rozlišuje přívlastek shodný a neshodný, několikanásobný a postupně rozvíjející, volný a těsný ➤ rozpozná druhy příslovečného určení ➤ určí větu jednočlennou a dvojčlennou, větný ekvivalent ➤ procvičuje pravopis ve shodě přísudku s několikanásobným podmětem ➤ procvičuje pravopis v koncovkách podstatných a přídavných jmen ➤ určuje věty hlavní a vedlejší ➤ vyhledává věty řídicí, závislé v souvětí ➤ využívá různé slovní druhy vhodné jako spojovací výrazy ve větě jednoduché a v souvětí ➤ určuje souvětí souřadné a podřadné ➤ určuje poměr mezi hlavními větami a větnými členy ➤ graficky znázorňuje složitější typy souvětí ➤ respektuje interpunkci i ve větších stylistických projevech ➤ žák využívá znalostí o oslovení, vsuvce, větě neúplné 	<p>Rozbor věty jednoduché</p> <ul style="list-style-type: none"> • věta jednoduchá • podmět a přísudek • větné vztahy a vazby • větné členy • větné členy holé, rozvité a několikanásobné • přívlastek • příslovečné určení • věty jednočlenné a dvojčlenné, větné ekvivalenty • skladební dvojice – shoda přísudku s několikanásobným podmětem <p>Věta jednoduchá a souvětí</p> <ul style="list-style-type: none"> • souvětí podřadné, interpunkce • druhy vedlejších vět • souvětí souřadné • poměry mezi VH • interpunkce 	<p>PT - OSV 01 OSV 08 OSV 09</p>
--	---	----------------------------------

<p>➤ odlišuje řeč přímou a nepřímou (zvládá pravopis)</p> <p>➤ určuje samostatný větný člen</p> <p>➤ žák se seznámí se strukturou věty</p> <p>➤ s pravidly českého slovosledu</p> <p>➤ s jazykovými prostředky pro návaznost</p> <p>➤ upevňuje a procvičuje znalosti z nižších ročníků.</p> <p>➤ pracuje s Pravidly českého pravopisu.</p> <p>➤ žák pracuje s webovými stránkami – procvičování</p> <p>➤ žák pracuje s ukázkami spisovného a nespisovného jazyka, s ukázkami textů literatury</p> <p>➤ rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich využití</p> <p>➤ rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary rozpoznává</p> <p>➤ přenesená pojmenování</p> <p>➤ seznamuje se s ukázkami slovanských jazyků</p> <p>➤ samostatně pracuje se Slovníkem spisovné češtiny, orientuje se v jazykových příručkách, pracuje s Českým etymologickým slovníkem</p> <p>Literární výchova:</p> <p>➤ zařadí vybranou ukázkou literárního díla k příslušnému literárnímu druhu a žánru.</p> <p>➤ prostřednictvím textu se seznámí s novými literárními pojmy.</p> <p>➤ formuluje ústně nebo písemně dojmy ze své četby – tvůrčí činnosti s textem.</p>	<p>Tvoření vět</p> <ul style="list-style-type: none"> • zásady českého slovosledu • prostředky návaznosti v jazykových projevech <p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> • psaní i, í/y, ý po obojetných souhláskách • skupiny bě/bje, vě/vje, pě, mě/mně • pravopis koncovek jmen a sloves • psaní velkých písmen ve vlastních jménech <p>Rozdělení jazyků v Evropě</p> <ul style="list-style-type: none"> • Slovanské jazyky • Útvary českého jazyka • Vývoj českého jazyka <p>Meziválečná literatura</p> <p>Avantgardní literatura – tvůrčí činnosti s textem.</p> <ul style="list-style-type: none"> • epitař <p>Světová literatura 20. století</p>	<p>PT – OSV 01 OSV 08 OSV 09</p> <p>PT - VMEGS 01 VMEGS 03</p> <p>PT – OSV 11</p>
--	--	---

<p>➤ žák rozpoznává základní rysy individuálního stylu autora v kontextu doby, v níž dílo vzniklo.</p> <p>➤ na základě přečtených textů a pomocí vlastního vyhledávání informací představí nejvýznamnější představitele české a světové literatury.</p> <p>➤ vyhledá informace v různých informačních zdrojích (internet, knihovna, katalogy a časopisy).</p> <p>➤ produkuje vlastní literární text</p> <p>➤ žák reprodukuje a interpretuje vlastními slovy danou předlohu v kontextu doby, stručně popíše strukturu a jazyk vybraného díla</p> <p>➤ žák si samostatně vede kulturní deník, do kterého zaznamenává své dojmy z přečtené četby nebo návštěvy kulturní instituce.</p> <p>➤ rozliší literaturu hodnotnou a konzumní</p> <p>Slohová a komunikační výchova:</p> <p>➤ žák ví, že se vypravování člení na dílčí dějové úseky, které jsou řazeny za sebou v časovém a příčinném sledu</p> <p>➤ uvědomuje si, že se vypravěč snaží o co nejrychlejší spád vyprávění</p> <p>➤ neustále si prohlubuje poznatky o vhodných jazykových prostředcích používaných při písemných stylistických pracích</p>	<p>Česká literatura 20. století</p> <ul style="list-style-type: none"> • novela • anafora a epifora • volný verš • stručné seznámení s dalšími pojmy (epanastrofa, epizeuxis apod.) <p>Biografická literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> • Literární rozbor díla: referáty, projektová výuka, metody kritického myšlení, propojení s filmovou a rozhlasovou tvorbou, výtvarné činnosti. • Filmová a dramatická adaptace literárních děl • Drama: komedie, tragédie a činohra <p>Současná literatura pro mládež – dle vlastních preferencí – dílna čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> • tvorba vlastního kulturního deníku <p>Vypravování – opakování z nižších ročníků</p>	<p>PT – VDO 04</p> <p>PT – MKV 05</p> <p>PT – OSV 05 OSV 08 OSV 09</p> <p>PT – OSV 01 OSV 02 OSV 05 OSV 09 OSV 06</p> <p>PT – VMEGS 01</p>
---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> ➤ volí kratší věty - připojeny vhodnými spojovacími výrazy ➤ vhodně užívá slovesa převážně dějová, oživuje přímou řečí ➤ vnáší do vyprávění čas minulý a přítomný ➤ člení text do odstavců dle osnovy 		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ dokáže zpracovat popis uměleckého díla ➤ přesvědčuje se, že opakování slovesa být v popisu působí monotónně, nevýrazně ➤ volí výstižná pojmenování předmětů a jevů a jejich vlastností, aby děje a stavy vyjadřoval pokud možno názorně pomocí rozmanitých plnovýznamových sloves ➤ umí zpracovat složitější pracovní postup, návod na obsluhu přístrojů ➤ člení text do odstavců dle osnovy, dodržuje následnost jednotlivých kroků ➤ žák procvičuje subjektivně zabarvený popis ➤ žák užívá personifikace, protiklady, neobvyklé přívlastky a přirovnání, vkládá zamyšlení, úvahy 	<p>Popis – opakování z nižších ročníků Líčení</p>	<p>PT – OSV 01 OSV 05 OSV 09 OSV 06 PT – EV 04</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ žák rozlišuje charakteristiku vnitřní a vnější, přímou a nepřímou ➤ vychází od popisu vzhledu, z něho začíná usuzovat na vlastnosti popisované osoby, přechází k popisu povahy, schopností, zájmů, vztahu k lidem, k práci ➤ používá přirovnání, vyjadřuje povahové 	<p>Charakteristika – opakování z nižších ročníků</p>	<p>PT – OSV 01 OSV 02 OSV 05 OSV 09 OSV 06 PT – MKV 01 MKV 02 MKV 03 MKV 04 MKV 05</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ žák si připraví krátký proslov (k blízké osobě) ➤ diskutuje na aktuální téma dle jeho zájmů ➤ žák vyhledává různé slohové útvary ➤ rozlišuje podle funkce základní styly (slohy- prostěsdělovací, odborný, publicistický, umělecký) ➤ zamýšlí se nad užitými slohovými postupy a jazykovými prostředky ➤ podle formy dělí projevy mluvené a psané ➤ dbá na kulturu mluveného a psaného projevu 	<ul style="list-style-type: none"> • interview • recenze a kritika • fejeton – zvláštnosti v české literatuře Proslov a diskuze Jazyková kultura • jazykový projev • mluvený a psaný projev • slohotvorní činitelé • funkční styly • slohové útvary • slohové postupy • jazykové prostředky 	<p>PT – MV 01 MV 02 MV03 MV04 MV05 MV 06 MV 07</p>
--	---	--

Anglický jazyk

Charakteristika a cíl předmětu anglický jazyk

- Cílem předmětu je osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností k aktivnímu využití pro komunikaci v cizím jazyce. Výsledné zvládnutí jazyka by podle Společného evropského referenčního rámce mělo dosáhnout úrovně A2.
- získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu;
- osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností k aktivnímu využití účinné komunikace v cizím jazyce;
- získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v daném cizím jazyce;
- porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí;
- poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka a k práci s nimi;
- pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu anglický jazyk

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

- Vyučovací předmět anglický jazyk rozvíjí další znalosti a dovednosti žáků získané na I. stupni . Žáci jsou vedeni k osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností pro jejich využití v praktickém životě.
- Učí se zvládnout základní gramatické jevy a časové roviny anglického jazyka.
- Osvojují si psanou i výslovnostní podobu slovní zásoby.
- Rozvíjí porozumění textu i poslechu a konverzaci na probíraná témata.
- Učí se vyhledávat a zpracovat informace a komunikovat je v písemné i ústní podobě.
- Vyučovací předmět anglický jazyk je na II. stupni vyučován jako samostatný předmět v ročnících:
  - 6. ročník ... 3 hod / týden
  - 7. ročník ... 3 hod / týden
  - 8. ročník ... 3 hod / týden
  - 9. ročník ... 3 hod / týden
- Výuka probíhá v učebně anglického jazyka a v kmenových učebnách při využívání dostupných programů a zařízení.

Kompetence k učení

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- aktivně se zapojuje do výuky prostřednictvím písemné i ústní komunikace
- zodpovídá za výsledky své práce
- vyhledává a třídí informace při práci z textem a při poslechu či videu
- zvyšuje si sebedůvěru ve vlastní schopnosti
- pracuje s chybou

- používá slovník a další zdroje informací
- provádí zápis gramatických pravidel
- sestavuje základní modelové gramatické konstrukce

Kompetence k řešení problémů

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- postupuje od jednoduchých problémů ke složitějším
- využívá skupinové práce a pracuje ve skupině
- dokáže si s ostatními vzájemně poradit a pomoci
- řeší problémová témata a navrhuje různá řešení
- dokáže zdůvodnit své závěry a hledá logické souvislosti
- nenechá se odradit případným neúspěchem, najde řešení
- využívá moderní techniku při řešení problémů

Kompetence komunikativní

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- otevřeně a účinně komunikuje písemně i ústně
- dokáže použít vhodné formulace
- vyjadřuje své myšlenky a názory
- prezentuje výsledky své práce
- naslouchá druhým

Kompetence sociální a personální

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- pracuje ve dvojici i ve skupinách, učí se efektivní spolupráci, zastává v týmu různé role
- podílí se na stanovení pravidel pro práci v různě velkých skupinách, pravidla dodržuje
- učí se vzájemné toleranci a zodpovědnosti za plnění dílčích úkolů společného úkolu
- spolupodílí se na stanovování kritérií a zároveň respektuje daná pravidla

Kompetence občanské

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- hodnotí vlastní práci a chování i práci a chování ostatních
- respektuje různorodosti hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí
- seznamuje se s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) a s tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo ...)
- při zpracovávání informací přemýšlí nad obsahy sdělení, ke kterým se může dostat prostřednictvím Internetu nebo jinými cestami

Kompetence pracovní

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- správně využívá pomůcek a techniky
- plní úkoly v termínech a v dohodnuté kvalitě
- pracuje podle pokynů v anglickém jazyce

- hodnotí práci svou i druhých
- vytváří prezentace výsledků individuální práce i práce skupiny

Kompetence digitální

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- seznamuje se s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) a s tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo ...)

Aj	Anglický jazyk		6. ročník
žák:	školní (dílčí) výstup	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
<ul style="list-style-type: none"> ➤ umí se představit a sdělit základní informace o sobě a své rodině ➤ zvládne řadové číslovky a názvy měsíců ➤ umí pohovořit o důležitých svátcích v roce ➤ rozumí jednoduchému textu, dokáže vyhledat podstatné informace , umí reagovat na pokládané otázky ➤ rozpozná základní informace v poslechových aktivitách ➤ jednoduchými větami se zapojuje do rozhovoru na osvojené téma ➤ ovládá pravopis slov dané slovní zásoby ➤ rozumí pravidlům probraných času a dokáže je použít 	<ul style="list-style-type: none"> • Introductions - favourite subjects, sport and activities, family • Important dates – birthdays and festivals • Christmas, Easter • Present simple tense – adverbs of frequency • A year in my life • At home – household jobs • Animals – pets , wild animals , ZOO • Present continuous tense • Present simple x present continuous • Holidays , transport • Past simple tense : be ,regular and irregular verbs 	<p>OSV 01, OSV 06, MKV 01</p> <p>VMEGS 01</p> <p>OSV 07 OSV 05, OSV 09 OSV 8</p> <p>OSV 11</p>	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Aj	Anglický jazyk		7. ročník
žák:	školní (dílčí) výstup	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpozná počítatelná a nepočítatelná podstatná jména , dokáže použít člen určitý a neurčitý a doptat se na množství ➤ ovládá slovní zásobu spojenou s jídlem , umí si objednat v restauraci ➤ zvládá stupňování přídavných jmen ➤ konverzuje na téma počasí a porovnává roční období ➤ umí použít plánovanou budoucnost , pohovořit o trávení volného času ➤ poskytne informace o sobě a své rodině ➤ rozumí jednoduchým příběhům bez podpory textu prostřednictvím poslechů a videí ➤ vytvoří prezentaci na zadané téma 	<ul style="list-style-type: none"> • Food and drink • A, an , some, any, the • How much ,how many , a little , a few • Meals and mealtimes • At the restaurant • Comparatives and superlatives • The weather and seasons • Going to • Entertainment – types of TV programmes and films • Families • Everyday English • My favourite movie 	<p>OSV 02</p> <p>OSV 05, OSV 09 OSV 08</p> <p>OSV 06, OSV 07 OSV 11</p>

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Aj	Anglický jazyk		8. ročník
žák:	školní (dílčí) výstup	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládá hovořit v budoucím čase o svých rozhodnutích , představách a plánech ➤ dokáže vyprávět či popsat událost v minulosti ➤ umí se doptat na cestu i podat informace o určitém místě ➤ ovládá nepravidelná slovesa, rozlišuje minulý a předpřítomný čas ➤ dokáže vyjádřit problém a poradit ➤ rozumí informačním nápisům, zvládá vysvětlit různá pravidla a pokyny ➤ čte s porozuměním a reaguje na pokládané otázky ➤ rozumí poslechu a krátkým videím na probírané téma ➤ vytvoří prezentaci na dané téma 	<p>Will for future – decision, prediction, offer Going to Past continuous and past simple</p> <p>Places in a city, sightseeing tour Asking the way Experiences – present perfect tense Ever and never Illnesses – should, shouldn't School rules and signs – must, mustn't, don't have to Heroes and heroins in our life My dreams and hoppes</p>	<p>OSV 05</p> <p>OSV 06,OSV 07</p> <p>VDO 01</p> <p>OSV 8</p>	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Aj	Anglický jazyk		9. ročník
žák:	školní (dílčí) výstup	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
<ul style="list-style-type: none"> ➤ orientuje se v probraných časech, dokáže se vyjádřit v přítomnosti, minulosti a budoucnosti. ➤ čte s porozuměním texty na témata z historie, životního prostředí, sportu a kultury ➤ konverzuje na vybraná témata ➤ reaguje na poslechová cvičení a dokáže je samostatně zpracovat ➤ rozumí používání předpřítomného času ➤ rozlišuje činný a trpný rod ve všech probraných časech ➤ umí utvořit jednoduchá vztažná a podmínková souvětí ➤ vytvoří prezentaci na zadané téma 	<p>Present tenses – stative verbs Past and present – used to, past modals Will / going to The story of England , Sport events, Climate change, A legendary hero or heroin</p> <p>Health and safety, an environmental problem, An important events in your life, Describing a place In a shop, At the doctors, Problem page, A nutrition expert, ordering a meal Present perfect – for,since</p> <p>Passive voice – different tenses</p> <p>Relative clauses , first conditional, future time clauses</p> <p>Fame and fortune, Teenagers´reading habits</p>	<p>OSV 06, OSV 07</p> <p>OSV 05 OSV 03</p> <p>VMEGS 01, EV 03</p> <p>OSV 08, MV 06</p> <p>VDO 01</p>	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Německý jazyk

Charakteristika a cíl předmětu německý jazyk

- Vyučovací předmět německý jazyk (Nj) patří do vzdělávacího oboru Další cizí jazyk.
- Cílem předmětu je osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností k aktivnímu využití pro komunikaci v cizím jazyce.
- Ve výsledném zvládnutí jazyka se podle Společného evropského referenčního rámce předpokládá dosažení úrovně A1, částečně A2.
- Žáci se naučí pojmenovávat nejběžnější předměty a nejbližší osoby ve svém okolí, počítat do sta, pojmenovávat barvy a přiřazovat věcem a osobám základní charakterové a fyzické vlastnosti.
- Žáci se naučí základní pozdravy a konverzační fráze běžného života.
- Žáci dokáží sdělit základní informace z tematických celků – domov, rodina, škola, volný čas, nákupy, realie zemí mluvících německy.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu Německý jazyk

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

- Získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu.
- Osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností k aktivnímu využití účinné komunikace v cizím jazyce.
- Získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v daném cizím jazyce.
- Porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí.
- Poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka a k práci s nimi.
- Pochopení významu znalostí cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.
- Vyučovací předmět Německý jazyk je na II. stupni vyučován jako samostatný předmět v ročnících:
  - 7. ročník ... 2 hod / týden
  - 8. ročník ... 2 hod / týden
  - 9. ročník ... 2 hod / týden
- Výuka probíhá v kmenových a počítačových učebnách při využívání dostupných programů a zařízení.

Kompetence k učení

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- aktivně se zapojuje do výuky
- chápe důležitost komunikace v německém jazyce pro další stadium i praktický život
- vyhledává a třídí informace (slovníky, časopisy, texty, internet atd.)
- samostatně vypráví na dané téma
- pracuje s chybou

- pracuje ve dvojicích nebo skupinách se vzájemnou kontrolou
- propojuje probraná témata a jazykové jevy

Kompetence k řešení problémů

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- řeší jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- využívá skupinové práce a pracuje ve skupině
- dokáže si s ostatními vzájemně poradit a pomoci
- nebojí se mluvit německy s cizím člověkem
- dokáže propojit teoretické poznatky s praxí (dopis, přání, pozvání atd.)

Kompetence komunikativní

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- porozumí jednoduchému sdělení v německém jazyce
- formuluje jednoduché myšlenky německy
- rozumí promluvě i přeměřenému textu v německém jazyce
- využívá dovednosti osvojené v německém jazyce k navázání kontaktu či vztahu

Kompetence sociální a personální

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- v jednoduchých situacích vyžaduje a poskytuje pomoc, radu
- dodržuje v německy mluvícím prostředí zásady slušného chování
- spolupracuje v německy hovořící skupině na jednoduchém úkolu
- spolupodílí se na stanovování kritérií a zároveň respektuje daná pravidla

Kompetence občanské

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- získává představu o zvycích v německy mluvících zemích a porovnává je se zvyky našimi
- srovnává ekologické a enviromentální otázky týkající se německy mluvících zemí a České republiky
- učí se zásadám slušného chování (oslovení, pozdrav apod.)

Kompetence pracovní

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- samostatně pracuje s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem
- využívá německého jazyka k získávání informací z různých oblastí
- dokáže hodnotit práci svoji i druhý

Nj	Německý jazyk	Ročník 7.
<i>školní (dílčí) výstup</i> žák:	<i>učivo</i>	<i>mezipředmětové vztahy *</i> <i>průřezová témata **</i>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ osvojí si správnou výslovnost německých hlásek ➤ seznámí se se základními fonetickými jevy ➤ říká abecedu ➤ hláskuje slova ➤ pozdraví a rozloučí se ➤ vyjmenuje dny v týdnu ➤ napíše jednoduchá slova a věty ➤ počítá od 0 do 20 ➤ pojmenuje barvy ➤ vyhledává ve slovníku a odhaduje význam některých německých slov ➤ představí sebe i jiné osoby ➤ zeptá se na jméno, bydliště a telefonní číslo ➤ odpovídá na jednoduché otázky ➤ vyplní jednoduchý formulář ➤ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny ➤ - upevňuje si gramatické jevy, správnou výslovnost a pravopis 	<p>LEKCE 0 – „Erste Schritte“</p> <ul style="list-style-type: none"> • Abeceda • Pozdravy, dny v týdnu • Nácvič pravopisu slov • Čísla • Barvy • Německá jména a příjmení • Zeměpisné pojmy • Mezinárodní slova <p>LEKCE 1 – „Ich heiße ..., ich wohne in ...“</p> <ul style="list-style-type: none"> • Představování • Bydliště • Časování pravidelných sloves • Časování sloves „sein“ a „mögen“ v jednotném čísle • Nácvič písmen odlišných od češtiny • Nácvič správného pravopisu jednoduchých slov • Tykání, vykání • Zápor „nein, nicht“ • Otázky „wie, woher, wo, welcher, wer, was“ • Zjišťovací otázky (ja – nein) • Slovosled ve větě oznamovací a tázací 	OSV 02

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Nj	Německý jazyk	Ročník 7.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ představí členy své rodiny ➤ popíše rodinnou fotografii ➤ získá základní informace o rodinných příslušnících ➤ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy a volného času ➤ porozumí krátkému textu ➤ vypráví krátký příběh podle obrázků ➤ upevňuje si gramatické jevy, správnou výslovnost a pravopis ➤ jednoduše popíše kamarády a další osoby ➤ jednoduchým způsobem popíše některé nemoci ➤ zeptá se, kdy někdo přijde a jak dlouho zůstane ➤ zeptá se a určí časové údaje ➤ vyjádří, co rád dělá ➤ řekne, co má či nemá rád ➤ upevňuje si gramatické jevy, správnou výslovnost a pravopis 	<p>LEKCE 2 – Meine Familie“</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rodina a její členové • Domov, rodina • Přivlastňovací zájmena „mein/e, dein/e“ • Přídavná jména v přísudku • Protiklady • Přivlastňovací vazba „von“ • Členy der, die u osob <p>LEKCE 3 – Meine Freunde“</p> <ul style="list-style-type: none"> • Popis osoby • Zdraví • Časové údaje • Rozdíl „Stunde/Uhr“ • Předložky v časových údajích „um, bis“ • Příslovce „gern“ • Slovesa „spielen, machen“ v jednotném čísle (Tennis spielen, Judo machen) • Zápor „nicht“ • Přivlastňovací zájmena „ihr, sein“ 	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Nj	Německý jazyk	Ročník 7.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ pojmenuje předměty, školní potřeby ➤ ptá se na předměty ➤ zeptá se, jak se předměty nazývají německy ➤ jednoduše popíše věci, osoby, zvířata ➤ jednoduše popíše základní informace o obci ➤ posoudí správnost ➤ přikáže někomu něco ➤ upevňuje si gramatické jevy, správnou výslovnost a pravopis ➤ hovoří o svých koníčcích ➤ popíše koníčky svých kamarádů ➤ popíše své činnosti během týdne ➤ pojmenuje základní potraviny a nápoje ➤ jednoduchým způsobem sestaví svůj jídelníček ➤ domluví se telefonicky ➤ odmítne navržený program ➤ napíše jednoduchý e-mail o sobě ➤ upevňuje si gramatické jevy, správnou výslovnost a pravopis 	<p>LEKCE 4 – „Schule, Schule“</p> <ul style="list-style-type: none"> • Škola, školní potřeby a předměty • Obec • Příkazy, pokyny • Rod podstatných jmen • Člen určitý a neurčitý v 1. pádě • Zápor podstatných jmen • Rozkaz (2. osoba jednotného čísla) • Předložka „im“ ve spojení „im Norden“ <p>LEKCE 5 – Mein Hobby“</p> <ul style="list-style-type: none"> • Záliby, koníčky, příroda, zvířata • Jídlo • Popisování činností během týdne • Telefonování, dopisování, chatování • Časování pravidelných sloves s slovesa „sein“ v přítomném čase • Předložka „am“ v časových údajích • Pokus o kreativní psaní, samostatný písemný projev 	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Nj	Německý jazyk	Ročník 8.
žák:	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
<p><i>školní (dílčí) výstup</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše, co kdo dělá na počítači ➤ řekne, že někdo něco má nebo kupuje ➤ sdělí, co kdo fotografuje ➤ hovoří o domácích mazlíčcích ➤ napíše dopis o sobě ➤ jednoduchým způsobem popíše dané povolání ➤ upevňuje si gramatické jevy, správnou výslovnost a pravopis ➤ napíše jednoduchou pozvánku ➤ popíše, kde se nacházejí jeho přátelé ➤ zeptá se na přesný čas a odpoví na takovou otázku ➤ sdělí věk, přesný čas, telefonní číslo ➤ počítá do 100 + základní matematické úkony ➤ určí roční období a měsíce ➤ upevňuje si gramatické jevy, správnou výslovnost a pravopis 	<p>LEKCE 6 – Ich habe einen Computer“</p> <ul style="list-style-type: none"> • Počítač a práce s ním, povolání • Oblékání, nákupy • Popisování činností u počítače • Sloveso „haben“ + vlastnictví • Fotografování, nakupování • Domácí mazlíčkové • Časování slovesa „haben“ v přítomném čase • 4. pád podstatných jmen s neurčitým členem • Časování dalších pravidelných sloves • Zápor „kein“ ve 4. pádě <p><u>LEKCE 7 – „Wo und wann?“</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Rok, roční období, počasí, měsíce, svátky • Pozvánka na oslavu • Číslo do 100, základní matematické úkony • Popis místa • Předložka „in“ ve 3. pádě • Množné číslo některých podstatných jmen • Předložka „im“ a „um“ v časových údajích • Určování času • Poslech s porozuměním 	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Nj	Německý jazyk	Ročník 8.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyjádří cíl cesty ➤ koupí jízdenku ➤ zajistí si ubytování ➤ napíše jednoduchý pozdrav z dovolené ➤ sdělí údaje o sobě ➤ upevní si gramatické jevy, správnou výslovnost a pravopis 	<p>LEKCE 8 – „In den Ferien“</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cestování, dopravní prostředky, reálie, prázdniny • Určování času • Vyjádření cíle cesty, koupení jízdenky • Ubytování • Vazba „ich möchte“ • Předložka „nach“ ve spojení se zeměpisnými názvy • Předložka „in“ ve spojení se 4. pádem • Časování slovesa „fahren“ • Opakování • Zdokonalování výslovnosti • Věta a správná intonace • Přízvuk v němčině • Poslech s porozuměním • Návčik psaní složitých slov a zeměpisných názvů 	OSV 08
<ul style="list-style-type: none"> ➤ procvičí a upevní si gramatické jevy, 		

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Nj	Německý jazyk	Ročník 8.
<p>správnou výslovnost a pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ porozumí krátkému textu ➤ pracuje s textem (tvorba otázek a odpovědí) ➤ vyhledává ve slovníku a odhaduje význam některých německých slov ➤ popíše svůj pokoj a dům, kde bydlí ➤ vyjádří svá přání (vysněný pokoj) ➤ vypráví, co dělá během roku, popisuje činnosti v jednotlivých ročních obdobích ➤ porozumí krátkým textům ➤ upevní si gramatické jevy, správnou výslovnost a pravopis 	<p>LEKCE 0 – „Max ist wieder da!“</p> <ul style="list-style-type: none"> • Max je opět tady • Opakování učiva 1. dílu • Fonetická cvičení • Opakování slovosledu věty jednoduché • Tvoření a přiřazování otázek a odpovědí + vazba „es gibt“ • Realie zemí, kde se mluví německy <p><u>LEKCE 1 – „Bei uns“</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • U nás • Opakování časování pravidelných sloves • Opakování přivlastňovacích zájmen • Popis pokojů a bytu • Popis činností během roku • Další přivlastňovací zájmena (unser, euer, Ihr) • Předložky se 3. a 4. pádem ve 3. pádě • 4. pád podstatných jmen s určitým členem • Časování nepravidelných sloves se změnou kmenové souhlásky • Časování sloves s odlučitelnou předponou • Zdokonalování výslovnosti • Věta a správná intonace, pravopis • Rozvíjení jazykové paměti, různé typy 	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Nj	Německý jazyk	Ročník 8.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zeptá se na směr cesty ➤ jednoduše popíše cestu ➤ přijme a odmítne pozvání ➤ jednoduše popíše prostory školy, domu, budovy ➤ připraví si se spolužákem rozhovor dle plánu ➤ upevní si gramatické jevy, správnou výslovnost a pravopis 	<p>poslechových cvičení</p> <p>LEKCE 2 – „Wie komme ich ...?“</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jak se dostanu ... ? • Opakování slovosledu ve větě oznamovací • Procvičování nepřímého pořádku slov ve větě a tvoření otázek • Směr cesty, orientace ve městě • Otázky na směr cesty, jednoduchý popis cesty, smlouzení schůzky • Jednoduchá orientace v budově, místnosti ve škole, v domě • Nábytek • Části dne • Předložky se 3. a 4. pádem ve 4. pádě • Předložka für s podstatnými jmény a s osobními zájmeny • Další nepravidelná slovesa a slovesa s odlučitelnými předponami • Výslovnost obtížnějších složených slov a zeměpisných názvů • Pravopis slov s dvojhláskami, pravopis sloves 	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Nj			Německý jazyk			Ročník 9.		
<i>školní (dílčí) výstup</i>			<i>učivo</i>			<i>mezipředmětové vztahy *</i> <i>průřezová témata **</i>		
<i>žák:</i> ➤ vypráví o průběhu svého dne ➤ mluví o svém jídelníčku ➤ popisuje své povinnosti ➤ připraví si se spolužákem rozhovory ➤ používá číslovky větší než 100 ➤ pracuje s časovými údaji v průběhu dne ➤ upevní si gramatické jevy, správnou výslovnost a pravopis			LEKCE 3 – „Mein Tag“ <ul style="list-style-type: none"> • Můj den • Používání číslovek větších než 100 • Množné číslo podstatných jmen • Popis činností a povinností v průběhu dne • Jídelníček • Slovesa popisující činnosti v jednotlivých částech dne a povinnosti, časové údaje • Časování dalších nepravidelných sloves se změnou kmenové souhlásky • Časování dalších sloves s odlučitelnou předponou • 3. pád podstatných jmen • Způsobové sloveso müssen, stavba věty s pomocným slovesem • Rozvíjení jazykové paměti, poslechová cvičení • Pravopis sloves, číslovek a názvů potravin 					

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Nj	Německý jazyk	Ročník 9.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše svůj týdenní program ➤ podá informace o své škole ➤ popíše, co se ve škole smí a co ne ➤ pracuje s rozvrhem hodin ➤ domluví si schůzku ➤ pracuje s textem ➤ upevňuje si gramatické jevy, správnou výslovnost a pravopis <ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše části lidského těla ➤ vyjádří, co ho bolí ➤ domluví se u lékaře ➤ dá někomu pokyn, příkaz ➤ jednoduše popíše, kde byl/a, co dělal/a ➤ kontroluje a opravuje text podle nahrávky ➤ upevňuje si gramatické jevy, správnou výslovnost a pravopis 	<p>LEKCE 4 - „Meine Woche“</p> <ul style="list-style-type: none"> • Můj týdenní program • Škola • Týdenní program a činnosti s tím spojené • Škola a školní předměty, rozvrh hodin • Rozhovory ve škole a o škole (co se ve škole smí a nesmí, co umí a neumí) • Způsobová slovesa „können“ a „dürfen“ • Podmět man • Časové údaje • Pravopis řadových číslovek • Rozvíjení jazykové paměti, poslechová cvičení • Berlín a jeho památky <p>LEKCE 5 – „Was tut dir weh?“</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lidské tělo; U lékaře • Vyjádření toho, co bolí • Sloveso „tun“ ve spojení „weh tun“ • Osobní zájmena ve 3. pádě jednotného čísla • Množné číslo některých podstatných jmen • Rozkazovací způsob • Préteritum sloves „sein“ a „haben“ • Návčik správné výslovnosti nové slovní zásoby, rozvíjení jazykové paměti 	OSV 08

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Nj	Německý jazyk	Ročník 9.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ požádá o informaci ➤ jednoduše popíše cestu ➤ orientuje se v plánu města či vesnice ➤ popíše místo, kde bydlí ➤ vyjádří kam a čím chce cestovat ➤ jednoduše popíše obrázky ➤ upevňuje si gramatické jevy, správnou výslovnost a pravopis 	<ul style="list-style-type: none"> • Pravopis slov nové slovní zásoby <p>LEKCE 6 – „In der Stadt, auf dem Lande“</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ve městě a na vesnici • Cestování • Budovy a místa ve městě a na vesnici • Orientace v plánu města, vesnice a popis cesty • Rozhovory na ulici s turisty • Vyžádání informací • Sdělení, ze které země kdo pochází • Doprava, dopravní prostředky • Rozhovory čím a kam rádi jezdíme • Charakteristika místa, kde kdo žije • Evropské země • Předložky se 3. pádem (von, bis zu, aus, mit, nach) • Způsobové sloveso „wollen“ • Souvětí se spojkou „deshalb“ • Výslovnost dalších zeměpisných názvů • Výslovnost složených slov a názvů dopravních prostředků • Výslovnost a pravopis slov s dvojhláskami • Pravopis obtížnějších slov nové slovní zásoby 	

Nj	Německý jazyk	Ročník 9.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ mluví o počasí ➤ popíše své oblečení ➤ jednoduše popíše nějakou událost ➤ ústně i písemně popřeje ➤ jednoduše popíše obrázky či fotografií (roční období) ➤ práce s textem ➤ upevňuje si gramatické jevy, správnou výslovnost a pravopis 	<p>LEKCE 7 – „Das Wetter heute“</p> <ul style="list-style-type: none"> • Počasí • Rok a roční období • Svátky • Počasí ve všech souvislostech • Rok, roční období, oblečení • Tradiční svátky • Plány na dovolenou, vypravování o dovolené • Popis osob a věcí, porovnání s „als“ • Vyprávění o průběhu dne v minulém čase • Procvičování přivlastňovacích zájmen, množného čísla podstatných jmen • Další nepravidelná slovesa v přítomném čase • Rozvíjení jazykové paměti, poslechová cvičení • Pravopis slov nové slovní zásoby • Tradice a oslavy svátků v Evropě 	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Nj	Německý jazyk	Ročník 9.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ mluví o svých plánech na dovolenou ➤ stručně popíše cestu ➤ stručně popíše události v minulém čase ➤ vyjádří, co se líbí ➤ práce s textem ➤ upevňuje si gramatické jevy, správnou výslovnost a pravopis 	<p>LEKCE 8 – „Wieder Ferien“</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prázdniny, cestování • Oblíbené činnosti • Dovolená • Popis míst, která navštívil/a • Vyprávění o dovolené a o průběhu dne • Země a kontinenty • Perfektum některých pravidelných sloves • Perfektum některých nepravidelných sloves • Stupňování přídavných jmen a příslovčí • Rozvíjení jazykové paměti, poslechová cvičení • Psaní geografických názvů a složených slov • Cestování po Evropě a ve světě – globální a detailní čtení 	

* *MPV – mezipředmětové vztahy*

** *PT – průřezová témata*

Člověk a příroda

Výukové předměty: **Přírodopis**
Fyzika
Chemie
Zeměpis

Cílové zaměření oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

Přírodopis

Charakteristika a cíl předmětu Přírodopis

- Vyučovací předmět Přírodopis (Pp) úzce souvisí s ostatními vzdělávacími obory vzdělávací oblasti Člověk a příroda, která navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět.
- Směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny a poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním zákonitostem.
- Umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se.
- Podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování a směřuje žáky k orientaci v životě, celistvosti jeho chápání.
- Učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě a vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích.
- Seznamuje žáka se stavbou živých organismů.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu Přírodopis

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

- Přírodopis je koncipován jako předmět, který má žáky především motivovat k zájmu o přírodu a zároveň jim poskytnout základní informace o pestrosti přírody, rozmanitosti organismů a složitosti jejich vzájemných vztahů.
- Výklad je zaměřen na zajímavosti způsobu života jednotlivých druhů, resp. skupin organismů, jejich nároků na přírodní prostředí, rozšíření na Zemi.
- Výklad postupuje od konkrétních, dětem více či méně známých informací o jednotlivých druzích, k obecným informacím fyziologickým a ekologickým.
- Hlediska taxonomická jsou z části redukována.
- Vyučovací předmět přírodopis je na II. stupni vyučován jako samostatný předmět v ročnících:
  - 6. ročník ... 2 hod / týden
  - 7. ročník ... 2 hod / týden
  - 8. ročník ... 2 hod / týden
  - 9. ročník ... 2 hod / týden
- Výuka probíhá v kmenových a počítačových učebnách při využívání dostupných programů a zařízení.

Kompetence k učení

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- aktivně se zapojuje do výuky
- zodpovídá za výsledky své práce
- vyhledává a třídí a propojuje informace
- zvyšuje si sebedůvěru ve vlastní schopnosti
- používá odbornou terminologii
- porovnává získané informace a nalézá souvislosti
- pozoruje různé objekty a procesy

Kompetence k řešení problémů

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- postupuje od jednoduchých problémů ke složitějším
- využívá skupinové práce a pracuje ve skupině
- dokáže si s ostatními vzájemně poradit a pomoci
- řeší problémové úlohy a navrhuje různá řešení
- dokáže zdůvodnit své závěry
- sám navrhuje řešení, dochází k závěrům a vyhodnocuje získaná fakta

Kompetence komunikativní

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- otevřeně a účinně komunikuje
- dokáže použít vhodné formulace
- vyjadřuje své myšlenky a názory v písemné i mluvené formě
- prezentuje výsledky své práce
- pracuje ve skupině, respektuje názory druhých, diskutuje

Kompetence sociální a personální

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- pracuje ve dvojici i ve skupinách, učí se efektivní spolupráci, zastává v týmu různé role
- podílí se na stanovení pravidel pro práci v různě velkých skupinách, pravidla dodržuje
- učí se vzájemné toleranci a zodpovědnosti za plnění dílčích úkolů společného úkolu
- spolupodílí se na stanovování kritérií a zároveň respektuje daná pravidla

Kompetence občanské

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- hodnotí vlastní práci a chování i práci a chování ostatních
- respektuje různorodosti hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí
- chápe práva a povinnosti v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých
- chová se odpovědně v krizových situacích
- seznamuje se s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) a s tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo ...)
- při zpracovávání informací přemýšlí nad obsahy sdělení, ke kterým se může dostat prostřednictvím Internetu nebo jinými cestami

Kompetence pracovní

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- správně využívá pomůcek a techniky
- plní úkoly v termínech a v dohodnuté kvalitě
- dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami
- má možnost si práci sám organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh

Pp	Přírodopis	Ročník 6.
<i>školní (dílčí) výstup</i>	<i>učivo</i>	<i>mezipředmětové vztahy * průřezová témata **</i>
<p><i>žák:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ objasní vznik a stavbu planety Země ➤ objasní pojem atmosféra, její složení v minulosti a dnes ➤ vysvětlí význam atmosféry pro život na Zemi ➤ objasní pojmy litosféra, atmosféra, hydrosféra, pedosféra, biosféra ➤ dělí přírodu na živou a neživou ➤ vyjmenuje základní projevy života všech živých organismů ➤ využívá lupu a mikroskop při pozorování přírody, samostatně zhotoví jednoduchý mikroskopický preparát ➤ samostatně pracuje s mikroskopem ➤ popíše základní stavbu rostlinné a živočišné buňky ➤ vyjmenuje základní znaky virů ➤ vysvětlí, jak se lidské tělo brání proti virům ➤ vyjmenuje některá virová onemocnění ➤ vyjmenuje základní znaky bakterií ➤ uvede příklady bakteriálních onemocnění ➤ formuluje přínos bakterií pro člověka ➤ objasní význam bakterií v přírodě ➤ vyjmenuje základní znaky prvoků ➤ dělí prvoky podle způsobu jejich pohybu 	<p>Planeta Země – Život na Zemi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Planeta Země • Život na Zemi • Život kolem nás • Zkoumáme život • Stavba organismů <p>Nebuněčné formy života</p> <ul style="list-style-type: none"> • Viry <p>Buněčné formy života</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bakterie <p>Prvoci</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prvoci 	<p>EV 02</p> <p>OSV 01</p>

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Pp	Přírodopis	Ročník 6.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše životní prostředí a hlavní vnější znaky žahavců ➤ popíše životní prostředí a hlavní vnější znaky ploštěnců ➤ popíše životní prostředí a hlavní vnější znaky hlístů ➤ dělí měkkýše na plže, mlže a hlavonožce, popíše jejich životní prostředí ➤ popíše životní prostředí a hlavní vnější znaky kroužkovců ➤ dělí členovce na trilobity, klepítkatce, korýše ➤ vymezí jejich společné znaky ➤ definuje trilobity jako vymřelou skupinu živočichů ➤ dělí klepítkatce na štíry, pavouky, sekáče a roztoče, popíše jejich životní prostředí a hlavní vnější znaky ➤ popíše životní prostředí a hlavní znaky korýšů ➤ popíše životní prostředí a hlavní vnější znaky stonožek a mnohonožek 	<p>Živočichové – zoologie</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Žahavci</i> – nezmar hnědý, ostatní žahavci • <i>Ploštěnci</i> <p>Ploštěnka mléčná Motolice Tasemnice</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Hlístice</i> • <i>Měkkýši</i> <p>Plži – hlemýžď zahradní Mlži - škeble rybníčná Hlavonožci</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Kroužkovci</i> <p>Žížala obecná</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Členovci</i> <p><i>Pavoukovci</i> – křížák obecný Sekáči Roztoči Štíři <i>Korýši</i> – rak říční Mořští korýši Korýši našich vod <i>Vzdušnicovci</i> Mnohonožky Chvostokoci</p>	<p>OSV 05</p> <p>OSV 09 MV 01</p>

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Pp	Přírodopis	Ročník 6.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí potravní řetězec ➤ objasní význam rostlin v přírodě i pro člověka ➤ vysvětlí průběh fotosyntézy ➤ uvede význam sinic ➤ porovná stavbu rostlinné a živočišné buňky ➤ objasní význam řas a mechorostů v přírodě i pro člověka ➤ rozliší základní části těla cévnatých rostlin a vysvětlí funkce jednotlivých částí rostlinného těla (kořen, stonek, list) 	<p>Botanika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Význam rostlin v přírodě • Fotosyntéza a dýchání • Zelené organismy – sinice <p>Řasy – stélkaté rostliny</p> <ul style="list-style-type: none"> • Řasy červené, hnědé a zelené <p>Mechorosty</p> <ul style="list-style-type: none"> • Játrovky • Mechy <p>Cévnaté rostliny</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stavba cévnatých rostlin • Plavuně • Přesličky • Kapradiny 	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Pp	Přírodopis	Ročník 6.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ objasní, čím se vyznačují nahosemenné rostliny ➤ podle charakteristických znaků rozlišuje hlavní zástupce nahosemenných rostlin ➤ uvědomuje si rozmanitost lesů ➤ zná význam lesa a způsob jeho ochrany ➤ definuje houby jako organizmy, které nemají schopnost fotosyntézy ➤ rozdělí říši houby na kvasinky, plísně, houby s plodnicí a lišejníky ➤ vyjmenuje zástupce jedlých, nejedlých a jedovatých hub ➤ vlastními slovy vysvětlí pravidla sběru hub a první pomoc při otravě houbami ➤ formuluje lišejník jako složený organizmus, popíše stavbu jeho těla, vyjmenuje některé zástupce ➤ objasní význam lišejníků 	<p>Nahosemenné rostliny</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cykasy • Jinany • Jehličnany • Jehličnaté dřeviny a jejich společenstva <p>Houby</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stopkovýtrusné houby • Vřeckovýtrusné houby <p>Lišejníky</p>	EV 04

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Pp	Přírodopis	Ročník 7.
žák: školní (dílčí) výstup	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
<ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše vnitřní a vnější stavbu těla strunatců a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů ➤ vysvětlí přizpůsobení živočichů danému prostředí ➤ popíše vnitřní a vnější stavbu těla obratlovců za použití osvojené odborné terminologie, vysvětlí funkci jednotlivých orgánů ➤ rozezná základní druhy sladkovodních i mořských ryb ➤ zná význam ryb v potravě člověka ➤ pozná vybrané zástupce obojživelníků ➤ vysvětlí přizpůsobení obojživelníků vodnímu prostředí ➤ pozná vybrané zástupce plazů ➤ seznámí se s exotickými druhy plazů a možností jejího chovu v teráriích ➤ zná charakteristické znaky hadů a jejich nejznámější zástupce ➤ zná charakteristické znaky želv a krokodýlů a jejich nejznámější zástupce 	<p>Mnohobuněční živočichové – obratlovci</p> <ul style="list-style-type: none"> • Strunatci - obratlovci • Mihulovci • Paryby • Ryby <p><i>Kaprovité ryby</i></p> <p><i>Mořské ryby</i></p> <p><i>Ostatní druhy ryb</i></p> <p>Obojživelníci</p> <p><i>Ocasatí</i></p> <p><i>Bezocasí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Plazi <p><i>Želvy</i></p> <p><i>Krokodýli</i></p> <p><i>Ještěři</i></p> <p><i>Hadi</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ptáci <p><i>Hrabaví</i></p> <p><i>Měkkozobí</i></p>	OSV 01

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Pp	Přírodopis	Ročník 7.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zhodnotí význam živočichů v přírodě a pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy ➤ pokračuje v poznávání vnitřní stavby organismů ➤ seznamuje se s hospodářsky důležitými živočichy a jejich plemeny ➤ chápe význam volně žijících živočichů, jejich potravní vztahy a jejich význam v přírodě ➤ dokáže uplatňovat zásady hygieny a vhodného chování k volně žijícím i chovaným živočichům ➤ v zimním období se podle možností podílí na přikrmování drobné ho ptactva a zvěře ➤ rozezná nesprávné chování k domácím zvířatům a upozorní na ně dospělou osobu ➤ podle znaků živočichů je schopen pracovat s jednoduchými atlasy nebo klíči a některé živočichy sám poznávat 	<p><i>Vrubozobí</i> <i>Brodiví</i> <i>Dravci</i> <i>Sovy</i> <i>Šplhavci</i> <i>Kukačky, papoušci</i> <i>Pěvci</i> <i>Nelétaví ptáci</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Savci <p><i>Ptakořitní</i> <i>Živorodí savci</i> <i>Placentální savci</i> <i>Šelmy</i> <i>Zajícovci</i> <i>Hlodavci</i> <i>Sudokopytníci</i> <i>Lichokopytníci</i> <i>Chobotnatci</i> <i>Kytovci</i> <i>Letouni</i> <i>Hmyzožravci</i> <i>Primáti</i></p> <p>Botanika – stavba těla krytosemenných rostlin a jejich</p>	<p>OSV 05, OSV 09, OSV 11, MV 06</p>

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Pp	Přírodopis	Ročník 7.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zná význam fotosyntézy pro růst rostlin a život na Zemi ➤ objasní význam a funkce kořene prorostlinu ➤ vysvětlí pojem vegetativní rozmnožování ➤ objasní význam a funkce stonku ➤ rozliší různé typy bylinných stonků ➤ objasní význam a funkce listu, popíše stavbu listu ➤ objasní pojmy fotosyntéza a dýchání rostlin ➤ rozliší různé tvary a okraje listů a postavení listů na stonku ➤ objasní význam a funkce květu ➤ rozpozná jednodomou a dvoudomou rostlinu, uvede příklady květenství ➤ vysvětlí, jak probíhá opylení a oplození rostlin ➤ objasní, co je plod a semeno ➤ uvede příklady suchých a dužnatých plodů ➤ vysvětlí rozdíl mezi rostlinou nahosemennou a krytosemennou a uvede konkrétní příklady ➤ vysvětlí rozdíl mezi jednoděložnou a dvouděložnou rostlinou a uvede příklady ➤ zná významné zástupce jednotlivých čeledí a dokáže je roztřídit ➤ pracuje s atlasy a zjednodušenými klíči rostlin 	<p>život</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kořen • Stonek • List • Růst rostlin • Život rostlin • Nepohlavní – vegetativní – rozmnožování rostlin • Květ • Pohlavní rozmnožování rostlin – opylení a oplození • Plody a jejich rozšiřování • Pohyby rostlin <p>Krytosemenné rostliny – vybrané druhy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rostliny dvouděložné <p><i>Pryskyřníkovité</i></p> <p><i>Růžovité</i></p> <p><i>Brukvovité</i></p> <p><i>Břízovité</i></p> <p><i>Lískovité</i></p> <p><i>Bukovité</i></p> <p><i>Vrbovité</i></p> <p><i>Lilkovité</i></p> <p><i>Miříkovité</i></p> <p><i>Bobovité</i></p> <p><i>Hvězdicovité</i></p> <p><i>Hluchavkovité</i></p> <p><i>Krtičníkovité</i></p>	

Pp	Přírodopis	Ročník 7.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ v jednotlivých skupinách rostlin pozná hospodářsky důležité plodiny a zná jejich význam pro výživu člověka a hospodářských zvířat ➤ pozná naše běžné listnaté stromy ➤ zná běžné okrasné rostliny a umí je využít ke zkrášlení okolí ➤ umí využít lupu k mikroskop k náročnějšímu pozorování rostlinných orgánů ➤ zná příklady rostlin pocházejících z cizích zemí, které se používají jako potravina a koření ➤ zná jedovaté rostliny a ví, čím mohou ohrožovat zdraví ➤ ví o vlastnostech a významu nejběžnějších léčivých rostlin ➤ dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé přírody ➤ pozná významné zástupce jednotlivých čeledí ➤ vysvětlí význam a funkci botanických zahrad a nutnost ochrany přírody 	<ul style="list-style-type: none"> • Rostliny jednoděložné <i>Amarylkovité</i> <i>Liliovité a příbuzné druhy</i> <i>Kosatcovité</i> <i>Vstavačovité</i> <i>Sítinovité</i> <i>Lipnicovité</i> Rostliny a prostředí • Společenstva rostlin <i>Okrasné rostliny pěstované v bytech</i> <i>Užitkové rostliny cizích zemí</i> 	EV 01

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Pp	Přírodopis		Ročník 8.
žák:	školní (dílčí) výstup	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
<ul style="list-style-type: none"> ➤ objasní biologickou a společenskou podstatu člověka ➤ vysvětlí rozdíl mezi člověkem a lidoopem ➤ charakterizuje stručně vývojové etapy člověka ➤ zná stavbu a funkci jednotlivých tkání lidského těla ➤ zná význam tělních soustav ➤ zná význam soustav, které tvoří oporu a tvar těla ➤ objasní stavbu a složení těla ➤ popíše vnitřní stavbu kosti, rozeznává typy kostí ➤ dovede pojmenovat základní kosti ➤ poskytne předlékařskou první pomoc při zlomeninách a dalších poraněních ➤ charakterizuje správné a vadné držení těla ➤ zná příčiny nemocí, jejich prevence a péči o zdravý vývoj kostí a svalů ➤ objasní stavbu a funkci svalové soustavy ➤ podle vyobrazení rozezná základní lidské svaly ➤ uvede význam zdravého pohybového režimu a pohybové soustavy 	<p>Původ a vývoj člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Člověk a jeho postavení v živočišném systému • Vývojoví předchůdci člověka • Lidské rasy <p>Biologie člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Úvod do biologie člověka • Tkáně lidského těla <p>Kosterní soustava</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kostra hlavy – lebka • Páteř • Hrudník • Kostra končetin • Stavba a růst kostí • První pomoc při zlomeninách <p>Svalová soustava</p> <ul style="list-style-type: none"> • Svalové tkáně • Kosterní svaly 	OSV 02	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Pp	Přírodopis	Ročník 8.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí stavbu a činnost srdce a celé oběhové soustavy ➤ objasní složení krve a funkci jednotlivých součástí krve ➤ zná příčiny nemocí oběhové soustavy a krve i jejich prevenci ➤ zhodnotí význam zdraví a jeho ochrany a význam zdravého způsobu života ➤ aplikuje předlékařskou první pomoc při zástavě srdce a ošetření krvácení ➤ objasní funkci mízní soustavy ➤ uvede základní poznatky o imunitním systému člověka ➤ vysvětlí pojmy – imunita, transfuze, krevní skupiny, prevence, infarkt, alergie, zdravý životní styl ➤ umí pojmenovat a popsat části dýchací soustavy ➤ vysvětlí činnost dýchací soustavy v klidu a při zátěži ➤ zná příčiny nemocí dýchacího ústrojí a jeho prevenci ➤ vysvětlí škodlivé vlivy kouření na zdraví člověka ➤ zhodnotí svůj vztah k čistotě ovzduší a 	<p>Oběhová soustava</p> <ul style="list-style-type: none"> • Krev • Tkáňový mok a míza <p>Cévní soustava</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stavba a činnost srdce • Krevní oběh • Cévy • Krevní tlak • První pomoc při krvácení <p>Mízní soustava</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nakažlivé nemoci • Odolnost organismu proti infekci <p>Dýchací soustava</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stavba a činnost dýchací soustavy • Onemocnění dýchacích cest • Nácvik umělého dýchání 	<p>OSV 11, MV 06</p>

Pp	Přírodopis	Ročník 8.
<p>zdůvodní význam jeho čistoty na zdraví člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ umí pojmenovat a popsat části trávicí soustavy a jejich funkci ➤ dovede vysvětlit, jak tělo získává energii ➤ zná příčiny nemocí trávicí soustavy, jejich prevence a zásady první pomoci ➤ usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví a zdravý životní styl ➤ objasní stavbu kůže a močového ústrojí, popíše jejich funkci, ➤ uvede příklady péče o kůži, ➤ poskytne předlékařskou pomoc při popáleninách, omrzlinách a ostatních onemocnění kůže, ➤ vysvětlí podstatu řízení lidského organismu ➤ objasní stavbu a funkci nervové soustavy ➤ popíše stavbu neuronu ➤ chápe reflex jako základní funkční jednotku nervové soustavy ➤ zhodnotí nebezpečí úrazů mozku a míchy ➤ poskytne první pomoc při život ohrožujících stavech ➤ zhodnotí nebezpečí drog a zneužívání léků na zdraví člověka ➤ uvede příklady poruch nervové soustavy a příklady jejich léčby ➤ objasní funkci hormonů a jejich význam pro 	<p>Trávicí soustava</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ústní dutina • Žaludek • Tenké střevo • Tlusté střevo • Přeměna látek a energií – metabolismus • Zdravá výživa • Hygiena potravy <p>Vylučovací soustava</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ledviny • Stavba ledviny • Onemocnění ledvin <p>Kožní soustava</p> <ul style="list-style-type: none"> • Péče o kůži • Stavba kůže • Nemoci kůže <p>Nervová soustava</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stavba nervové soustavy • Reflexy • Mícha • Mozek • Hygiena činnosti • Nebezpečné závislosti • Přehled žláz s vnitřním vyměšováním 	<p>OSV 09, MV 01, MV 05</p> <p>OSV 04</p> <p>duševní</p>

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Pp	Přírodopis	Ročník 8.
<p>lidské tělo</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vyjmenuje příklady žláz s vnitřním vyměšováním ➤ vysvětlí, co umožňují hmatová tělíska a kde jsou uložena ➤ popíše stavbu oka ➤ popíše stavbu ucha ➤ vyjmenuje základní chuťové vjemy člověka ➤ popíše orgány pohlavního ústrojí muže a ženy a prokáže znalost odborné terminologie, ➤ uvede rizika nechtěného těhotenství ➤ objasní vznik a vývoj nového jedince od jeho početí až do stáří, ➤ projevuje odpovědný vztah k sobě samému, kvalitnímu dospívání a kultivovaně se chová k druhému pohlaví, ➤ zná a uplatňuje zásady společenského chování ke starším lidem ➤ zná a uplatňuje zásady společenského chování vůči těhotným ženám ➤ zhodnotí nebezpečí pohlavních chorob a AIDS ➤ vytvoří si základní představu o podobě a uložení genetické informace člověka ➤ uvede v praktickém životě příklady dědičnosti, dědičných chorob 	<p>Smyslová ústrojí</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hmat • Zrak • Sluch • Chuť • Čich <p>Rozmnožovací soustava</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mužské pohlavní ústrojí • Ženské pohlavní ústrojí • Oplodnění a nitroděložní vývin jedince • Vývin jedince po narození • Pohlavní choroby <p>Člověk a dědičnost</p> <ul style="list-style-type: none"> • Chromozomy a DNA • Chromozomy a buněčné dělení • Chromozomy v jádrech buněk člověka • Význam genetiky 	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Pp	Přírodopis		Ročník 9.
žák:	školní (dílčí) výstup	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vysvětlí teorii vzniku Vesmíru ➤ Vysvětlí teorii vzniku Země ➤ Pochopí postavení Země ve vesmíru ➤ Objasní stavbu Země a zemské kůry 	<p>Úvod do učiva</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opakování z minulých ročníků • Vstupní motivace ke studiu geologie • Seznámení s učebnicí • Význam geologie pro člověka <p>Naše Země ve Vesmíru</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vznik a stavba Vesmíru • Vznik Země • Stavba Země 	<p>EV 02, EV 03, EV 04</p> <p>EV 02, EV 03, EV 04</p>	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Pp	Přírodopis	Ročník 9.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozliší nerost a horninu ➤ vyjmenuje základní fyzikální a chemické vlastnosti nerostu ➤ za pomoci literatury určí nerost podle fyzikálních a chemických vlastností ➤ pozná vybrané druhy hornin ➤ rozlišuje druhy hornin podle vzniku ➤ určí vybrané horniny, zná jejich význam, použití a výskyt 	<p>Geologické vědy - Mineralogie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nerosty a horniny • Fyzikální vlastnosti nerostů • Chemické vlastnosti nerostů • Třídění nerostů podle chemického složení <p>Geologické vědy - Petrologie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyvřelé horniny • Hlubinné vyvřeliny • Povrchové vyvřeliny • Usazené horniny • Úlomkovité usazené horniny • Jemnozrnné úlomkovité a jílové usazené horniny • Organogenní usazené horniny • Hořlavé usazené horniny • Chemické usazené horniny • Přeměněné horniny 	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Pp	Přírodopis	Ročník 9.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje výsledky vnitřních a vnějších geologických dějů ➤ uvede konkrétní příklad vnitřních a vnějších geologických dějů, jejich projevy a využití ➤ charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodnými jevy a možné dopady i ochranu před nimi ➤ popíše proces zvětrávání ➤ popíše proces zvětrávání ➤ porovná význam půdních činitelů pro vznik půdy ➤ popíše vlastnosti a složení půd ➤ rozliší hlavní půdní typy ➤ vysvětlí význam půdy pro život 	<p>Geologické děje</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vnitřní geologické děje • Pohyb litosférických desek • Poruchy zemské kůry • Zemětřesení • Sopečná činnost • Vnější geologické děje • Zvětrávání • Působení gravitace • Činnost větru • Činnost vody • Činnost organismů <p>Půdy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vznik půd • Půdotvorní činitelé a jejich působení • Složení a vlastnosti půd • Třídění půd • Ochrana půd 	<p>EV 03, EV 04</p> <p>EV 01, EV 02, EV 03, EV 04</p>

Pp	Přírodopis	Ročník 9.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí význam vody a teploty prostředí pro život ➤ vysvětlí význam podzemní vody a pramenů pro život člověka ➤ pojmenuje základní podmínky života ➤ zná základní složky životního prostředí – živé i neživé ➤ vysvětlí pojmy: jedinec, populace, ekosystém, biosféra ➤ pochopí význam ochrany životního prostředí ➤ popíše teorii o vzniku vývoje života na Zemi ➤ v jednotlivých geologických érách objasní přírodní poměry vývoj organismů, horotvorné děje a nejčastější horniny ➤ určí vybrané druhy zkamenělin 	<p>Podzemní voda a prameny</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koloběh vody • Prameny <p>Vznik a vývoj života na Zemi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Názory na vznik a vývoj života • Jak začal život • Éry vývoje Země 	<p>EV 01, EV 02, EV 03, EV 04</p> <p>EV 01, EV 02</p>

Pp	Přírodopis	Ročník 9.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ uvede hlavní rozdíly geologického vývoje Českého masivu a Západních Karpat ➤ popíše geologické procesy v jednotlivých geologických obdobích ➤ uvede, co bylo předmětem výzkumu Joachima Barranda ➤ pojmenuje základní podmínky života ➤ zná základní složky životního prostředí – živé i neživé ➤ vysvětlí pojmy: jedinec, populace, ekosystém, biosféra ➤ pochopí význam ochrany životního prostředí 	<p>Geologický vývoj a stavba ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> • Český masiv • Západní Karpaty <p>Ekologie a životní prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podmínky života • Neživé složky životního prostředí • Živé složky životního prostředí • Stav životního prostředí • Člověk a biosféra 	<p>EV 01, EV 02, EV 03, EV 04</p>

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah předmětu :

Vzdělávání v oboru fyzika směřuje k:

- podpoře hledání a poznání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí;
- rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat či měřit důležité fyzikální vlastnosti a procesy;
- podpoře hledání a objasňování příčin a mechanismů vybraných fyzikálních procesů;
- vytváření prostoru pro osvojení základů pojmového systému fyziky a jejích poznávacích metod;
- osvojování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními;
- k vytváření a ověřování hypotéz;

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Časová dotace

- 6. ročník ... 2 hod / týden
- 7. ročník ... 2 hod / týden
- 8. ročník ... 2 hod / týden
- 9. ročník ... 2 hod / týden

Místo realizace

Odborná učebna fyziky

Třída

Terén

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a řídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro užití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplňuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplňuje způsob řešení problému a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, užívá při řešení problému logické matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problému a osvědčené postupy aplikuje při řešení odborných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest zvuků a jiných informačních a komunikativních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a aktivnímu zapojení do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společenské práce
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Kompetence občanské

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitu životního prostředí
- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence digitální

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

seznamuje se s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) a s tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo ...)

Kompetence pracovní

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- používá bezpečné a účinné materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Fyzika		6. ročník
<i>školní (dílčí) výstup</i>	<i>učivo</i>	<i>mezipředmětové vztahy * průřezová témata **</i>
<p><i>žák:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ získá přehled o významu fyziky, organizaci a specifikách předmětu ➤ rozliší na příkladech tělesa a látky ➤ dokáže zobecnit, co je těleso a co látka ➤ zjistí a rozliší látku v pevném, kapalném a plynném skupenství ➤ porovná vlastnosti plynných, kapalných a pevných těles (tvar a objem) ➤ popíše složení atomů a molekul, rozliší látky na prvky, sloučeniny a směsi ➤ objasní Brownův pohyb a difúzi, vyhledá a popíše krystal ➤ získá představu, co je veličina, pochopí systém fyzikálních veličin ➤ rozliší veličinu od jednotky, vyjmenuje jednotky délky, metr ➤ naučí se a používá předpony, převádí mezi sebou jednotky délky ➤ ovládá zásady správného měření ➤ vypočítá aritmetický průměr délky lavic v učebně ➤ určí polohu Prahy na mapě 	<p>Těleso a látka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Seznámení s učivem, učebnicemi a organizací hodin • Co nás obklopuje • Tělesa a látky • Skupenství látek • Atomy a molekuly • Vlastnosti atomů a molekul Veličiny a jejich měření • Fyzikální veličiny • Délka • Jednotky délky, předpony • Měření délky • Přesnost a chyby měření 	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Fyzika		6. ročník
<i>školní (dílčí) výstup</i>	<i>učivo</i>	<i>mezipředmětové vztahy * průřezová témata **</i>
<p><i>žák:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ stanoví 1kg a odvozené jednotky, popíše součásti vah ➤ provede správný fyzikální zápis hmotnosti, převádí hmotnostní jednotky mezi sebou, určí závaží v sadě ➤ vysvětlí vznik a vztahy mezi jednotkami času, provede jejich převody, měří stopkami ➤ změří objem pevného a kapalného tělesa, rozliší a převádí jednotky objemu ➤ uplatní a vysvětlí v praktických situacích roztažnost ➤ rozliší pojmy teplo a teplota, vysvětlí vznik Celsiovy a Kelvinovy stupnice, změří prakticky teplotu vody, pojmenuje teploměry ➤ vysvětlí údaj $1000 \frac{kg}{m^3}$, uplatní správný zápis fyzikálního příkladu, vypočítá hustotu, popíše hustoměr ➤ objasní vznik síly, užívá značku veličiny a její jednotky, odvodí účinky síly, vyhledá osobnost I.Newtona, rýsuje vektory síly, pozná souvislosti gravitace /g/,změří sílu siloměrem, popíše jej ➤ zelektruje trojúhelník třením, vysvětlí elektrování, popíše situace z praxe, určí rozdílné náboje a jejich chování 	<ul style="list-style-type: none"> • Hmotnost těles • Měření hmotnosti 1LP • Čas • Měření času • Objem a jeho měření 2LP • Roztažnost těles a látek • Teplota a teplotní stupnice • Měření teploty • Hustota a její měření • Síla a její měření <p>Elektrické vlastnosti látek</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elektrování třením 	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Fyzika		6. ročník
<i>školní (dílčí) výstup</i>	<i>učivo</i>	<i>mezipředmětové vztahy * průřezová témata **</i>
<p><i>žák:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ znázorní modelově stavbu atomu některých prvků, uvede souvislosti mezi protonovým číslem a složením atomu, objasní vnik iontu ➤ rozliší pojmy generátor, elektrometr, znázorní rozložení nábojů v zeledrovaném tělese ➤ popíše podstatu el. vodivosti, rozliší el. vodiče ➤ dokáže přítomnost el. pole, znázorní jej pomocí siločar, popíše typy polí, indukuje těleso v el. poli ➤ předvede vznik blesku pomocí Van de Graafova generátoru, objasní ochranu před bleskem, pozná P. Diviše ➤ odliší magnet od nemagnetu, zvládá zmagnetovat ocelový předmět ➤ určí póly a netečné pásmo, předvede chování souhlasných a nesouhlasných pólů, dokáže existenci mag. pole ➤ pozná ferro a neferomagnetické látky, předvede indukci zmagnetizování ocel. předmětu ➤ popíše magnetickou střílku, vytvoří, mag. pole pomocí ocel. pilin, znázorní pole indukčními čarami ➤ dokáže zemský magnetismus pomocí střílky, znázorní mag. pole kolem Země, používá kompas a busolu 	<ul style="list-style-type: none"> • Dva druhy elektrického náboje • Model atomu • Zdroje el. náboje, elektroskop, elektrometr • Elektrické vodiče a nevodiče • El. pole • Tělesa v el. poli • El. výboj, blesk a ochrana proti němu Magnetismus • Magnety a jejich vlastnosti • Působení magnetu na tělesa z různých látek • Magnetická indukce a magnetování • Magnetické pole a magnetické indukční čáry 3 LP • Magnetické pole Země a kompas 	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Fyzika		6. ročník
<i>školní (dílčí) výstup</i>	<i>učivo</i>	<i>mezipředmětové vztahy * průřezová témata **</i>
<p><i>žák:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše a nazve el.obvod v baterce, ovládá schematické značky ➤ provede nákres schéma jednoduchého obvodu, rozliší prakticky součástky obvodu ➤ sestaví s pomocí soupravy SET jed. obvod, narýsuje schéma zapojení ➤ rozpozná a nazve chemické zdroje napětí, popíše suchý článek, ➤ objasní pojem akumulátoru a baterie, vysvětlí elektroinstalaci na jízdním kole ➤ popíše účinky el. proudu s pomocí ploché baterie ➤ znázorní el.proud, vysvětlí vliv napětí, nazve el.částice vytvářející proud, nazve jednotky U a I a měřící přístroje ➤ rozliší typy el.spotřebičů ve své domácnosti, užívá návod /bezpečnost/ ➤ čte složitější schémata, rozliší dvě základní zapojení jejich funkčnost a vlastnosti, ➤ vysvětlí podstatu vedení proudu v kapalinách a plynech, používá názvosloví a uplatnění elektrolýzy v praxi, rozliší blesk jako jiskrový výboj a aplikuje užití výbojů v praxi ➤ užívá zásady bezpečnosti při práci s el.zařizováními, rozliší střídavé a stejnosměrné napětí, typy vodičů a hodnoty napětí v síti, přesvědčí se o vodivost lidského těla 	<p>Elektrický obvod</p> <ul style="list-style-type: none"> • El. obvod a jeho schéma • Jednoduchý el. obvod 4LP • Zdroje el. Napětí • Účinky el.proudu • El.proud, el. napětí • Elektrické spotřebiče • Složitější el. obvody • El. proud v kapalinách a plynech • Bezpečnost při práci s elektřinou 	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Fyzika		6. ročník
<i>školní (dílčí) výstup</i>	<i>učivo</i>	<i>mezipředmětové vztahy * průřezová témata **</i>
<i>žák:</i> <ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše princip propojení na krátko/zkrat/, objasní podstatu jištění /pojistik a jističů/, aplikuje zásady chování při zkratu ➤ poznává mag. vlastnosti vodiče s el. proudem, znázorní magnetickými siločarami tvar mag.pole vodiče ➤ ověří mag.pole cívky pomocí střelky a ocelových pilin, definuje cívku ➤ popíše využití elektromagnetu a jeho konstrukci, sestrojí jednoduchý elektromagnet ➤ prokáže základní znalosti učiva 6.roč. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zkrat Magnetické vlastnosti el.proudu • Magnetické pole cívky • Elektromagnet • Shrnutí učiva 	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Fyzika			7. ročník
žák:	školní (dílčí) výstup	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
	<p>➤ uplatní kompetence a prokáže znalosti základního učiva 6. roč.</p> <p>➤ objasní klid a pohyb tělesa jako stálost jeho polohy vzhledem k jinému tělesu, rozliší, kdy je těleso vůči jinému v klidu nebo v pohybu, objasní pojem trajektorie a rozliší ji od dráhy, určí značení dráhy a její jednotky, rozezná pohyb křivočarý, přímočarý, rovnoměrný a nerovnoměrný, posuvný a otáčivý, vypočítá rychlost</p> <p>➤ rozumí a přečte velikost okamžité rychlosti, využívá vztah $v = \frac{s}{t}$ pro výpočet rychlosti, $s = v \cdot t$ pro výpočet dráhy</p> <p>a $t = \frac{v}{s}$ pro výpočet času</p> <p>➤ experimentálně určí rychlost rovnoměrného a nerovnoměrného pohybu, převádí mezi sebou jednotky rychlosti, sestrojí graf závislosti dráhy na čase a umí v něm číst</p> <p>➤ uplatní výpočet času podle vztahu $t = \frac{v}{s}$</p> <p>➤ rozliší účinky síly na těleso, pracuje s veličinou F a jednotkami N</p> <p>➤ znázorní orientovanou úsečkou příslušnou sílu, používá vztah $F = m \cdot g$</p>	<p>Pohyb tělesa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opakování učiva 6. ročníku • Co je pohyb • Posuvný a otáčivý pohyb • Průměrná rychlost <ul style="list-style-type: none"> • Okamžitá rychlost • Měření rychlosti • Rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb • Kreslíme grafy • Dráha rovnoměrného pohybu 1.LP • Dráha nerovnoměrného pohybu <ul style="list-style-type: none"> • Výpočet doby rovnoměrného pohybu <p>Síly a jejich vlastnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vzájemné působení těles • Síla <ul style="list-style-type: none"> • Skládání rovnoběžných sil 	OSV 05

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Fyzika		7. ročník	
žák:	<i>školní (dílčí) výstup</i>	<i>učivo</i>	
		<i>mezipředmětové vztahy *</i> <i>průřezová témata **</i>	
	<p>➤ umí použít g a jednotku $\frac{N}{kg}$, změří danou sílu siloměrem</p> <p>➤ určí graficky i výpočtem výslednici dvou sil stejného a opačného směru, naznačí graficky výslednici různoběžných sil</p> <p>➤ experimentálně určí těžiště jako místo působení F_g, objasní jeho závislost na rozložení látky v tělese, určí rozdíl mezi tíhou a F_g</p> <p>➤ objasní podstatu setrvačnosti, zákona síly a akce a reakce, pomocí pohybových zákonů objasní a vysvětlí běžné situace ze života, odvodí a použije pro výpočet vztah $M = F \cdot r$, rozliší páku a provádí výpočty</p> <p>➤ charakterizuje tlakovou sílu, používá pro výpočet vztah $p = \frac{F}{S}$</p> <p>➤ uvede příklady, jak můžeme většit/zmenšit/tlak na praktických příkladech, uvede hlavní jednotku tlaku, převádí jednotky tlaku, pracuje se vzorcem $F = p \cdot S$, objasní výhody valivého tření</p> <p>➤ vysvětlí působení přitažlivých a odpuzivých sil v kapalině</p> <p>➤ experimentuje s povrchovým napětím</p> <p>➤ charakterizuje podstatu anomálie vody a její význam pro život, předvede kapilaritu a smáčení spolu s přilnavostí,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Skládání různoběžných sil • Tíhová síla a těžiště • Setrvačnost • Síla a změny pohybu • Akce a reakce • Otáčivý účinek síly 2.LP • Tlak, Tlaková síla • Smykové tření • Valivé tření a odpor prostředí Kapaliny • Vlastnosti kapalin, povrchové napětí • Závislost hustoty kapaliny na teplotě • Kapilární jevy 	EV 02

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Fyzika		7. ročník
<i>školní (dílčí) výstup</i>	<i>učivo</i>	<i>mezipředmětové vztahy * průřezová témata **</i>
<p><i>žák:</i></p> <p>pracuje se vztahy pro hydrost. tlak $p = h \cdot g \cdot \rho$ a hydr. tlakovou sílu $F_h = Shg\rho$</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ prakticky popíše uplatnění principu spojených nádob u umyvadla, záchodu, chlazení motoru apod., vysvětlí podstatu vzniku vztlakové síly ➤ počítá příklady s použitím vztahu $F_{vz} = V\rho g$, osobnost Archiméda ➤ určí porovnáním F_g a F_{vz} zda těleso plave, vznáší se a klesá, stoupá, vysvětlí přenášení tlaku kapalinou a uplatnění v hydraul. Zařízeních ➤ demonstruje tlak vzduchu injekční stříkačkou, rozpínavost voňavkou ➤ charakterizuje atmosféru a její význam, objasní princip rtuťového tlakoměru a aneroidu, změří atmosférický tlak, dokáže tlakovou sílu vzduchu, rozumí činnosti barografu, anemometru, vlhkoměru, srážkoměru,.... ➤ zná hodnotu normálního atmosférického tlaku 1010 hPa, popíše změny tlaku s nadmořskou výškou ➤ vysvětlí let balónu a vypočítá F_{vz} působící na balón z nerovnosti tlaku uvnitř a vně uzavřené nádoby vypočítá přetlak a podtlak, objasní činnost vývěvy a kompresoru, ukáže podle obrázku podstatu vzniku aerodynamické vztlakové síly, popíše manometr 	<ul style="list-style-type: none"> • Hydrostatický tlak • Spojené nádoby • Archimédův zákon <p style="text-align: right;">3.LP</p> <ul style="list-style-type: none"> • Plování těles • Pascalův zákon <p>Plyny</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vlastnosti plynů • Atmosférický tlak a jeho měření • Atmosféra Země • Základy meteorologie <ul style="list-style-type: none"> • Archimédův zákon pro plyny • Přetlak, podtlak, vakuum • Proudění vzduchu 	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Fyzika			7. ročník
<i>školní (dílčí) výstup</i>	<i>učivo</i>	<i>mezipředmětové vztahy * průřezová témata **</i>	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ charakterizuje těleso jako zdroj světla, rozliší odrazení světla, pracuje s pojmy optické prostředí, paprsek, stín, clona, popíše základní zákonitost světla, vysvětlí nákresem vznik stínu, polostínu, zatmění Slunce a Měsíce, počítá s hodnotou rychlosti světla c ➤ popíše a vysvětlí průběh fází Měsíce, vyhledá v tabulkách základní informace o Měsíci, Slunci, provede geometrický nákres odrazu světla na rovinném zrcadle, popíše vlastnosti obrazu předmětu v rovinném zrcadle, rozpozná duté a vypuklé zrcadlo, pracuje s pojmy ohnisko, ohnisková vzdálenost, optická osa,... ➤ popíše, jak se chovají paprsky význačného směru na dutém zrcadle a aplikuje je při principu zobrazování předmětu, vysvětlí podstatu lomu na rozhraní, určí lom ke kolmici a od kolmice, rozpozná spojku a rozptylku a pojmy ohnisko, ohnisková vzdálenost popíše chování paprsků významného směru na spojce a aplikuje je při zobrazování, objasní činnost oční čočky, krátkozrakost a dalekozrakost a odstranění těchto vad, objasní vznik Fata morgány a setrvačnosti oka v souvislosti s filmem, popíše konstrukci a zvětšení lupy, mikroskopu, dalekohledu, ovládá použití a konstrukci fotoaparátu, objasní lom a rozklad světla na optickém hranolu, vznik duhy 	<p>Světelné jevy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Přímočaré šíření světla, rychlost světla • Stín a polostín • Zatmění Slunce a Měsíce • Fáze Měsíce • Odraz světla na rovinném zrcadle • Kulová zrcadla • Lom světla • Čočky • Zobrazení předmětů čočkami 4.LP • Oko • Optické klamy • Optické přístroje-užití čoček v praxi Rozklad světla hranolem, barvy 		

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Fyzika		8. ročník	
žák:	školní (dílčí) výstup	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
	<p>➤ zná a aplikuje výstupy učiva 7. roč., používá vztah pro práci $W = F \cdot s$ a výkon $P = \frac{W}{t}$, řeší problémové úlohy a provádí výpočty, pracuje s jednotkami- J a W a uvádí a převádí jejich odvozené jednotky, porovnává výkony např. člověka apod.</p> <p>➤ vysvětlí pojem energie v současném životě, objasní souvislost mezi konáním práce a pohybovou, resp. polohovou energií, užívá pro polohovou energii vztah $E_p = mgh$, počítá úlohy, vysvětlí přeměny polohové energie na pohybovou a naopak, aplikuje zákon o zachování energie na praktických příkladech, zdůvodní nemožnost konstrukce perpetuum mobile</p> <p>➤ popíše význam pojmu účinnost na příkladech z praxe a její důsledky, řeší příklady s využitím vztahu $y = \frac{P_2}{P_1}$, vyjmenuje praktické využití pák, jejich rozdělení, počítá příklady s uplatněním vztahu $M_1 = M_2$, tj. $F_1 \cdot r_1 = F_2 \cdot r_2$</p> <p>➤ charakterizuje vnitřní energii tělesa, jako celkovou polohovou a pohybovou energii jeho částic, porovná změny vnitřní energie tělesa ze znalosti teplot, počítá</p>	<p>8. ročník</p> <p>Práce a energie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opakování 7.ročníku • Práce • Výkon 1. LP • Energie • Polohová energie • Pohybová energie • Přeměny energie • Zákon o zachování energie • Perpetuum mobile • Účinnost 2.LP • Páka jednozvratná a dvojjzvratná <p>Tepelné jevy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vnitřní energie tělesa • Teplo 	EV 02

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Fyzika		8. ročník
<i>školní (dílčí) výstup</i>	<i>učivo</i>	<i>mezipředmětové vztahy * průřezová témata **</i>
<p>žák:</p> <p>úlohy pomocí vztahu $Q = c \cdot m(t_2 - t_1)$, rozlišuje pojmy teplo a teplota, vyhledá v tabulkách tepelné kapacity běžných látek</p> <p>➤ určí v jednoduchých příkladech, zda změna vnitřní energie nastala konáním práce či tepelnou výměnou, pracuje se vztahem $Q_1 = Q_2$ nebo-li</p> <p>$c_1 \cdot m_1(t - t_1) = c_2 \cdot m_2(t_2 - t)$, rozpozná v praxi, v přírodě a praktickém životě formy šíření tepla a tepelné výměny, hledá úspory tepelné energie a dopad na životní prostředí, ekologii</p> <p>➤ objasní pojem motor, zná rozdělení tep. motorů a jejich účinnost, popíše činnost čtyřdobého motoru, rozpozná základní přechodové stavy mezi skupenstvími, řeší příklady na výpočet skup. tepla pomocí vztahu $L = l_f \cdot m$, vysvětlí anomálii vody, popíše detailně stav tání, tuhnutí, var, vypařování a kapalnění</p> <p>➤ vysvětlí rozdíl mezi sublimací a desublimací a jejich souvislost s praxí</p> <p>➤ popíše deformaci pružného tělesa, uvede příklady periodických dějů z praxe a v přírodě, správně k nim určí periodu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Změna vnitřní energie tělesa konáním práce • Kalorimetrická rovnice • Vedení tepla • Šíření tepla prouděním a zářením • Tepelné motory • Skupenské přeměny • Tání a tuhnutí • Vypařování a kapalnění • Var • Sublimace a desublimace Zvukové jevy • Vlastnosti pružných těles • Kmitavý pohyb • Kmitání pružných těles 	EV 04

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Fyzika		8. ročník
<i>školní (dílčí) výstup</i>	<i>učivo</i>	<i>mezipředmětové vztahy * průřezová témata **</i>
<p><i>žák:</i></p> <p>➤ vysvětlí pojem frekvence a periody a na čem závisí tyto veličiny u kmitavého pohybu tělesa na pružině, definuje vlnění a rozliší dva základní druhy, rozliší tón od hluku, zdůvodní závislost výšky tónu a vymezí možnosti škodlivosti nadměrné intenzity hluku na člověka, zdůvodní šíření zvuku v různých prostředích, objasní odraz zvuku od překážky – ozvěnu a dozvuk, rozumí využití ultrazvuku v přírodě a lékařství</p> <p>➤ uvede jednotku el. náboje a její násobky, díly, zdůvodní chování el. nábojů, vysvětlí nositele el. náboje v atomu, iontu, ověří, že v zelektrovaném tělese působí el. síla a pole, rozliší vodič a izolant, objasní podstatu el. indukce, uvede podstatu el. proudu, měří a zapojuje ampérmetr, uvede podstatu el. napětí, měří a zapojuje voltmetr, najde závislost mezi U a I v obvodu</p> <p>➤ pracuje se vztahem $U = R \cdot I$, odvozuje další varianty $R = \frac{U}{I}$ a $I = \frac{U}{R}$ a řeší příklady, aplikuje zákonitosti vztahu $R = \frac{\rho \cdot l}{S}$, rozlišuje a umí prakticky zapojit sériové a paralelní zapojení spotřebičů, popíše konstrukci rezistoru, objasní principy zapojení rezistoru s proměnnou hodnotou, vysvětlí funkci el.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vlnění • Vlnění příčné a podélné • Zvuk, zdroje zvuku • Šíření zvuku • Ultrazvuk a infrazvuk • Vnímání zvuku a hlasitost • Záznam a reprodukce zvuku <p>Elektrický proud</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elektrický náboj • Elektrický proud a jeho příčiny • Měření el. proudu <ul style="list-style-type: none"> • Ohmův zákon 4. LP • Elektrický odpor • Závislost odporu na teplotě a l, ρ, S • Zapojování rezistorů • Reostat a potenciometr 	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Fyzika		8. ročník
<i>školní (dílčí) výstup</i>	<i>učivo</i>	<i>mezipředmětové vztahy * průřezová témata **</i>
<p><i>žák:</i></p> <p>Pojistky</p> <p>➤ rozlišuje sériové a paralelní zapojení zdrojů napětí, sleduje el. výkony domácích spotřebičů a umí je spočítat podle vztahu $P = U \cdot I$, rozumí vztahu pro výpočet el. práce a řeší příklady, pozná elektroměr a vysvětlí způsoby úspory el. energie v domácnosti, pochopí principy fungování některých spotřebičů, popíše výrobu a rozvod el. energie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vnitřní odpor zdroje • Zapojování zdrojů el. proudu • Výkon el. proudu • Elektrická energie • Jak pracují el. spotřebiče • Výroba el. energie 	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Fyzika		9. ročník
<i>školní (dílčí) výstup</i>	<i>učivo</i>	<i>mezipředmětové vztahy * průřezová témata **</i>
<p><i>žák:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ ovládá výstupy učiva 8.roč., ověří zda má vodič a cívka s el. proudem magnetické pole, znázorní průběh indukčních čar, určí, jak se mění mag. pole, prochází-li obvodem větší proud, vyjmenuje podmínky, při nichž nastává el. indukce, popíše induktivní vazbu, zhodnotí závislost hustoty ind. čar a mag. indukčního toku ➤ pochopí důsledek působení proměnného mag. pole na cívku, definuje cívku, popíše generátor – alternátor a vysvětlí jeho činnost, objasní podstatu střídavého a stejnosměrného proudu, vysvětlí přenos energie polem v souvislosti s transformátorem, používá vztahu $\frac{N_2}{N_1} = \frac{U_2}{U_1}$, zhodnotí přenosovou soustavu ➤ popíše přednosti a funkci třífázové soustavy, tj. třífázový generátor, čte v grafu tlumených el. kmitů, popíše šíření elektromagnetických vlnv prostoru, rozliší motory na stejnosměrný a střídavý proud a vysvětlí jejich přednosti, zvládne prakticky postup první pomoci při úrazu el.proudem, ovládá pravidla bezpečnosti při práci s elektrickými spotřebiči ➤ objasní podstatu polovodivosti, rozliší typy polovodičů, popíše funkci diody jako usměrňovače, provede jednoduchá zapojení tranzistoru, 	<p>Elektromagnetické jevy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opakování 8.roč. • Působení mag.pole na vodič s el.proudem • Vzájemné působení vodičů, kterými protéká el.proud • Magnetická indukce • Magnetický indukční tok a hustota mag. ind. čar • Elektromagnetická indukce • Vlastnosti střídavého proudu • Generátory el. proudu • Transformátory a přenos el. energie 1.LP • Vznik a vlastnosti třífázové proudové soustavy • Tlumené el. kmity • Proměnné elektromagnetické pole a elektromagnetické vlny • Elektrické motory • Zásady bezpečnosti práce s el. spotřebiči a postup při úrazu el. proudem • Elektrony a díry • Vliv příměsí v polovodičích • PN přechod • Diody a světlo 2.LP 	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Fyzika		9. ročník
<i>školní (dílčí) výstup</i>	<i>učivo</i>	<i>mezipředmětové vztahy * průřezová témata **</i>
<p><i>žák:</i></p> <p>rozliší diodu a tranzistor, popíše využití polovodičů v dnešní době</p> <p>➤ rozpozná integrovaný obvod od mikroprocesoru, sestaví s použitím elektronické stavebnice obvodu s využitím polovodičových součástek, popíše principy fungování radia a televize, zhodnotí jejich vliv na současného člověka</p> <p>➤ nakreslí a popíše stavbu atomu, rozliší důležité pojmy např. el. vrstvy, zhodnotí význam osobností při objevování stavby atomu</p> <p>➤ má povědomí o haváriích jaderných zařízeních, popíše principy, postupy ochrany před radioaktivními materiály, umí vysvětlit činnost jaderného reaktoru a jaderné elektrárny, zhodnotí budoucnost jaderné energetiky</p> <p>➤ chápe princip termojaderné syntézy, popíše fungování Slunce, vyjmenuje planety sluneční soustavy, vyhledá k nim důležité informace prostřednictvím dostupné literatury a internetu, encyklopedií, popíše další objekty a jevy v naší galaxii a ve vesmíru, má povědomí o výzkumech – astronautice</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Spínání tranzistorem • Tranzistor jako zesilovač • Integrované obvody • Využití polovodičových součástek • Jak pracuje rádio a televize <p style="text-align: right; margin-right: 50px;">3.LP</p> <ul style="list-style-type: none"> • Záření z elektronového obalu • Jádro atomu • Jaderné síly • Radioaktivita • Využití radioaktivity • Bezpečnost při práci s radioaktivními materiály • Jaderná reakce • Řetězová reakce • Jaderný reaktor • Jaderná elektrárna <ul style="list-style-type: none"> • Termonukleární reakce • Slunce • Kamenné planety • Plynné planety • Malá tělesa a Pluto 	<p>EV04</p>

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Fyzika			9. ročník
<i>školní (dílčí) výstup</i>	<i>učivo</i>	<i>mezipředmětové vztahy * průřezová témata **</i>	
<p><i>žák:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vyjmenuje Keplerovy zákony, podle obrázku objasní vznik a vývoj hvězdy, zánik hvězd v souvislosti s Mléčnou dráhou, pochopí existenci a stavbu galaxie, rozliší slunečný a hvězdný čas ➤ vyjmenuje významné osobnosti 19. a 20.století, rozumí významu fyziky pro život současného člověka, odhadne její budoucí vývoj, shrne, co mu fyzika dává, co se při ní naučil 	<ul style="list-style-type: none"> • Keplerovy zákony • Vznik a vývoj hvězd • Zánik hvězd • Galaxie • Slunečný a hvězdný čas • Vývoj fyziky v 19. a 20. stol. • Perspektivy fyziky 	EV 03	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Chemie

Charakteristika a cíl předmětu chemie

- Vzdělávání v předmětu chemie směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor, vede žáka k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů.
- Učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy, využívat poznatky k rozvíjení odpovědných občanských postojů.
- Vede žáky k získávání a upevňování dovedností, zachování pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a rozvíjí dovednosti poskytnutí první pomoci při úrazech nebezpečnými chemickými látkami a přípravky.
- Při individuální praktické činnosti žáků je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou. Řád učebny chemie je nedílným vybavením učebny, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu chemie

- rozvíjí a prohlubuje poznatky, které již žáci získali v přírodovědných předmětech nižších ročníků, vede žáky k poznání chemie a přírodních věd jako systému, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňuje se;
- umožňuje žákům získat elementární dovednosti, vědomosti a návyky o bezpečném, účelném a ekonomickém zacházení s chemickými látkami, které jsou součástí jejich každodenního života;
- vede žáky k pochopení, že bez základních znalostí o chemických látkách a jejich reakcích se člověk neobejde v žádné z oblastí své činnosti;
- podporuje u žáků využití získaných poznatků v praxi, nezbytnost ochrany životního prostředí a vlastního zdraví.
- Vyučovací předmět chemie je na II. stupni vyučován jako samostatný předmět v ročnících:
  - 8. ročník ... 2 hod / týden
  - 9. ročník ... 2 hod / týden
- Výuka probíhá v učebně chemie a počítačové učebně při využívání dostupných programů a zařízení.

Kompetence k učení

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- pozoruje a zjišťuje chemické vlastnosti látek, přeměny a podmínky, za kterých tyto přeměny nastávají
- hledá souvislosti mezi jevy a jejich vysvětlením
- správně používá chemické termíny, symboly a značky
- samostatně nebo ve skupině formuluje závěry na základě pozorování a pokusů
- propojuje do širších celků poznatky z různých přírodních věd a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na různé přírodní objekty a procesy,

Kompetence k řešení problémů

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- orientuje se v problémových situacích souvisejících s učivem chemie
- volí různé způsoby řešení

- obhájí svá rozhodnutí
- promýšlí pracovní postupy při praktických cvičeních
- nachází příklady chemických dějů a jevů z běžné praxe k vysvětlování jejich chemické podstaty

Kompetence komunikativní

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- správně užívá chemické symboly a značky
- vhodně argumentuje
- v rámci plnění úkolů efektivně komunikuje s okolím
- vyjadřuje své myšlenky a názory
- prezentuje výsledky své práce
- naslouchá druhým

Kompetence sociální a personální

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- respektuje názory ostatních
- spolupracuje a smysluplně diskutuje o problému

Kompetence občanské

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- respektuje pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí
- chová se zodpovědně, v krizových situacích je schopen přivolat pomoc, případně poskytnout první pomoc

Kompetence pracovní

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- bezpečně a účinně používá materiály, nástroje a vybavení
- dodržuje vymezená pravidla a povinnosti z hlediska ochrany zdraví svého i druhých a ochraňuje životní prostředí
- využívá poznatky v běžné praxi

Kompetence digitální

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- vyhledává a třídí informace o chemických látkách a chemických dějích a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

Ch	Chemie	8. – 9. ročník
<i>školní (dílčí) výstup</i> žák:	<i>učivo</i>	<i>mezipředmětové vztahy *</i> <i>průřezová témata **</i>
<p>Úvod do chemie</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zařadí chemii mezi přírodní vědy, vysvětlí, čím se chemie zabývá, uvede příklady chemické změny <p>Pozorování pokus a bezpečnost práce</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ určí společné a rozdílné vlastnosti látek; ➤ pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovitost; ➤ posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí; <p>Směsi</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje směsi a chemické látky; ➤ vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení; ➤ navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi; ➤ rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití; ➤ uvede příklady znečišťování vody a vzduchu 	<ul style="list-style-type: none"> • co nás obklopuje • čím se látky liší • vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek • zásady bezpečné práce – ve školní učebně i v běžném životě • nebezpečné látky a přípravky – R-věty, S-věty, varovné značky, piktogramy a jejich význam • směsi – různorodé, stejnorodé roztoky; • hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku; • koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok; vliv teploty, míchání a plošného obsahu pevné složky na rychlost jejího rozpouštění v roztoku; • oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace) • voda – destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody • vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva 	<p>EV 03</p> <p>EV 01, EV 02</p> <p>EV 02, EV 04</p>

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Ch	Chemie	8. – 9. ročník
žák:	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
<p>posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí;</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem ➤ uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi <p>Organické sloučeniny</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití; ➤ zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie ➤ uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy; ➤ rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití; ➤ uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů <p>Chemie a společnost</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi; 	<ul style="list-style-type: none"> • kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků; • vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů • soli kyslíkatých kyselin – názvosloví, oxidační číslo, vlastnosti, použití vybraných solí, • vlastnosti a použití prakticky významných halogenidů NaCl <ul style="list-style-type: none"> • uhlovodíky – příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků • paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva <ul style="list-style-type: none"> • deriváty uhlovodíků – příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin • přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů cukr <ul style="list-style-type: none"> • chemický průmysl v ČR – výrobky, rizika v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin, koroze • průmyslová hnojiva 	<p>VMEGS 02, EV 01, EV 02</p> <p>OSV 01</p> <p>MV 01</p> <p>EV 03 EV 04</p>

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Ch			Chemie			8. – 9. ročník		
<i>školní (dílčí) výstup</i>			<i>učivo</i>			<i>mezipředmětové vztahy *</i> <i>průřezová témata **</i>		
<i>žák:</i> ➤ aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe; ➤ orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka			<ul style="list-style-type: none"> • tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika • plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace • detergenty, pesticidy a insekticidy • hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti • léčiva a návykové látky 					

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

* *MPV – mezipředmětové vztahy*

** *PT – průřezová témata*

* *MPV – mezipředmětové vztahy*

** *PT – průřezová témata*

* *MPV – mezipředmětové vztahy*

** *PT – průřezová témata*

Zeměpis

Charakteristika a cíl předmětu zeměpis

- Vyučovací předmět Zeměpis (Z) se realizuje v úzké koordinaci s dalšími vyučovacími předměty, se kterými integruje některá související témata.
- Tento komplexní přístup zeměpisu naučí žáky pracovat v širším okruhu vzájemných souvislostí a s více zdroji informací.
- V poznatkové oblasti si žáci osvojují základní vědomosti o Zemi jako o vesmírném tělese, o znázornění povrchu Země.
- Získávají základní vědomosti o přírodních, společenských, hospodářských, politických a kulturních poměrech ve své vlasti a obci.
- Získávají důležité poznatky o světadílech a současných globálních problémech lidstva.
- Rozšiřují si poznatky z jiných předmětů o krajinné sféře a životním prostředí.
- Zeměpis je vyučovací předmět, který se snaží charakterizovat různá území, rozmístění lidí, jevů a událostí v prostředí.
- Studuje vztahy mezi člověkem a prostředím, uvádí žáky do hlavních přírodních, hospodářských a sociálních podmínek a seznamuje je se životem lidí v jednotlivých světadílech, v Evropě, na území ČR, v místních oblastech.
- Umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva, uvědomit si civilizační rizika a spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi, vztah lidí k přírodnímu i společenskému prostředí.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu Zeměpis

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

- V rámci zmíněného vzdělávacího oboru vyučovací předmět Zeměpis rozvíjí další znalosti a dovednosti žáků. Žáci jsou vedeni k rozvoji praktických dovedností pro využití moderních informačních technologií v praktickém životě.
- Žáci poznávají, jak složitá a mnohotvárná je skutečnost, poznávají podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, závislost člověka na přírodních zdrojích, vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na zdraví lidstva.
- Žáci pochopí důležitost udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody.
- Žáci se učí zkoumat změny v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování ekosystémů a uvědoměle využívat geografické poznání ve prospěch ochrany přírody.
- Vyučovací předmět zeměpis je na II. stupni vyučován jako samostatný předmět v ročnících:
  - 6. ročník ... 2 hod / týden
  - 7. ročník ... 2 hod / týden
  - 8. ročník ... 2 hod / týden
  - 9. ročník ... 2 hod / týden
- Výuka probíhá v kmenových a počítačových učebnách při využívání dostupných programů a zařízení.

Kompetence k učení

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- aktivně se zapojuje do výuky
- zodpovídá za výsledky své práce
- vyhledává, sbírá, zpracovává, třídí a hodnotí geografické informace a data v příslušných informačních zdrojích (na internetu, v odborných encyklopediích a časopisech apod.)
- získané poznatky propojuje se znalostmi dalších vzdělávacích oblastí, vytváří si ucelenější představy o vztazích mezi přírodním a společenským prostředím, mezi přírodou a působením člověka
- zpracovává otázky vztahené ke způsobu a příčinám různých přírodních procesů, hledá řešení a adekvátní odpovědi
- vhodně manipuluje s orientačními, topografickými a meteorologickými pomůckami (Kompas, buzola, teploměr apod.), s globusem, mapami, atlasy, grafy a statistickými daty
- kontroluje si výsledky pozorování, měření a zkoumání, samostatně hodnotí a porovnává je se svými dosavadními zkušenostmi, znalostmi a dovednostmi a formuluje patřičné závěry

Kompetence k řešení problémů

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- řeší problémy na úrovni svých znalostí, ověřuje správnost řešení problémů, odpovídá na geografické otázky
- využívá skupinové práce a pracuje ve skupině
- dokáže si s ostatními vzájemně poradit a pomoci
- dokáže zdůvodnit své závěry
- usiluje o nalezení a pojmenování shodných, podobných a odlišných znaků geografických objektů, jevů a procesů, vyvozuje společné patřičné závěry
- pojmenuje podstatné lokální, regionální a globální problémy přírodní a společenské sféry, diskutuje o nich a usiluje o vhodné způsoby řešení problémů
- nenechá se odradit případnými počátečními nezdary, sleduje a hodnotí vlastní pokrok při zdolávání problémů

Kompetence komunikativní

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- otevřeně a účinně komunikuje
- dokáže použít vhodné formulace
- pojmenovává problémy či vlastní názory na konkrétní témata
- formuluje vlastní rozhodnutí a uplatňuje v jednání své názory
- vyjadřuje své myšlenky a názory
- využívá dostupné informační a komunikační prostředky
- učí se výslovnosti vlastních zeměpisných jmen v cizích jazycích
- prezentuje výsledky své práce
- naslouchá druhým

Kompetence sociální a personální

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- pracuje ve dvojici i ve skupinách, učí se efektivní spolupráci, zastává v týmu různé role

- podílí se na stanovení pravidel pro práci v různě velkých skupinách, pravidla dodržuje
- učí se vzájemné toleranci a zodpovědnosti za plnění dílčích úkolů společného úkolu
- spolupodílí se na stanovování kritérií a zároveň respektuje daná pravidla

Kompetence občanské

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- hodnotí vlastní práci a chování i práci a chování ostatních
- respektuje různorodosti hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí
- uvádí, vysvětluje, objasňuje a zdůvodňuje si na konkrétních příkladech nutnost ochrany přírodního a životního prostředí
- zajímá se o prostředí, ve kterém žije, oceňuje krásy přírody a historických a kulturních objektů
- pociťuje občanskou zodpovědnost za zachování životního prostředí a udržitelnost života pro budoucí generace
- učí se praktické bezpečné orientaci a pohybu v přírodním terénu a v urbanizované krajině, chování a ochraně za mimořádných událostí
- prezentuje fakta a argumenty pro utváření postojů a hodnot, které respektují rovnoprávnost všech lidí
- vyjadřuje demokratické přístupy v řešení společenských problémů
- poznává tradice, zvyky, kulturu lidí v jednotlivých světadílech a oblastech
- seznamuje se s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) a s tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo ...)
- při zpracovávání informací přemýšlí nad obsahy sdělení, ke kterým se může dostat prostřednictvím Internetu nebo jinými cestami

Kompetence pracovní

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- bezpečně manipuluje s pomůckami, nástroji a přístroji při jejich používání v učebnách i v terénní výuce
- dodržuje stanovená a vymezená pravidla pracovních činností
- informuje se o existenci a šíření moderních komunikačních, dopravních a výrobních technologií, které mají úzký vztah k orientaci, pohybu a pobytu v terénu, k cestování, diskutuje o nich s okolím, uplatňuje osvojené vědomosti ve svém životě
- hodnotí kladně svědomitou a systematickou práci spolužáků

Z	Zeměpis	Ročník 6. – 9.
<i>školní (dílčí) výstup</i> žák:	<i>učivo</i>	<i>mezipředmětové vztahy *</i> <i>průřezová témata **</i>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ objasní vznik a vývoj vesmíru ➤ uvede Slunce jako nejbližší hvězdu k planetě Zemi a jeho důležitost pro život na Zemi ➤ definuje Měsíc jako přirozenou družici Země ➤ uvede základní pohyby Měsíce ➤ definuje glóbus jako zmenšený model Země, popíše tvar planety Země, určí její povrch, obvod a rovníkový poloměr ➤ definuje poledníky a rovnoběžky vytvářející zeměpisnou síť ➤ zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů ➤ používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii ➤ dělí mapy podle obsahu na obecně zeměpisné a tematické ➤ přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů ➤ rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost ➤ rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost ➤ rozeznává a pojmenuje tvary zemského povrchu 	<p>Vesmír</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vesmír a jeho vývoj • Hvězdy a souhvězdí • Sluneční soustava • Měsíc – kosmický soused Země • Měsíc působí na Zemi <p>Planeta Země</p> <ul style="list-style-type: none"> • Globus – zmenšený model Země • Orientace na Zemi • Země v pohybu • Oběh Země kolem Slunce • Čas na Zemi • Proč posunujeme čas na hodinkách? <p>Mapy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mapování zemského povrchu • Jsou všechny mapy stejné? • Jak se mapy tvoří <p>Krajina</p> <ul style="list-style-type: none"> • Krajina a krajinná sféra <p>Litosféra</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zemské těleso • Litosféra v pohybu 	OSV 05, OSV 09, OSV 11, EV 02

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Z	Zeměpis	Ročník 6. – 9.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše vnitřní stavbu Země ➤ vyjmenuje projevy pohybů litosférických desek ➤ popíše zemětřesení a sopečnou činnost ➤ vyjmenuje a zdůvodní působení vnitřních a vnějších činitelů na zemský povrch ➤ vysvětlí pojmy: počasí, podnebí, vzduch, složení vzduchu, tlak vzduchu, ozon, vítr ➤ vyjmenuje a vyhledá na mapách různé podnební pásy a porovná je ➤ vyjmenuje nejdůležitější meteorologické prvky ➤ objasní pojmy: voda, oběh vody na Zemi, vlastnosti vody, rozpustné látky ve vodě, slaná a sladká voda, podnebí, přímořské podnebí ➤ zhodnotí význam světového oceánu ➤ vysvětlí a vyhledá na mapách pojmy: oceán, moře, průliv, průplav, záliv, poloostrov, ostrov, pohyby mořské vody, vodní toky, ledovce, podpovrchová voda, jezera, bažiny, umělé vodní nádrže ➤ vysvětlí pojmy: pramen, přítoky, povodí, úmoří, průtok ➤ objasní příčiny znečišťování vody a doloží konkrétními případy ➤ popíše složení a vznik půdy 	<ul style="list-style-type: none"> • Utváření zemského povrchu • Dotváření zemského povrchu • Tvary zemského povrchu <p>Atmosféra</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atmosféra chrání Zemi • Počasí – energií nabitá atmosféra • Jak vzniká vítr • Podnebí Země <p>Hydrosféra</p> <ul style="list-style-type: none"> • Je vody na Zemi dostatek? • Pohyb vody na Zemi <p>Pedosféra</p> <ul style="list-style-type: none"> • Půdní obal Země • Půdní druhy a půdní typy 	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Z	Zeměpis	Ročník 6. – 9.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ objasní význam, využití a ochranu půdy ➤ vyjmenuje základní podmínky života na Zemi ➤ posoudí vlivy člověka na přírodní prostředí ➤ vyjmenuje vegetační pásy na Zemi ➤ zhodnotí život ve vodách oceánů 	<p>Biosféra</p> <ul style="list-style-type: none"> • Život na Zemi • Přírodní krajiny • Život v oceánech 	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Z Zeměpis Ročník 6. – 9.		
<i>školní (dílčí) výstup</i>	<i>učivo</i>	<i>mezipředmětové vztahy * průřezová témata **</i>
<i>žák:</i> <ul style="list-style-type: none"> ➤ definuje pojem krajinná sféra ➤ vlastními slovy popíše společný původ lidí na Zemi a jejich odlišné znaky ➤ vyjmenuje hlavní světová náboženství ➤ vysvětlí, co je stát, dělí státy podle státního zřízení na republiky a monarchie ➤ definuje pojem národní hospodářství a rozdělí ho na 3 základní sektory ➤ objasní, co je zemědělství a vyjmenuje základní typy zemědělské výroby ➤ charakterizuje vodní, lesní hospodářství a těžbu nerostných surovin ➤ dělí průmysl na průmyslová odvětví ➤ definuje služby, vyjmenuje druhy služeb ve svém okolí ➤ obecně definuje pojem doprava, vyjmenuje základní druhy dopravy 	<p>Člověk na Zemi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obyvatelstvo a sídla • Hospodářská činnost člověka <p>Kontinenty a světadíly Amerika, Afrika, Asie, Austrálie a Oceánie Polární oblasti</p> <p>Světový oceán</p>	<p>VDO 02, MKV 01, MKV 03, EV 03</p> <p>OSV 05, OSV 09, OSV 11, MV 06, EV 01, EV 02, MV 01</p>

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Z	Zeměpis	Ročník 6. – 9.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ mapě ukáže jednotlivé světadíly, kontinenty ➤ určí polohu jednotlivých světadílů ➤ popíše členitost pobřeží, podnebí, vodstvo, přírodní krajiny a zdroje nerostných surovin ➤ vyjmenuje základní znaky hospodářství jednotlivých světadílů ➤ popíše základní znaky obyvatelstva ➤ uvede základní problémy v jednotlivých světadílech ➤ určí polohu a hlavní znaky Arktidy a Antarktidy ➤ vymezí hlavní rozdíly mezi Arktidou a Antarktidou ➤ definuje pojem světový oceán, určí jednotlivé oceány ➤ popíše hlavní znaky jednotlivých oceánů 		

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Z Zeměpis Ročník 6. – 9.		
<i>školní (dílčí) výstup</i>	<i>učivo</i>	<i>mezipředmětové vztahy * průřezová témata **</i>
<p><i>žák:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ ukáže na mapě světa kontinent Eurasie a světadíl Evropa ➤ určí polohu světadílu, vyhledá významné poledníky a rovnoběžky procházející tímto světadílem ➤ podle mapy popíše členitost pobřeží a povrchu ➤ vyjmenuje a na mapě ukáže podnebné oblasti Evropy ➤ vysvětlí uspořádání rostlinstva a živočišstva v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce ➤ popíše základní znaky obyvatelstva Evropy ➤ dovede vysvětlit, proč odsuzujeme projevy rasové, náboženské, etnické a politické nesnášenlivosti ➤ vyjmenuje základní znaky hospodářství Evropy ➤ za pomoci mapy vyhledá významné zdroje nerostných surovin ➤ zhodnotí význam a postavení Evropské unie ve světě ➤ dělí světadíl Evropa do šesti oblastí ➤ vyjmenuje a na mapě ukáže státy jednotlivých oblastí a určí jejich hlavní město ➤ charakterizuje přírodní podmínky, obyvatelstvo, hospodářství v jednotlivých oblastech 	<p>Evropa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Přírodní podmínky • Obyvatelstvo a sídla • Hospodářství • Evropa se sjednocuje • Východní Evropa • Severní Evropa • Jižní Evropa • Jihovýchodní Evropa • Západní Evropa • Střední Evropa <p>Česká republika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poloha ČR v Evropě • Vývoj státního území • Přírodní podmínky • Obyvatelstvo • Sídla 	<p>OSV 05, OSV 09, OSV 11, MV 01, MV 06</p> <p>VMEGS 01, VMEGS 02, VMGES 03</p>

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Z	Zeměpis	Ročník 6. – 9.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ určí geografickou polohu České republiky ➤ popíše vývoj státního území od dob Velkomoravské říše po dnešek ➤ vymezí na mapě ČR dvě základní geomorfologické jednotky ➤ zařadí území ČR k úmořím, pojmenuje hlavní toky a ukáže na mapě ➤ vysvětlí rozdíl mezi přírodními a umělými vodními nádržemi ➤ rozlišuje půdní typy a půdní druhy ➤ vysvětlí, proč musí být příroda chráněna a uvede příklady CHKO v republice ➤ uvede změny ve struktuře obyvatelstva podle národnosti, náboženství ➤ uvede rozdíly mezi venkovským a městským osídlením ➤ zhodnotí zemědělství v ČR ➤ zhodnotí zásoby nerostných surovin ČR ➤ vymezí hlavní oblasti cestovního ruchu v ČR ➤ lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR ➤ charakterizuje přírodní podmínky hospodářství, zvláštnosti a kulturní zajímavosti v jednotlivých krajích ČR 	<ul style="list-style-type: none"> • Vývoj hospodářství • Zemědělství • Průmysl • Služby, doprava a spoje <p>Kraje České republiky</p>	EV 03

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Z	Zeměpis	Ročník 6. - 9.
žák:	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
<p><i>školní (dílčí) výstup</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zhodnotí vývoj počtu obyvatel na Zemi ➤ vysvětlí pojmy porodnost, úmrtnost a přirozený přírůstek ➤ popíše hlavní důvody migrace ve světě ➤ rozlišuje emigraci a imigraci ➤ na mapě ukáže rozšíření světových náboženství ➤ vlastními slovy popíše rozdíly mezi městským a venkovským osídlením ➤ vlastními slovy objasní pojem stát a vyjmenuje základní znaky státu ➤ vysvětlí pojem státní hranice ➤ vysvětlí rozdíly mezi základními formami státního zřízení ➤ pojmenuje a ukáže na mapě světa ohniska dlouhodobých ozbrojených konfliktů ➤ zhodnotí význam mezinárodních organizací při řešení ozbrojených konfliktů ➤ uvede příklady nejvyspělejších států světa, středně rozvinutých a málo rozvinutých států ➤ objasní význam zemědělství při výživu lidstva ➤ posoudí důležitost jednotlivých průmyslových odvětví pro hospodářství vyspělých zemí ➤ posoudí důležitost jednotlivých průmyslových odvětví pro hospodářství vyspělých zemí ➤ ukáže na mapě hlavní oblasti cestovního ruchu ve světě 	<p>Lidé a hospodářství</p> <p><i>Obyvatelstvo a sídla</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Obyvatelstvo • Sídla <p><i>Politický zeměpis</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Státy a jejich seskupení • Vývoj politické mapy světa • Politické a vojenské organizace <p><i>Hospodářská činnost</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Světové hospodářství • Zemědělství • Průmysl • Doprava a spoje • Služby a cestovní ruch <p><i>Propojenost světového hospodářství</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Mezinárodní obchod • Mezinárodní hospodářská integrace • Globalizace 	<p>MKV 01, MKV 02, MKV 05, EV 01</p> <p>VDO 02, VDO 03, VDO 04, MKV 04</p> <p>EV 02</p> <p>EV 04</p> <p>MV 05</p>

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Z	Zeměpis	Ročník 6. - 9.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ porovná produkci vyspělých a málo rozvinutých států ➤ vyjmenuje nejdůležitější světová ekonomická seskupení ➤ s porozuměním používá pojmy export, import, globalizace ➤ zhodnotí vliv kvality životního prostředí na životní styl a zdraví obyvatel ➤ popíše příčiny a podstatu globálních změn prostředí ➤ vysvětlí pojem udržitelný rozvoj a zásady ochrany přírody pro další generace ➤ pojmenuje příčiny přírodních katastrof a zná zásady, jak se v případě katastrofy zachovat ➤ má představu o nejnovějších trendech zpracování a prezentace geografických informací ➤ umí používat internetové mapové portály a aktivně v nich vyhledávat 	<p><i>Krajina a životní prostředí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Globální změny životního prostředí • Přírodní katastrofy <p><i>Zeměpis v praxi</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Geografické informační systémy • S GPS se neztratíme 	<p>OSV 05, OSV 09, OSV 11, MV 06</p> <p>EV 03</p>

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Z	Zeměpis	Ročník 6. - 9.

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Člověk a společnost

Výukové předměty: **Dějepis**
Výchova k občanství

Cílové zaměření oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, k utváření a upevňování vědomí příslušnosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, k promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a k jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřené o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, k rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci
- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života a majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu

Dějepis

Charakteristika a cíl předmětu dějepis

- Vyučovací předmět Dějepis (D) se zaměřuje především na kultivaci historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávat historickou zkušenost.
- Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadně ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti.
- Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů.
- Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace.
- Rozvíjejí se takové časové a prostorové představy a empatie, které žákům umožňují lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů.
- Žáci jsou vedeni ke kritickému myšlení a myšlení v souvislostech – historie není uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti.
- Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím regionálních a místních dějin.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu Dějepis

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

- V rámci zmíněného vzdělávacího oboru vyučovací předmět dějepis rozvíjí další znalosti a dovednosti žáků získané na I. stupni ve vyučovacím předmětu vlastivěda. Žáci jsou vedeni k prohloubení získaných znalostí.
- Důraz je kladen na zvládnutí základních postupů a kritického přístupu k informacím, jako je práce s textem, s tabulkami, s obrázky a získávání informací pomocí IT.
- Vyučovací předmět dějepis je na II. stupni vyučován jako samostatný předmět v ročnících:
  - 6. ročník ... 2 hod / týden
  - 7. ročník ... 2 hod / týden
  - 8. ročník ... 2 hod / týden
  - 9. ročník ... 2 hod / týden
- Výuka probíhá v učebnách školy ale i mimo budovu školy (okolí školy, muzea, památníky ad.).

Kompetence k řešení problémů

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému

- samostatně řeší problémy
- k řešení problému volí vhodné způsoby a užívá logické, matematické a empirické postupy
- v praxi ověřuje správnost postupu a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, dělá uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svého konání zhodnotí

Kompetence komunikativní

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, rozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je užívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogem na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj
- ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni

- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých lidí, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl i riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Kompetence digitální

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti, samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém využít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Dějepis		
D	Dějepis	6. – 9. ročník
<i>školní (dílčí) výstup</i>	<i>učivo</i>	<i>mezipředmětové vztahy * průřezová témata **</i>
<p>žák:</p> <p>ÚVOD DO STUDIA DĚJEPISU</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ uvede na příkladech důležitost a potřebnost historické znalosti ➤ definuje, co je historie a co je dějepis ➤ rozlišuje historické prameny ➤ pojmenuje a uvede příklady institucí, kde jsou prameny ukládány ➤ orientuje se na časové ose ➤ orientuje se v historické mapě ➤ pojmenuje historická období ➤ chronologicky seřadí historická období a geologická období historie Země <p>POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ definuje původ názvů jednotlivých období pravěku ➤ popíše způsob obživy, využití ohně, opracování materiálů a výroby nástrojů ➤ objasní význam zemědělství a chovu dobytka pro životní styl ➤ objasní přínos zpracování kovů pro člověka 	<p>ÚVOD DO STUDIA DĚJEPISU</p> <ul style="list-style-type: none"> • historické prameny • pomocné vědy historické • časová osa • teorie o vzniku Země • teorie o vzniku života • geologická období Země • historická období vývoje lidstva <p>POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • předchůdci homo sapiens sapiens a jejich způsob života • využití přírodních materiálů (šlachy, kosti, kameny, přírodní barviva, kovy...) • první umělecké výtvořy • přírodní náboženství 	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

D		
Dějepis		
6. – 9. ročník		
<i>školní (dílčí) výstup</i>	<i>učivo</i>	<i>mezipředmětové vztahy * průřezová témata **</i>
<p>NEJSTARŠÍ CIVILIZACE; KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ definuje souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělsky orientovaných států ➤ uvede nejvýznamnější typy památek, které jsou součástí světového kulturního dědictví ➤ porovná formy vlády v jednotlivých státech ➤ definuje podstatu antické demokracie ➤ demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury ➤ definuje zrod křesťanství 	<p>NEJSTARŠÍ CIVILIZACE; KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY</p> <ul style="list-style-type: none"> • země úrodného půlměsíce • pravěk na našem území x starověk ve staroorientálních a antických státech • znaky a typy starověkých států • vznik a vývoj staroorientálních států • náboženství, písmo a vzdělání ve staroorientálních státech • přínos staroorientálních civilizací • přírodní podmínky antického Řecka a Říma • antická mytologie • počátky antické řecké kultury • temná řecká staletí • athénská demokracie • konflikty v antickém Řecku • řecké kultura a každodennost • počátky antické římské kultury • římská říše a její rozšiřování • vnitřní a vnější problémy římské říše • rozpad a zánik říše • římská kultura a každodennost • počátky křesťanství 	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

D		
Dějepis		
6. – 9. ročník		
<i>školní (dílčí) výstup</i>	<i>učivo</i>	<i>mezipředmětové vztahy * průřezová témata **</i>
<p>KŘEŠŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše změnu evropské situace, která nastala v důsledku stěhování národů, christianizace a vzniku států ➤ objasní situaci Velkomoravské říše a její postavení v evropském kontextu ➤ objasní vnitřní vývoj českého státu a jeho postavení v evropském kontextu ➤ vymezí úlohu víry a křesťanství v životě středověkého člověka ➤ zná konflikty mezi světskou a církevní mocí ➤ ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti ➤ uvede příklady románské kultury ➤ uvede příklady gotické kultury 	<p>KŘEŠŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA</p> <ul style="list-style-type: none"> • stěhování národů • příchod Slovanů a koexistence s Germány na našem území • rozdělení křesťanství (katolická x pravoslavná církev) • Franská říše • Byzantská říše • arabská kultura a její přínos Evropě • Sámova říše • vznik Svaté říše římské • křížové výpravy • vývoj Velké Moravy • počátky českého státu • česká knížata od 10. do počátku 13. století • české přemyslovské království • české království za Lucemburků • struktura raně a vrcholně středověké společnosti • funkce jednotlivých společenských vrstev • románská architektura, umění, vzdělanost • gotická architektura, umění a vzdělanost 	<p>PT – MKV 02</p>

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

D		
Dějepis		
6. – 9. ročník		
<i>školní (dílní) výstup</i>	<i>učivo</i>	<i>mezipředmětové vztahy * průřezová témata **</i>
<p>OBJEVY A DOBÝVÁNÍ; POČÁTKY NOVÉ DOBY</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí humanismus a renesanci jako znovuzrození antického ideálu člověka ➤ vysvětlí nové myšlenky žádající reformu církve ➤ ozřejmí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život ➤ popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky ➤ objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy ➤ objasní postavení českého státu v habsburské monarchii ➤ objasní okolnosti vzniku třicetileté války ➤ posoudí důsledky třicetileté války ➤ charakterizuje a rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů ➤ uvede příklady významných kulturních památek 	<p>OBJEVY A DOBÝVÁNÍ; POČÁTKY NOVÉ DOBY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jan Hus a jeho teze • husitství a revoluce • reformace v Evropě • Čechy po husitské revoluce • Jiří z Poděbrad • české království za Jagellonců a pozdní gotika • zámořské objevy, jejich význam, pozitiva a negativa • vybraní Habsburkové na českém trůně 1526 - 1648 • příčiny stavovského povstání a jeho potrestání • třicetiletá válka a její důsledky na české země • renesance • humanismus • baroko • osvícenství 	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

D	Dějepis		6. – 9. ročník
žák:	školní (dílčí) výstup	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
<p>MODERNIZACE SPOLEČNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zhodnotí evropskou situaci po třicetileté válce ➤ vysvětlí změnu typu vlády z absolutismu na osvícenský absolutismus ➤ vysvětlí pojem pragmatická sankce a vysvětlí jeho význam pro Marii Terezii ➤ vysvětlí reformy Marie Terezie a Josefa II. ➤ vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás charakterizující modernizaci společnosti ➤ objasní souvislost mezi událostmi Francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě ➤ porovná jednotlivé fáze národního obrození v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů ➤ vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa ➤ vysvětlí důsledky nerovnoměrného vývoje ➤ charakterizuje soupeření mezi velmocemi ➤ vymezení význam kolonií 	<p>MODERNIZACE SPOLEČNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evropa po třicetileté válce • české země po třicetileté válce • Karel VI. • Marie Terezie a její reformy • Josef II. a jeho reformy • Habsburkové ve válkách a význam některých těchto konfliktů ve světovém měřítku • Velká francouzská revoluce a období Napoleona • vznik USA • průmyslová revoluce, její fáze, sociální otázka a dopady na společnost • národní hnutí velkých a malých národů • národní obrození a jeho hlavní představitelé • revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů • politické proudy (konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva • české země v druhé polovině 19. století • kulturní rozrůzněnost doby • konflikty mezi velmocemi • kolonialismus 		

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

D		
Dějepis		
6. – 9. ročník		
<i>školní (dílčí) výstup</i>	<i>učivo</i>	<i>mezipředmětové vztahy * průřezová témata **</i>
<p>MODERNÍ DOBA</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ demonstruje za pomoci příkladů zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky ➤ rozpozná klady i negativa demokratického zřízení ➤ charakterizuje jednotlivé totalitní systémy ➤ popíše příčiny nastolení totalitních režimů a uvede je v širších ekonomických a politických souvislostech ➤ představí důsledky existence totalitních režimů pro svět ➤ rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu ➤ popíše a vysvětlí antisemitismus, rasismus a genocidu na příkladech ➤ vysvětlí nepřijatelnost antisemitismu, rasismu a genocidy a to i v souvislosti s moderními lidskými právy (holocaust, přečiny proti lidskosti na dalších skupinách obyvatel) ➤ zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí 	<p>MODERNÍ DOBA</p> <ul style="list-style-type: none"> • vznik a průběh první světové války • evropské mocenské bloky první světové války • zapojení USA do první světové války • politické, kulturní a sociální důsledky první světové války • rozpad monarchie a nové mocenské uspořádání Evropy • Versaillský mírový systém • vznik Československa • problémy mladého státu • hospodářský a politický vývoj a sociální a národnostní problémy do roku 1948 • mezinárodněpolitická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech • komunismus • fašismus • nacismus • důsledky totalitních systémů pro Československo a svět • druhá světová válka vznik a průběh v Evropě a ve světě • situace v ČS těsně před válkou a za války • domácí a zahraniční odboj • politické, mocenské a ekonomické důsledky války 	<p>PT – VDO 04 PT – OSV 05</p> <p>PT – VDO 02</p>

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

D		
Dějepis		
6. – 9. ročník		
<i>školní (dílčí) výstup</i>	<i>učivo</i>	<i>mezipředmětové vztahy * průřezová témata **</i>
ROZDĚLENÝ A INTEGROJÍCÍ SVĚT <ul style="list-style-type: none"> ➤ uvede a vysvětlí příčiny a důsledky vzniku studené války a bipolárního světa ➤ uvede příklady střetávání Východu a Západu ➤ vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce ➤ posoudí postavení rozvojových zemí ➤ prokáže základní orientaci v problémech současného světa 	ROZDĚLENÝ A INTEGROJÍCÍ SVĚT <ul style="list-style-type: none"> • vývoj Československa v letech 1948 až 1989 • vznik České republiky • studená válka, její vznik • rozdělení světa do vojenských bloků • politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření obou bloků • vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) • rozpad koloniálního systému • život mimo Evropu • problémy současnosti • věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje • sport a zábava 	PT – EV 03

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

* *MPV – mezipředmětové vztahy*

** *PT – průřezová témata*

Výchova k občanství

Charakteristika a cíl předmětu Výchova k občanství

- Vyučovací předmět Výchova k občanství (VO) se zaměřuje především na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb.
- Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí.
- Vede k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací.
- Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích.
- Seznamuje s hospodářským životem a rozvíjí orientaci žáků ve světě financí.
- Přibližuje žákům úkoly důležitých společenských institucí a orgánů, včetně činností armády.
- Ukazuje žákům možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života.
- Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití.
- Žáci se učí přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu Výchova k občanství

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

- V rámci zmíněného vzdělávacího oboru vyučovací předmět výchova k občanství rozvíjí další znalosti a dovednosti žáků získané na I. stupni ve vyučovacím předmětu vlastivěda. Žáci jsou vedeni k prohloubení získaných znalostí.
- Důraz je kladen na zvládnutí základních postupů a kritického přístupu k informacím, jako je práce s textem, s tabulkami, s obrázky a získávání informací pomocí IT.
- Vyučovací předmět Výchova k občanství je na II. stupni vyučován jako samostatný předmět v ročnících:
  - 6. ročník ... 1 hod / týden
  - 7. ročník ... 1 hod / týden
  - 8. ročník ... 1 hod / týden
  - 9. ročník ... 1 hod / týden
- Výuka probíhá v učebnách školy, ale i mimo budovu školy (okolí školy, muzea, památníky ad.).

Kompetence k učení

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie
- plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy

- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti

Kompetence k řešení problémů

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy
- k řešení problému volí vhodné způsoby a užívá logické, matematické a empirické postupy
- v praxi ověřuje správnost postupu a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, dělá uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svého konání zhodnotí

Kompetence komunikativní

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, rozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je užívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogem na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj
- ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých lidí, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl i riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Kompetence digitální

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti, samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém využít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků

- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

VO	Výchova k občanství		6. – 9. ročník
žák:	školní (dílčí) výstup	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
<p>ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání ➤ rozliší projevy vlastenectví od projevů nacionalismu ➤ kriticky zhodnotí mediální informace ➤ vyjádří svůj postoj k působení propagandy ➤ vyjádří svůj postoj k působení reklamy na veřejné mínění a chování lidí ➤ uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích ➤ objasní potřebu tolerance ve společnosti ➤ respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám ➤ rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti 	<p>ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • naše škola – život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společenská pravidla a normy, význam vzdělání pro život • naše obec, region, kraj – důležité instituce obce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice; ochrana kulturních památek, přírodní objektů a majetku • naše vlast – pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly a svátky; významné dny • kulturní život – rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, tradice a instituce, masová kultura, prostředky komunikace • lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení žen a mužů; lidská solidarita; pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti • vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty mezi lidmi, problémy nesnášenlivosti • zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování 	<p>PT – VDO 01</p> <p>PT – OSV 08</p>	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

VO	Výchova k občanství		6. – 9. ročník
žák:	školní (dílčí) výstup	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
<p>ČLOVĚK JAKO JEDINEC</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ objasní, jak může sebepoznání a sebehodnocení osobnosti a vlastního potenciálu kladně ovlivnit rozhodování, mezilidské vztahy i kvalitu života ➤ posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů ➤ objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek ➤ popíše, jak lze korigovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru <p>ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ porovná a rozliší různé formy vlastnictví, včetně duševního, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady ➤ sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, identifikuje hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů, vysvětlí princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti 	<p>ČLOVĚK JAKO JEDINEC</p> <ul style="list-style-type: none"> • podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál • vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí • osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji <p>ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • majetek, vlastnictví – formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví • peníze – formy placení • hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní 	<p>PT – OSV 06</p> <p>PT - OSV 03 PT – OSV 02</p> <p>PT – OSV 01</p>	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

VO	Výchova k občanství		6. – 9. ročník
žák:	školní (dílčí) výstup	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení ➤ vysvětlí funkci bank a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je použít ➤ uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu ➤ na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží princip fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu uvede tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz ➤ rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu 	<ul style="list-style-type: none"> • banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků • principy tržního hospodářství – nabídky, poptávka, trh, tvorba ceny, inflace, podstata fungování trhu 	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

VO	Výchova k občanství		6. – 9. ročník
žák:	školní (dílní) výstup	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
<p>ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky ➤ porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí; uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu ➤ objasní výhody demokratického způsobu zřízení státu pro každodenní život občanů ➤ vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů ➤ přiměřeně uplatňuje svá práva včetně spotřebitelského a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod ➤ objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství ➤ uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci ➤ dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, uvědomuje si rizika jejich porušování 	<p>ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO</p> <ul style="list-style-type: none"> • právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR, Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu • státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly • principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus; význam a formy voleb do zastupitelstev • lidská práva – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv; šikana a diskriminace • právní řád České republiky – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů • protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postizitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví • právo v každodenním životě – důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady 	<p>PT – VDO 03</p> <p>PT – MV 05</p> <p>PT – VDO 02</p> <p>PT – MKV 02</p> <p>PT – MKV 05</p>	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

VO	Výchova k občanství		6. – 9. ročník
žák:	školní (dílčí) výstup	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů ➤ rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady ➤ diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání <p>MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování ➤ uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky ➤ objasní souvislost globálních a lokálních problémů 	<p>MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT</p> <ul style="list-style-type: none"> • evropská integrace – podstata, význam, výhody; EU a ČR • globalizace – projevy, významné globální problémy 	<p>PT – VMEGS 03</p> <p>PT – EV 03</p>	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

* *MPV – mezipředmětové vztahy*

** *PT – průřezová témata*

Člověk a svět práce

Charakteristika a cíl vzdělávací oblasti

Celá oblast obsahuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Koncepčně vychází z konkrétních životních situací, ve kterých žáci přicházejí do kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Oblast se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření.

Žáci se učí :

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce, učí se pracovat samostatně i v týmu
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí
- k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci
- dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Obsahové, časové a organizační vymezení vzdělávací oblasti

Jsou zde zařazeny tyto tematické oblasti

Pěstitelské práce a chovatelství

- 6. ročník ... 1 hod / týden

Příprava pokrmů

- 7. ročník ... 1 hod / týden popř. 2 hodiny 1x za 14 dnů

Svět práce, provoz a údržba domácnosti, finanční gramotnost

- 8. a 9. ročník ... 1 hod / týden

Formy a metody realizace

- vyučovací hodina – výklad učitele, praktická demonstrační činnost učitele, diskuse, samostatné práce žáků ve škole a doma, referáty žáků, vyhledávání informací – internet, odborná literatura atd.
- praktická činnost žáků ve škole, na zahradě, v kuchyňce
- praktická i teoretická příprava žáků doma
- informační činnost v terénu

Kompetence k učení

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- osvojí základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí,
- používá vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě
- pozoruje a experimentuje, porovnává a vyvozuje závěry
- pracuje s pojmy a informacemi, třídí je a propojuje s použitím v reálném životě
- dokáže pracovat podle návodu, plánuje činnost
- zdokonaluje a hodnotí výsledky své práce

Kompetence k řešení problémů

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- promýšlí různé pracovní postupy při plnění zadaných úkolů
- snažíme se u žáků rozvíjet tvořivost, vedeme je k uplatňování vlastních nápadů,
- aplikuje řešení při odborných zadáních a hledá nové způsoby využití dovedností při práci
- hodnotí výsledky své práce
- zodpovědně přistupuje k rozhodování o vlastní profesní orientaci
- dokáže využít možnosti poradenství v oblasti volby povolání

Kompetence komunikativní

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- dokáže popsat postup práce a dle postupu pracuje
- užívá správné postupy a technologie
- využívá různé typy textů, záznamů

Kompetence sociální a personální

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- vytváří společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých
- spolupracuje ve skupině, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku
- má dostatečný prostor pro osobité projevy
- je vstřícný ke svému okolí

Kompetence občanské

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- vytváří si pozitivní vztah k práci, je k odpovědný za kvalitu svých i společných výsledků práce

- respektuje tradice, kulturní a historické dědictví, seznamujeme je s technikami lidové tvorby
- na základě jasných kritérií hodnotí vlastní práci a chování i práci a chování ostatních
- akceptuje následky vyplývající z porušení pravidel

Kompetence pracovní

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- dodržuje obecná pravidla bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních
- užívá správným způsobem materiály a pracovní nástroje
- seznamuje se s pracovními odvětvími tak, aby byl schopen uvážlivě rozhodnout o svém profesním zaměření

Kompetence digitální

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- dokáže vyhledat potřebné návody na internetu
- vyhledá informace o SŠ a SOU a oborech
- zvládá pořizování záznamů a obrazových materiálů z tvorby

Pc	Pracovní činnosti	6. ročník
žák: <i>školní (dílní) výstup</i>	<i>učivo</i>	<i>mezipředmětové vztahy * průřezová témata **</i>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin ➤ pěstuje a využívá květiny pro výzdobu ➤ používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu ➤ prokáže základní znalost chovu drobných zvířat ➤ prokáže základní znalost zásad bezpečného kontaktu se zvířaty ➤ dodržuje technologickou kázeň ➤ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce ➤ poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty 	<p>základní podmínky pro pěstování</p> <ul style="list-style-type: none"> • půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy před škůdci <p>zelenina</p> <ul style="list-style-type: none"> • osivo, sadba, výpěstky • podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny • rostliny, které si vzájemně pomáhají, resp. škodí <p>okrasné rostliny</p> <ul style="list-style-type: none"> • základy ošetřování pokojových květin • pěstování vybraných okrasných dřevin a květin • květina v exteriéru a interiéru • řez, jednoduchá vazba a úprava květin <p>ovocné rostliny</p> <ul style="list-style-type: none"> • druhy ovocných rostlin • způsob pěstování, uskladnění a zpracování <p>léčivé rostliny, koření</p> <ul style="list-style-type: none"> • pěstování vybraných rostlin • rostliny a zdraví člověka • léčivé účinky rostlin • rostliny jedovaté • rostliny jako drogy a jejich zneužívání • alergie <p>chovatelství</p> <ul style="list-style-type: none"> • chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena, bezpečnost chovu; kontakt se zvířaty (i neznámými) 	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

<ul style="list-style-type: none"> ➤ připraví samostatně jednoduché jídlo vhodné k obědu a posoudí jej z hlediska zdravé výživy ➤ naučí se připravit jednoduchý velikonoční pokrm, vařený nebo pečený, vhodný na velikonoční stolování ➤ navrhne vhodnou výzdobu pro stolování ➤ připraví jednoduchý a zdravý pokrm vhodný pro večeři ➤ připraví jednoduchý moučník ➤ využije získaných dovedností z jednotlivých lekcí ve škole, dále z domova a připraví jednoduché občerstvení ze slané a sladké kuchyně pro hosty, vč. slavnostního prostírání ➤ připraví si referát na téma – Vaření ve světě, následně ve skupinách připraví pokrm dle vlastní volby 	<p><u>5. blok:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • příprava jednoduchého oběda <p><u>6. blok:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • zaměřen k Velikonocům • příprava velikonočního pokrmu <p><u>7. blok:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • příprava jednoduché teplé a rychlé večeře s použitím vhodných a stravitelných potravin <p><u>8. blok:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • příprava moučníku • příprava nápoje, např. ovocného koktejlu <p><u>9. blok:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • příprava občerstvení pro slavnostní příležitost • zakončení a zhodnocení celoroční práce a získání dovedností <p><u>10. blok:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • vlastní projekt 	<p>OSV 09</p>
---	---	---------------

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Pč Pracovní činnosti		8. a 9. ročník
žák:	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
<p><i>školní (dílčí) výstup</i></p> <p>orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí</p> <p>posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy</p> <p>využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání</p>	<ul style="list-style-type: none"> • povolání lidí, • druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů • charakter a druhy pracovních činností • požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce • základní principy sebepoznávání, sebehodnocení, osobní vlastnosti a schopnosti • osobní zájmy a cíle • tělesný a zdravotní stav, vlivy na volbu profesní orientace • informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb • možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby • zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, 	<p>EV 03</p> <p>OSV 07</p> <p>OSV 02</p> <p>OSV 03</p>

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Pč Pracovní činnosti		8. a 9. ročník
žák:	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
<p>prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce</p> <p>provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví</p> <p>ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti</p> <p>uvědomuje si vliv používaných prostředků v domácnosti na životní prostředí</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce • práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů • podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání • rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti • údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti • postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, ekologické nakládání s odpady 	EV 03

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Pč Pracovní činnosti		8. a 9. ročník
žák:	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
<p><i>školní (dílčí) výstup</i></p> <p>orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů</p> <p>správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby, provádí drobnou domácí údržbu</p> <p>oddržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy</p> <p>poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem</p> <p>provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti</p> <p>posoudí, koho se zadlužení dotýká (osoby, domácnosti), pojmenuje rizika, která jej mohou v životě potkat a omezit tak možnost splácení úvěru, vysvětlí základní pojmy nezbytné pro porozumění smlouvě</p>	<ul style="list-style-type: none"> • elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika • plynové spotřebiče • funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba • bezpečnost a ekonomika provozu • nebezpečí úrazu elektrickým proudem, první pomoc při úrazu • rozpočet domácnosti, typy rozpočtů, jejich odlišnosti • základní práva spotřebitelů • důsledky neuvážlivého zadlužení • cesta od zadlužení k předlužení • efektivní řešení zadlužení • vyhledání pomoci v oblasti finančních služeb 	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Umění a kultura

Výukové předměty: **Hudební výchova**
Výtvarná výchova

Cílové zaměření oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

Výtvarná výchova

Charakteristika a cíl předmětu Výtvarná výchova

Vyučovací předmět Výtvarná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura umožňuje žákům jiné než racionální poznávání světa, a to prostřednictvím výtvarných činností a postupně se formujícího výtvarného myšlení, což směřuje k tomu, aby se naučili rozumět výtvarnému umění, jeho jazyku a významům, aby pochopili výtvarnou kulturu nejširším slova smyslu jako součást svého života a bohatství společnosti.

Umožňuje žákům svět kolem sebe citlivě vnímat, objevovat v něm estetické hodnoty. Cílem předmětu je, aby si žáci prakticky osvojili potřebné výtvarné dovednosti a techniky, rozvíjeli svou přirozenou potřebu vlastního výtvarného vyjádření, svou fantazii a prostorovou představivost, smysl pro originalitu a vlastní výraz. Aktivity vycházející ze vzdělávacího obsahu Výtvarné výchovy pomáhají utvářet kreativní stránky osobnosti žáka.

Žáci se seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem výtvarného umění tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat. Rozšiřuje si pohled na kulturu a umění. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální. Projekty otevírají prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu Výtvarná výchova

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

- Chápání uměleckého procesu jako způsobu poznání a komunikace.
- získávání schopností přistupovat k uměleckému procesu v jeho celistvosti, v neoddělitelném vztahu tvůrce a interpreta
- zaujímání osobní účasti v uměleckém procesu, uvědomování si jeho významu pro obnovu a změnu vnímání, cítění, poznávání, vyjadřování a komunikace
- nalézání projevů historických proměn v proměnách prostředků s vizuálně obrazným účinkem
- užívání různorodých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších technologií
- Vyučovací předmět informatika je na II. stupni vyučován jako samostatný předmět v ročnících:
  - 6. ročník ... 2 hod / týden
  - 7. ročník ... 2 hod / týden
  - 8. ročník ... 1 hod / týden
  - 9. ročník ... 1 hod / týden
- Výuka probíhá v kmenových a počítačových učebnách při využívání dostupných programů a zařízení.

Kompetence k učení

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- samostatně si připravuje a nosí školní pomůcky na výuku
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu vzdělávání.

- je veden k učení prostřednictvím vlastní tvorby
- nahlíží na umění a kulturu jako na způsob poznávání světa
- rozvíjí tvořivost aktivním osvojováním různých výtvarných technik
- vnímá umělecké slohy a díla v jejich historickém kontextu
- dále žák:
  - vyhledává informace v učebnici, encyklopedii, slovníku..
  - získané poznatky využívá v praktických dovednostech
  - najde pro získané poznatky uplatnění v praxi
  - aplikuje získané poznatky v jiných oborech (předmětech)
  - formuluje vlastní názor na dané téma
  - pozoruje dění kolem sebe
  - zaznamenává výsledky pozorování
  - vyvozuje závěry z pozorování a provedených experimentů
  - posuzuje, jestli se povedlo nebo nepovedlo splnit zadaný úkol
  - hodnotí vlastní práci ústně
  - pojmenuje příčiny úspěch či neúspěchu při plnění zadané práce
  - pokládá učiteli doplňující dotazy k učivu
  - stručně informuje ostatní o své práci a jejich výsledcích

Kompetence k řešení problémů

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- při nejasnostech či nepochopení konzultuje problém se spolužáky nebo učitelem
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- vyhledává vazby mezi druhy umění a uměleckými žánry na základě podobnosti jejich znaků a témat, která jsou jimi zpracovávána
- využívá možnosti volby vhodných výtvarných a vyjadřovacích prostředků, které se před ním otevírají
- kriticky posuzuje umělecké dílo i vlastní tvorbu
- dále žák:
  - hledá vhodné řešení metodou „pokus – omyl“
  - požádá spolužáky, učitele, rodiče...o pomoc
  - nabízí spolužákům, učitelům, rodičům...svou pomoc
  - při řešení obtížného problému přijímá nabízenou pomoc
  - dodržuje předem zvolený postup
  - i přes dílčí neúspěchy práci nevzdává a pokračuje v ní

Kompetence komunikativní

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- využívá možnosti přistupovat k umění a kultuře jako ke způsobu dorozumívání
- rozvíjí dovednosti důležité pro vedení dialogu nebo diskuse o dojmu z uměleckého díla
- dále žák:
  - při naslouchání udržuje pozorné ticho
  - nezasahuje do repliky mluvčího před jejím ukončením
  - zapamatuje si vyslechnuté a zpětně je reprodukuje
  - popisuje jednoduché činnosti
  - navazuje na předchozí vyjádření spolužáka
  - stručně informuje ostatní o své práci a jejích výsledcích

Kompetence sociální a personální

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- dodržuje pravidla a přijímá důsledky z jejich nedodržení
- je vstřícný ke svému okolí
- je vstřícný ke členům skupiny
- nabízí pomoc členům skupiny
- podporuje členy skupiny při nezdarech
- akceptuje všechny role ve skupině jako stejně důležité
- ztotožňuje se s přidělenými rolami ve skupině
- spolupracuje ve skupině se všemi žáky třídy
- přikládá stejnou důležitost všem členům skupiny
- navrhuje postup skupinové činnosti
- navrhuje rozdělení úloh ve skupině
- respektuje práva a potřeby spolužáků

Kompetence občanské

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- je obeznámen s významnými výtvarnými díly a jejich autory
- zaujímá individuální přístup ke kulturnímu dění a jeho podpoře
- dále žák:
  - nesvádí vinu za své chování a jednání na jiné
  - akceptuje následky vyplývající z porušení pravidel
  - přiznává se dobrovolně ke svému jednání, pokud způsobilo materiální škodu či újmu na zdraví
  - dovolává se ve sporech pravidel
  - při běžném používání se rozumně šetří elektrickou energií a vodou
  - dovolává se svých práv, pokud jsou porušována
  - zná povinnosti vyplývající z přidělených funkcí (př. třídní samospráva) a samostatně je plní
  - zná základní povinnosti vyplývající ze školního řádu a samostatně je plní
  - uvědomuje si, že pokud má jiný názor než ostatní, neznamená to, že je špatný
  - hlasitě a srozumitelně vyjádří svůj názor, ale nepovažuje ho nutně za nejlepší
  - dobrovolně pomáhá spolužákům, učitelům, rodičům, bližním...
  - řídí se školním řádem

Kompetence pracovní

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- správně využívá pomůcek a techniky
- dále žák:
  - vhodně si upraví prostor pro krátkodobý pracovní úkol
  - dokončí dlouhodobější práci v daném termínu
  - radí se o různých pracovních postupech se spolužáky a učitelem
  - využívá při práci nástroje a materiál doporučené učitelem nebo jiným dospělým
  - vybírá k práci nástroje a materiály, které neohrožují zdraví a životní prostředí
  - samostatně plánuje nejvhodnější pracovní postup
  - dokončí jednoduché úkoly
  - přizpůsobuje tempo a intenzitu práce vlastním schopnostem a dovednostem

- radí se o různých pracovních metodách se spolužáky a učitelem
- bez ostychu prezentuje výsledky své práce
- při dělbě práce se přizpůsobuje ostatním
- pozitivně hodnotí práci spolužáků
- s dopomocí učitele či spolužáků plní jednoduché pracovní úkoly dle písemně zadaných instrukcí
- seznamuje se s bezpečnostními a hygienickými zásadami před prací
- při práci neohrožuje vlastní zdraví či zdraví ostatních
- před začátkem práce zvažuje pracovní postupy a s nimi spojená bezpečnostní a zdravotní rizika
- nabízí pomoc svým spolužákům
- přizpůsobuje se individuálnímu tempu a potřebám spolužáků při skupinové práci

Kompetence digitální

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- seznamuje se s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) a s tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo ...)

Vv	Výtvarná výchova		6. ročník
žák:	školní (dílčí) výstup	Učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
<p>VÝTVARNÉ VYJÁDŘENÍ SKUTEČNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ umí vyjádřit dějový celek se vztahem k prostředí. ➤ používá redukované barevné škály. ➤ umí využívat základních kompozičních zákonitostí, vyjádření prostorových vztahů. ➤ umí grafické vyjádřit zajímavé předměty na základě pozorování a analýzy ➤ zvládá komponování plochy s vyjádřením vztahu dvou až tří postav při zemědělské práci na poli, sadu poznává krásy přírody a vztah k životnímu prostředí ➤ zvládá řazení písma, poznává jeho zákonitosti osvojuje si písmo – jeho komunikativní a estetickou funkci ➤ zvládá komponování plochy s vyjádřením vztahu více postav v konkrétním prostředí ➤ rozvíjí vlastní představivost a tvořivost ➤ zvládá dekorativní řešení plošné kompozice v materiál. výtvoru ➤ rozvíjí estetické chápání ➤ zvládá grafické nebo malířské vyjádření skupiny předmětů ➤ rozvíjí pozorovací schopnosti 	<p>VÝTVARNÉ VYJÁDŘENÍ SKUTEČNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zážitek z prázdnin • Kresba snová, abstraktní • Kresba realistická • Kresba těles • Nápis – písmo • technika: kresba, pero, dřívko, tužka, malba (akvarel, tempera), kombinované techniky <p style="text-align: center;"><i>(Díla a svět. malíři)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • námět ze života dětí a společnosti • plošná kompozice geometrického nebo figurálního námětu • skupina předmětů věcné a užitkové souvislosti (konvice, hrnek + jablko) • skupina větších předmětů (dvakrát džbán) • technika: malba – pastel, tempera, lavírování; intarzie, barevný papír; kresba – uhlí, pastel, rudka 	<p>PT - OSV 01 PT – OSV 05 PT – OSV 10</p> <p>EV 04</p>	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Vv	Výtvarná výchova		6. ročník
žák:	školní (dílčí) výstup	Učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
<ul style="list-style-type: none"> ➤ umí komponovat plochy s vyjádřením skupiny postav ➤ zvládá vyjádření dějového celku ➤ zvládá písmo (komunikativní a estetická funkce) ➤ vyjádření psychologického stavu plošné barevné kompozice ➤ zvládá grafické vyjádření dvou hranatých předmětů ➤ rozvíjí pozorovací schopnosti ➤ rozvíjí citlivý vztah k materiálu a k jeho zpracování s ohledem na účel užití a výtvarný výraz na základě experimentálních činností ➤ využívá výrazové možnosti linie, plochy, tvaru a struktury ➤ zvládá užití písma v jed. kompozici ➤ osvojuje si písmo jako výtvarný projev ➤ komponuje plochu, klade důraz na vyjádření citového vztahu ➤ rozvoj představivosti a tvořivosti ➤ zvládá komponování forem ➤ rozvíjí estetické cítění ➤ zvládá komponování plochy s vyjádřením vztahu dvou až tří postav, seznamuje se s proporcemi lidského těla a hlavy 	<ul style="list-style-type: none"> • návrh na plakát • návrh na obal knihy • ilustrace • technika: kresba – pero, uhlí, tužka; malba – tempera, lavírovaná kresba, pastel, koláž • blahopřání vánoční a novoroční • výrobky z papíru (Mikuláš, čert, anděl) • technika: papír – stříhání; malba – tempera; kombinace technik; kašírování • námět ze života (zimní sporty) • návrh na list kalendáře • Technika: zapařená barva do vlhkého podkladu + kresba perem a tuží; malba, 	<p>PT - OSV 06 PT - MKV 02 PT – MKV 05 PT - MV 03</p>	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Vv	Výtvarná výchova		6. ročník
žák:	školní (dílčí) výstup	Učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozeznává základní tvary lineárního a kresleného písma a jeho řazení v krátkých nápisech a užívá hotového písma ➤ zvládá grafické vyjádření skupiny složitých předmětů ➤ rozvíjí představivost a fantazii, barevné vyjádření měsíců a jejich spojení s písmovou částí pomocí barev vyjadřuje svůj pocit ➤ poznává vztahy umění a skutečnosti (proces a podmínky vzniku uměleckého díla ➤ rozvíjení elementárního chápání odlišnosti uměleckého vyjadřování skutečnosti od vnější optické podoby světa na základě poznávání a srovnávání druhů, případně žánrů ➤ současného a historického výtvarného umění.). ➤ poznává druhy volného výtvarného umění ➤ malířství-různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti (figura, portrét, krajina, zátiší). ➤ sochařství a příroda – tvar přírodní a tvar opracovaný člověkem. Socha, plastika, sousoší, busta, reliéf aj. ➤ seznamuje se volnou grafikou – základními druhy a technikami ➤ poznává architekturu a užité umění. ➤ chápe charakter a funkci architekt. díla ve vztahu 	<p>tempera; kresba – pero, fix, štětec; malba + písmo; počítačová grafika</p> <ul style="list-style-type: none"> • architektura lidová a městská • perspektiva • figura – zobrazování postavy v proměnách slohu • základní prostorové formy • technika: papír, lepení, stříhání, látka vlna, malba, temperové barvy,; kresba, malba; malba, kombinované techniky 	<p>PT - OSV 05 PT - OSV 06 PT – EV 04</p>	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Vv	Výtvarná výchova		6. ročník
žák:	školní (dílčí) výstup	Učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
<ul style="list-style-type: none"> ➤ k době a účelu stavby, experimentuje v materiálu ➤ je schopen vyjádřit atmosféru krajiny ➤ rozvíjí barevné cítění a estetické cítění ➤ využívá harmonie teplých barev ➤ seznamuje se s ilustrátory dětských knih a učebnic ➤ umí uplatňovat ve vlastní výtvarné činnosti teoretické a praktické poznatky a dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky: s kresbou, různými grafickými materiály a technikami, malbou temperovými a krycími vodovými barvami, pastelem, křídou, akvarelem, koláží, mozaikou, textilní aplikací; používat běžných pojmů z nauky o barvě ➤ využívá výrazových možností linie, plochy, tvaru a struktury ➤ zvládá grafické vyjádření složitého předmětu ➤ rozvíjí vnímání a pozorování ➤ výtvarně zobrazuje přírodniny ➤ výtvarně vnímá, analyzuje a lineární kresbou zobrazuje stavbu 	<ul style="list-style-type: none"> • venkovská krajina • výtvarné encyklopedie • fantazie, abstrakce • svět pod mikroskopem (barevná parafráze) • technika: perokresba barevná tempera, uhel, rudka, kresba; malba + dokreslování perem, potisk; pastózní nános barvy; koláž • námět ze života – velikonoční svátky • velikonoční lidová tvorba • studie stromů • struktura dřeva • technika: vodové barvy, tempery, kresba, tuž, pero, kresba perem, pastelem, koláž • dekorativní motiv • studie krajiny • zátiší • listy rostliny 	<p>PT - OSV 06 PT – MKV 02 PT – EV 01 PT - EV 04</p> <p>PT – OSV 06 PT – MKV 02 PT – EV 01 PT – EV 04</p>	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Vv	Výtvarná výchova		6. ročník
žák:	školní (dílčí) výstup	Učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vnímá barevný kontrast a barvy v plošné kompozici ➤ užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace ➤ vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření ➤ porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření ➤ rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu ➤ Frotáž 	<ul style="list-style-type: none"> • řezy přírodninami (jablko a další ovoce) • technika: stříkání, překlápění, kresba, pero, uhel, tuž, rudka, malba akvarelem • rostliny + motýli; život v trávě • technika: list – otisk, domalování hmyzu a pozadí, prostorové vytváření (sádra, keramická hlína, kamínky, textil, vlna) 		

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Vv			Výtvarná výchova	7. ročník
<i>školní (dílčí) výstup</i>	<i>učivo</i>	<i>mezipředmětové vztahy *</i> <i>průřezová témata **</i>		
<i>žák:</i>				
<p>VÝTVARNÉ VYJÁDŘENÍ SKUTEČNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozvíjí vlastní představivost a tvořivost ➤ zvládá dekorativní řešení ➤ Plošná kompozice ➤ rozvíjí estetické chápání ➤ zvládá grafické nebo malířské vyjádření skupiny předmětů ➤ rozvíjí pozorovací schopnosti ➤ zvládá malířské vyjádření skupiny předmětů <ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládá grafické vyjádření dvou hranatých předmětů ➤ rozvíjí pozorovací schopnosti ➤ rozvíjí citlivý vztah k materiálu a k jeho zpracování s ohledem na účel, užití a výtvarný výraz na základě experimentálních činností. ➤ využívá výrazové možnosti linie, plochy, tvaru a struktury 	<ul style="list-style-type: none"> • Plošná kompozice geometrického nebo figurálního námětu • Skupina předmětů věcné a užitkové souvislosti (židle, stůl, ubrus) • Skupina větších předmětů (váza, sklenice, mísa s ovocem) • Námět ze života dětí a společnosti • technika: malba – pastel, tempera; lavírování, intarzie z tapet, barevný papír, kresba – uhel, žlutý pastel, rudka <ul style="list-style-type: none"> • Písmo – nápis (návrh na plakát ochrana životního prostředí) • Přírodní elementy, proudění vody • Zobrazení hranatých předmětů (několik knih, otevřené knihy) • technika: kresba – pero, uhel, rudka; malba – tempera, lavírovaná kresba, pastel, koláž 	<p>PT – VDO 01</p> <p>PT – EV 02</p>		

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Vv	Výtvarná výchova		7. ročník
žák:	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ žák zvládá užití písma v kompozici ➤ osvojuje si písmo jako výtvarný projev ➤ komponuje plochu, klade důraz na vyjádření citového vztahu ➤ rozvoj představivosti a tvořivosti ➤ zvládá komponování forem ➤ rozvíjí estetické citění ➤ zvládá komponování plochy s vyjádřením vztahu dvou až tří postav, seznamuje se s proporcemi lidského těla a hlavy ➤ rozeznává základní tvary lineárního a kresleného písma a jeho řazení v krátkých nápisech a užívá hotového písma ➤ zvládá grafické vyjádření skupiny složitých předmětů ➤ rozvíjí představivost a fantazii ➤ pomocí barev vyjadřuje svůj pocit ➤ poznává vztahy umění a skutečnosti (proces a podmínky vzniku uměleckého díla) ➤ rozvíjení elementárního chápání 	<ul style="list-style-type: none"> • blahopřání (vánoční, novoroční) • výrobky z papíru • technika: papír – stříhání, lepení, domalovávání; malba – tempera, kombinované techniky, kašírování • Sporty (bruslení, lyžování, snowboard) • Návrh na billboard, plakát (zdravá výživa) • Vyjádření pocitů, nálady • technika: zapuštěná barva do vlhkého podkladu + kresba perem a tuží; malba, tempera; kresba – pero, fix, štětec; malba + písmo; počítačová grafika • Architektura lidová, městská • Socha, sousoší, busta, plastika • Portrét • Figura – zobrazování postav 	PT – OSV 01 PT – OSV 06 PT – MKV 02	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Vv			Výtvarná výchova			7. ročník		
<i>školní (dílčí) výstup</i>			<i>učivo</i>			<i>mezipředmětové vztahy *</i>		
<i>žák:</i>			<i>učivo</i>			<i>průřezová témata **</i>		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ odlišnosti uměleckého vyjadřování skutečnosti od vnější optické podoby světa ➤ na základě poznávání a srovnávání druhů, případně žánrů ➤ současného a historického výtvarného umění.). ➤ poznává druhy volného výtvarného umění ➤ malířství – různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti ➤ figura, portrét, krajina, zátiší). ➤ sochařství a příroda – tvar přírodní a tvar opracovaný člověkem. Socha, plastika, sousoší, busta, reliéf aj. ➤ seznamuje se volnou grafikou – základními druhy a technikami ➤ poznává architekturu a užité umění. ➤ experimentuje v materiálu ➤ je schopen vyjádřit atmosféru krajiny ➤ rozvíjí barevné citění a estetické citění ➤ využívá harmonie teplých barev ➤ seznamuje se s ilustrátory dětských knih a učebnic 			<ul style="list-style-type: none"> • Základní prostorové formy • technika: papír, lepení, stříhání, látka, vlna, malba, temperové barvy, kresba, kombinované techniky • Pohled z okna • Výtvarné encyklopedie – pokračování • Fantazie – stromy, květiny • Fantazie – Ilustrace sci-fi díla • Malování na sklo 			PT – EV 04 PT – MV 03 PT – MV 05		

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Vv	Výtvarná výchova		7. ročník
žák:	školní (dílčí) výstup	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
<ul style="list-style-type: none"> ➤ umí uplatňovat ve vlastní výtvarné činnosti teoretické a praktické poznatky a dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky: s kresbou, různými grafickými materiály a technikami, malbou temperovými a krycími vodovými barvami, pastelem, křídou, akvarelem, koláží, mozaikou, textilní aplikací; používat běžných pojmů z nauky o barvě ➤ využívá výrazových možností linie, plochy, tvaru a struktury ➤ zvládá grafické vyjádření složitého předmětu ➤ rozvíjí vnímání a pozorování ➤ výtvarně zobrazuje přírodniny ➤ výtvarně vnímá, analyzuje a lineární kresbou zobrazuje stavbu přírodnin – 	<ul style="list-style-type: none"> • technika: perokresba barevná; tempera, uhel, rudka, kresba; malba + dokreslování perem, potisk pastózního nánosu barvy; barvy na sklo • námět ze života, velikonoční svátky • modelování, kašírování • koláž, asambláž – textil, kůže, kamínky, vlna • prostorové vytváření – sádra • technika: vodové barvy, tempery; kresba, tuž, pero; sádra, hlína, modelovací hmoty; koláž – textil, kůže, kamínky, vlna, koudel • dekorativní motiv • taška do školy, penál, psací potřeby • přírodniny • zátiší – ovoce, zelenina • technika: stříhání, překlápění, 	<p>PT – OSV 05 PT – EV 01</p>	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Vv			Výtvarná výchova			7. ročník		
<i>školní (dílčí) výstup</i>			<i>učivo</i>			<i>mezipředmětové vztahy *</i> <i>průřezová témata **</i>		
<i>žák:</i>								
struktur ➤ vnímá barevný kontrast a barvy v plošné kompozici ➤ užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace ➤ vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; ➤ rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu			přehýbání, mačkání; kresba, pero, uhel, tuž, rudka; malba akvarelem, barevné křídly • fauna • flora • technika: stopa – otisk; prostorové vytváření (sádra, kamínky, textil); počítačová grafika; malba – akvarel, tempera			PT - EV 04		

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Vv	Výtvarná výchova		8. ročník
žák:	školní (dílčí) výstup	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
<p>VÝTVARNÉ VYJÁDŘENÍ SKUTEČNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ umí vyjádřit dějový celek a vlastní vztah k němu ➤ klade důraz na citový zážitek ➤ používá redukované barevné škály. ➤ využívá předchozích náčrtů a skic ➤ vyjadřuje základní proporce lidské postavy především ➤ v grafických technikách ➤ graficky vyjadřuje omezený krajin. motiv na základě pozorování, prožitků a poznatků ➤ výtvarně vyjadřuje zajímavé krajinné motivy na základě ➤ pozorování a prožitků ➤ volně vyjadřuje námět blízké krajiny (zákoutí) ➤ rozvíjí svoji představivost, tvořivost ➤ postihuje základní jevy v krajině, vyjadřuje několik postav v typickém postoji v činnosti ➤ rozvíjí pozorovací a vyjadřovací schopnosti ➤ rozvíjí estetické vnímání ➤ graficky vyjadřuje zajímavosti a 	<ul style="list-style-type: none"> • Zážitek • co si myslím – hlava • omezený krajinný motiv – blízká krajina • Návrh na plakát – Drakiáda (Soutěž v pouštění draků) • technika: kresba perem, dřívkem, uhel, rudka • Zákoutí s několika archit. detaily • Panoramatický nebo ilustrační náčrt • Práce a zábava dětí a dospělých • Dřevo, kůra • technika: malba – tempera; kresba – tužka, uhel; kresba perem, štětcem, dřívkem do vlhkého podkladu, lavírování, kolorovaná kresba 	<p>PT - OSV 06</p> <p>PT - VMEGS 01</p>	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Vv	Výtvarná výchova		8. ročník
žák:	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **	
<p>bohatosti přírodních forem a tvarů, využívá jejich volný výtvarný přepis transpozice a parafráze</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vyjadřuje děj a vlastní vztah k němu, klade důraz na citový zážitek ➤ svoje dojmy a prožitky vyjadřuje barvou v plošné ➤ kompozici ilustrace ➤ uplatňuje expresivní a emocionální funkce barvy a poznávání jejího psychologického působení v tvarové a barevné ➤ nadsázce vyjadřuje základní proporce a pohyb lidské postavy ➤ využívá náčrtů a skic ➤ rozvíjí výtvarné vnímání <ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládá užití písma v jed. kompozici ➤ osvojuje si písmo jako výtvarný projev ➤ komponuje plochu, klade důraz na vyjádření citového vztahu, ➤ rozvoj představitivosti a tvořivosti ➤ zvládá komponování forem ➤ rozvíjí estetické cítění 	<ul style="list-style-type: none"> • Zobrazování předmětů – zátiší • Zobrazování člověka (člověk, práce, stroje) • Fantazijní květina • Ilustrace literatury sci-fi • technika: koláž, montáž, malba, barevné křídly, tužka, tempera <ul style="list-style-type: none"> • Kalendář – návrh • Hlava • Novoroční blahopřání + výzdoba školy • Výroba kostýmů a masek • technika: papír – stříhání, lepení, domalování; malba – tempera, kombinace technik; kašírování; 	PT - MKV 04	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Vv	Výtvarná výchova		8. ročník
žák:	školní (dílčí) výstup	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
<ul style="list-style-type: none"> ➤ výtvarně vyjadřuje prostorové útvary a krajinné motivy na základě prožitků, poznatků a pozorování. ➤ zobrazuje přírodní a umělecké formy (schránka mořských živočichů) ➤ uplatňuje expresivní a emocionální funkce barvy a poznává její psychologické působení v tvarové a barevné nadsázce ➤ výtvarně vyjadřuje zajímavé a neobvyklé přírodní tvary a jejich charakteristické rysy ve studijních, případně fantazií dotvořených pracích ➤ využívá plošné dekorativní kompozice v užité grafice ➤ využívá vazby dekoru na tvar ➤ uplatňuje výtvarné zjednodušení – stylizace ➤ dbá zákonitosti a užití písma, jeho sdělovací, výrazovou a estetickou funkci ➤ uplatňuje řazení a kompozici písma v ploše v experimentálních úlohách a cvičeních 	<p>grafické techniky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zimní krajina • Zobrazení skupiny krystalů • Vyjádření pocitu nálady • Proudění vody – fantazie • technika: lavírovaná kresba perem; tuž, pero – kresba; malba – tempera nebo akvarel; koláž – novinový papír + černý poklad <ul style="list-style-type: none"> • Venkovská krajina – panoramatický pohled • Písmo – nápis • Návrh na plakát, obal • Nálepka, viněta • technika: grafické techniky; koláž, montáž, malba; malba a kresba; kresba uhlem 	<p>PT - EV 02</p> <p>PT - MV 06</p>	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Vv	Výtvarná výchova		8. ročník
žák:	školní (dílčí) výstup	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
<ul style="list-style-type: none"> ➤ aplikuje hlavní zásady užité grafické tvorby ve spojení písma a motivu ➤ využívá hotového i volně kresleného písma ➤ pozoruje změny výtvarné formy při práci s různými ➤ materiály prostřednictvím experimentálních činností ➤ využívá výrazových možností materiálu, jejich struktury a barvy v užité a dekorativní tvorbě s ohledem na jejich funkci ➤ chápe umění a jeho proměny v souvislosti s historickým vývojem lidské společnosti ➤ význam osobnosti umělce ve vztahu k době a společnosti (Velká Morava, románské, gotické a renesanční umění, barok, umění devatenáctého a dvacátého století) ➤ rozvíjí estetický vztah, chápe a hodnotí význam hmotné kultury, užité tvorby a estetických aspektů životního prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • Skořápky vajec • Modelování, kašírování • Koláž – textil, kůže, kamínky, vlna, koudel • Prostorové vytváření – sádra • technika: vodové barvy, tempery; kresba, tuž, pero; sádra, hlína, modelovací hmoty; koláž – textil, kůže, kamínky, vlna, koudel • Námět ze života – velikonoční svátky • polodrahokam • podmořský život – fantazie • Návrh na plakát – ochrana živočišného prostředí • technika: kresba, malba temperovými barvami a do vlhkého podkladu 	PT - EV 04	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Vv	Výtvarná výchova		8. ročník
žák:	školní (dílčí) výstup	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ uvědomuje si vliv estetiky obytného prostředí na člověka, význam tvarů a barev v bytě ➤ módní styly, vkus ➤ rozvíjí a prohlubuje vztah k výtvarnému umění, jeho prožívání a hodnocení hlubším pochopením specifičnosti a nezastupitelnosti umění v životě člověka a společnosti ➤ chápe a hodnotí architektonické dílo ➤ rozvíjí představivost ➤ chápe estetickou a užitnou hodnotu výrobku, průmyslový design, estetickou úroveň reklamy ➤ chápe architekturu a její podíl na formování životního prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • Hra na restaurátora • Zátíší – džbány • Vitráž • Reklama-móda • technika: obrázek + malba (koláž), látka; kresba, malba; průsvitné materiály • architektonický objekt – veřejná dílna (náročná stavba) • vyjádření námětu krajiny • technika: kresba, malba (možnost parafráze) 	PT - EV 04

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Vv	Výtvarná výchova		9. ročník
žák:	školní (dílčí) výstup	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
<p>VÝTVARNÉ VYJÁDRĚNÍ SKUTEČNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ umí vyjádřit dějový celek a vlastní vztah k němu ➤ klade důraz na citový zážitek ➤ používá redukované barevné škály. ➤ využívá předchozích náčrtů a skic ➤ vyjadřuje základní proporce lidské postavy především v grafických technikách ➤ graficky vyjadřuje omezený krajin.. motiv na základě pozorování, prožitků a poznatků ➤ výtvarně vyjadřuje zajímavé krajinné motivy na základě pozorování a prožitků ➤ volně vyjadřuje námět blízké krajiny (zákoutí) ➤ rozvíjí svoji představivost, tvořivost ➤ postihuje základní jevy v krajině, vyjadřuje několik postav v typickém postoji v činnosti ➤ rozvíjí pozorovací a vyjadřovací schopnosti ➤ rozvíjí estetické vnímání ➤ graficky vyjadřuje zajímavosti a 	<ul style="list-style-type: none"> • Zážitek • Portrét – studie • Krajinný motiv – panoramatický pohled • Návrh na plakát – Drakiáda (soutěž v pouštění draků) • technika: kresba, kresba perem, dřívkem; kresba – uhel, rudka • Zákoutí s několika archit. detaily • Venkovská krajina - ilustrační náčrt • Práce a zábava dětí a dospělých • Studie stromů, rostlin • technika: malba – tempera; kresba – tužka, uhel; kresba perem, štětcem, dřívkem do vlhkého podkladu, lavírování; kolorovaná kresba 	<p>PT - EV 04</p> <p>PT - MV 03</p>	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Vv	Výtvarná výchova		9. ročník
žák:	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **	
<p>školní (dílčí) výstup</p> <p>bohatosti přírodních forem a tvarů, využívá jejich volný výtvarný přepis transpozice a parafráze</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vyjadřuje děj a vlastní vztah k němu, klade důraz na citový zážitek ➤ svoje dojmy a prožitky vyjadřuje barvou v plošné kompozici ilustrace ➤ uplatňuje expresivní a emocionální funkce barvy a poznávání jejího psychologického působení v tvarové a barevné nadsázce ➤ vyjadřuje základní proporce a pohyb lidské postavy, využívá náčrtů a skic ➤ rozvíjí výtvarné vnímání ➤ zvládá užití písma v jed. kompozici ➤ osvojuje si písmo jako výtvarný projev ➤ komponuje plochu, klade důraz na vyjádření citového vztahu ➤ rozvíjí představivost a tvořivost ➤ zvládá komponování forem ➤ rozvíjí estetické citění 	<ul style="list-style-type: none"> • Perspektiva • Zobrazování předmětů – židle, závěs • Zobrazování člověka (člověk, práce, stroje) • Ptáci, motýli – fantazie • Ilustrace literatury sci-fi • technika: koláž, montáž, malba; barevné křidy; tužka, tempera • Postava v pohybu • Novoroční blahopřání + výzdoba školy • Výroba kostýmů a masek • technika: papír – stříhání, domalování; malba – tempera, kombinované techniky; kašírování; grafické techniky 	<p>PT - OSV 05</p>	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Vv	Výtvarná výchova		9. ročník
žák:	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ výtvarně vyjadřuje prostorové útvary a krajinné motivy na základě prožitků, poznatků a pozorování. ➤ zobrazuje přírodní a umělecké formy (schránka mořských živočichů) ➤ uplatňuje expresivní a emocionální funkce barvy a poznává její psychologické působení v tvarové a barevné nadsázce ➤ výtvarně vyjadřuje zajímavé a neobvyklé přírodní tvary a jejich charakteristické rysy ve studijních, případně fantazií dotvořených pracích ➤ využívá plošné dekorativní kompozice v užitě grafice ➤ využívá vazby dekoru na tvar ➤ uplatňuje výtvarné zjednodušení – stylizace ➤ dbá zákonitosti a užití písma, jeho sdělovací, výrazovou a estetickou funkci ➤ uplatňuje řazení a kompozici písma v ploše v experimentálních úlohách a cvičeních ➤ aplikuje hlavní zásady užitě grafické tvorby ve spojení písma a motivu 	<ul style="list-style-type: none"> • Zimní krajina • Zobrazení skupiny nerostů • Schránka mořských živočichů • Masky, hlava • technika: lavírovaná kresba perem; tuž, pero – kresba; malba – tempera nebo akvarel; koláž – novinový papír + černý podklad • Kulturní památky – Karlštejn, Křivoklát • Návrh na plakát, obal knihy • Životní prostředí – návrh na plakát • technika: grafické techniky; koláž, montáž, malba; malba + kresba; kresba uhlím 	<p>PT - OSV 02</p> <p>PT - VMEGS 02</p> <p>PT - EV 02</p>	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Vv	Výtvarná výchova		9. ročník
žák:	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá hotového i volně kresleného písma ➤ pozoruje změny výtvarné formy při práci s různými materiály prostřednictvím experimentálních činností ➤ využívá výrazových možností materiálu, jejich struktury a barvy v užité a dekorativní tvorbě s ohledem na jejich funkci ➤ chápe umění a jeho proměny v souvislosti s historickým vývojem lidské společnosti ➤ význam osobnosti umělce ve vztahu k době a společnosti (Velká Morava, románské, gotické a renesanční umění, barok, umění devatenáctého a dvacátého století) ➤ rozvíjí estetický vztah, chápe a hodnotí význam hmotné kultury, užité tvorby a estetických aspektů životního prostředí ➤ uvědomuje si vliv estetiky obytného 	<ul style="list-style-type: none"> • malování na kameny • modelování, kaširování • koláž – textil, kůže, kamínky, vlna, koudel • prostorové vytváření – sádra • technika: vodové barvy, tempery; kresba – tuž, pero; sádra, hlína, modelovací hmoty; koláž – textil, kůže, kamínky, vlna, koudel • Námět ze života – velikonoční svátky • Historické stavby • Moře – fantazie • technika: kresba, malba, malba temperovými barvami, malba do vlhkého podkladu 	<p>PT - VMEGS 02</p> <p>PT - EV 01</p>	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Vv	Výtvarná výchova		9. ročník
žák:	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **	
<p>prostředí na člověka, význam tvarů a barev v bytě módní styly, vkus</p> <p>➤ rozvíjí a prohlubuje vztah k výtvarnému umění, jeho prožívání a hodnocení hlubším pochopením specifičnosti a nezastupitelnosti umění v životě člověka a společnosti</p> <p>➤ chápe a hodnotí architektonické dílo</p> <p>➤ rozvíjí představivost</p> <p>➤ chápe estetickou a užitnou hodnotu výrobku, průmyslový design, estetickou úroveň reklamy</p> <p>➤ chápe architekturu a její podíl na formování životního prostředí</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zátiší – užité předměty • vitráž • reklama – móda • technika: obrázek + malba; koláž, látka; kresba, malba; průsvitné materiály • architektonický objekt – veřejná díla (náročná stavba) • průmyslový design • technika: kresba, malba (možnost parafráze) 	PT - MV 05	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Hudební výchova

- **Charakteristika vyučovacího předmětu**
- Vyučovací předmět Hv navazuje na Hv I. stupně. Vyučování probíhá na II. stupni v odborné učebně hudební výchovy. Hlavním cílem je rozvoj hudebnosti žáků a získání pozitivního vztahu k hudbě a umění – rozvíjení jejich hudebních schopností, vědomostí, dovedností, postojů. Hudební výchova vede žáka prostřednictvím 4 hlavních činností – vokálních, instrumentálních, poslechových a hudebně pohybových k porozumění hud. umění a hudbě, k jejímu aktivnímu vnímání a využívání jako svébytného prostředku komunikace.
- **Vzdělávací obsah předmětu :**
- proniká do podstaty hudby a hudebního umění a k vnímání hudby jako důležité součásti života jedince i celé společnosti prostřednictvím společných i vlastních vokálních instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových i jiných aktivit;
- chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace probíhající mezi recipientem a tvůrcem hudby i k rozpoznávání a využívání tohoto způsobu vyjadřování;
- získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti i minulosti, na základě této orientace k pochopení různorodé hudební a s ní spojené kulturní potřeby a hodnoty různých skupin, národů a národností.
- **Časová dotace**
- 6. – 9. ročník - 1 hodina týdně
- **Místo realizace**
- Třída
- Pracovna hudební výchovy
- Učebna PC
- **Východiska a vzdělávací strategie**
- **Formy a metody realizace**
  - vyučovací hodina: výklad učitele, samostatná práce žáků, skupinové vyučování, individuální praktická činnost, zpracování referátů, práce na PC, práce na internetu, práce s odbornými časopisy, hry na Orffovy nástroje
  - využití videa
  - prezentace
  - besedy
- **Způsob prověřování učiva a hodnocení:**

- Zpěv
- Rytmičtý diktát
- Doprovody písní (Orffovy nástroje)
- Testy – písemná forma
- Ústní prověřování
- Tvorba referátů

- **Mezipředmětové vztahy:**
- jsou součástí tématického plánu. Nejčastěji se vztahuje k těmto předmětům:
  - český jazyk
  - výtvarná výchova
  - dějepis
  - občanská výchova

- **Průřezová témata:**
- Z průřezových témat jsou začleněna zejména témata z Osobnostní a sociální výchovy, Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Multikulturní a Mediální výchovy, ale ve své podstatě se dotýká i ostatních průřezových témat.

- **PTO Osobnostní a sociální výchova**
  - **Osobnostní rozvoj**
  - Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování
  - Sebepoznání a sebepojetí - moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne
  - Kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích
    - **Sociální rozvoj**
    - Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě
    - Mezilidské vztahy – empatie a pohled na svět očima druhého,
    - Komunikace - řeč těla, řeč zvuků a slov

- **Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků**
- V Hv klademe důraz především na tyto životní kompetence – komunikace, řešení problémů, city, empatie, tvořivost.
- V úzké spolupráci se Základní uměleckou školou Stella Maris doporučujeme talentovaným žákům rozvíjet jejich hudební vlohy v hudebním oboru – hra na nástroj, hra v orchestru, pěveckém sboru, sólovém zpěvu atd...
- Výchova žáka je především výchova ke kulturním hodnotám a hudební výchova má vedle ostatních esteticko – výchovných předmětů (literární, výtvarná, dramatická) své významné nezastupitelné místo.

- **Kompetence k učení**

- Žáci:

- naučí se rozumět obecně používaným termínům v hudební oblasti a dovedou s nimi zacházet
- uvědomují si, že přehled v oblasti umění a kultury jim umožní prožitky z těchto oborů lidské činnosti intenzivněji prožívat

- **Kompetence k řešení problémů**

- Žáci:

- umějí uvážlivě postupovat při svém hodnocení tak, aby byli schopni si svůj názor obhájit
- po předložení dostatečného množství estetických prožitků a poskytnutí dostatek prostoru k tomu si uvědomují, že různí lidé vnímají stejnou věc různě

- **Kompetence komunikativní**

- Žáci:

- vnímají i mimojazykové vyjadřování a sami tuto komunikaci využívají
- uvědomují si, že vyslechnout názor druhých lidí na společně prožitý estetický prožitek a vhodně na něho reagovat může být přínosem
- mají dostatečný prostor k jejich vlastnímu kulturnímu, uměleckému projevu

- **Kompetence sociální a personální**

- Žáci:

- porozumí a vybudují si zásady chování na kulturních akcích
- uvědomují si potřebu spolupráce v týmu, důležitost úkolů (rolí), které v týmu plní
- na příkladech z dramatické a hudební výchovy přebírají zkušenosti druhých lidí
- pro vlastní zdokonalování
- na základě respektování názorů každého žáka budují v sobě sebedůvěru

- **Kompetence občanské**

- Žáci:

- uvědomují si potřebu respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní a historické dědictví
- budují si v sobě pozitivní postoj k uměleckým dílům a smysl pro kulturu a tvořivost
- aktivně se zapojují do kulturního dění

- **Kompetence pracovní**

- Žáci:

- pochopí základní pravidla pro grafický záznam hudby
- uvědomují si nutnost ochrany zdraví svého i druhých
- dodržují pravidla fair play

- **Kompetence digitální**

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- seznamuje se s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) a s tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo ...)

• **Očekávané výstupy RVP - Hudební výchova**

- Žák využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
- Žák uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého
- Žák reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace
- Žák realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů
- Žák rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě
- Žák individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbou
- Žák se orientuje v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku
- Žák zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami
  - Žák vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění

Hv	Hudební výchova		6. ročník
žák:	školní (dílčí) výstup	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
<ul style="list-style-type: none"> ➤ dokáže vytleskat rytmická cvičení ➤ objasní pojmy: předvětí, závětí, perioda ➤ objasní pojem „opera“ a dokáže ji rozdělit na různé části ➤ vyhledá a popíše epizody ze života skladatelů poslouchané hudby ➤ vysvětlí pojmy: opereta, muzikál, hudební revue ➤ dokáže přiřadit k jednotlivým pojmům jejich významné představitele ➤ dokáže pohovořit o divadle a jeho umělcích ➤ sestaví přehled hudebních skladatelů v oblasti opery ➤ vyhledá a popíše epizody ze života hudebních skladatelů poslouchané hudby ➤ dokáže pohovořit o Národním divadle a jeho umělcích ➤ vysvětlí pojmy: tanec, hudba, balet ➤ pokusí se vybranou hudbu vyjádřit pohybem ➤ vyhledá epizody ze života hudebních skladatelů poslouchané hudby ➤ vysvětlí pojmy: melodram, scénická hudba a přiřadí k nim jejich představitele ➤ přinese si oblíbenou nahrávku a vyzkouší si svůj pohyb na svoji muziku ➤ užívá jednoduché taneční kroky 	<ul style="list-style-type: none"> • Vokální činnost • Akord • Stupnice dur, moll • Duo – dueto, trio – tercet apod. • Rytmická cvičení • Vokální činnost • Píseň a její hudební forma • Opera, libreto, árie, recitativ • Fr. Schubert, G. F. Handel, R. Wagner, G. Verdi • Vokální činnost • Opereta – O. Nedbal • Muzikál a hudební revue • Osvobozené divadlo –J. Werich, J.Voskovec, J.Ježek • Opera u nás • Vokální činnost • Bedřich Smetana • J. Mysliveček, L. Janáček, B. Martinů • Národní divadlo • Vokální činnost • Hudba a tanec; Balet • P. I. Čajkovskij, S. Prokofjev, I. Stravinskij • Hudba a slovo – melodram, J. A. Benda, Zd. Fibich, J. Suk • Vokální činnost 	OSV 09	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Hv	Hudební výchova		7. ročník
žák:	školní (dílčí) výstup	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
	<p>písně ve vícehlase</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ objasní pojem „koncert“ ➤ vyhledá a popíše epizody ze života skladatelů poslouchané hudby ➤ vyhledá a objasní jednotlivé nešvary v hudbě ➤ objasní pojem „sonáta a sonátová forma“ ➤ vyhledá a popíše epizody ze života skladatelů poslouchané hudby ➤ objasní pojmy „lidový tanec, výrazový tanec, balet, společenský tanec“ ➤ pomocí gest, mimiky, „řeči těla“ znázorní hudbu ➤ užívá jednoduché taneční kroky ➤ objasní pojem „symfonie, symfonická báseň“ ➤ vyhledá a popíše epizody ze života skladatelů poslouchané hudby ➤ vysvětlí pojmy „kantáta, oratorium“ ➤ zhodnotí a popíše roli dirigenta ➤ dokáže provést taktování na dvě, tři a čtyři doby ➤ vysvětlí pojmy „tempo, dynamika“ ➤ zhodnotí a popíše vývoj hudebních přehrávačů 	<ul style="list-style-type: none"> • Sonáta, sonátová forma • Ludwig van Beethoven • Vokální činnost • Lidový tanec, balet, výrazový tanec, společenské tance • Symfonie, symfonická báseň • Bedřich Smetana, rozbor jeho díla • Vokální činnost • Kantáta, oratorium • Taktování, dirigent, dvojhlasá píseň • Tempo, dynamika • Vokální činnosti • Hudební přehrávače a hudební nosiče • Intervaly, sluchová analýza • Opakování hudebních pojmů a poslechové skladeb • Muzikál, filmové ukázky • Vokální činnost 	OSV 09

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Hv	Hudební výchova		7. ročník
žák:	školní (dílčí) výstup	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí pojem „interval“, vyjmenuje jednotlivé intervaly ➤ objasní pojem „muzikál“ ➤ dokáže vysvětlit či popsat vznik hudební skladby ➤ vysvětlí pojmy „nadání, virtuos, interpret“ ➤ využívá jednoduché Orffovy nástroje k produkci jednoduchých rytmických motivů ➤ dokáže vytleskat určená rytmická cvičení ➤ přinese si oblíbenou nahrávku a vyzkouší si svůj pohyb na svoji muziku ➤ užívá jednoduché taneční kroky <p>Vokální činnost:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ dokáže správně nasadit tón, správně dýchat, ➤ odhadne správnou hlasitost zpěvu, správně rozlišuje mluvený projev od pěveckého 	<ul style="list-style-type: none"> • Tvorba skladatele, skladatelské techniky • Interpret a jeho místo v hudebním umění • Rytmické doprovody písní • Vokální činnost • Opakování probraného učiva • Rytmické hry • Opakování písní, hádanky • Vokální činnost 	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Hv	Hudební výchova		8. ročník
žák:	školní (dílčí) výstup	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
<ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše vývoj hudby ➤ dle svých dispozic dokáže zpívat intonačně čistě v jednohlase, dvojhlasu i vícehlase ➤ objasní pojem „swing“ a vyjmenuje jeho představitele ➤ objasní pojem „renaissance“ a popíše vývoj tohoto období ➤ objasní pojem „kánon“ a pokusí se zazpívat určenou píseň jako kánon ➤ vysvětlí pojem „interval“, vyjmenuje jednotlivé intervaly ➤ vysvětlí pojem akord, rozezná dur a moll akord ➤ objasní pojmy „rock and roll a country and western“ a popíše jejich vývoj a znaky ➤ na základě poslechové analýzy hudbu hodnotí, rozlišuje a zařazuje skladby do jednotlivých žánrů ➤ použije jednoduchých hudebních nástrojů k doprovodu pěveckých projevů ➤ objasní pojem „baroko“ a popíše jeho vývoj ➤ objasní pojmy „opera, kantáta, 	<ul style="list-style-type: none"> • Vánoční písně ▪ Vokální činnost • Rock and roll, country and western • Elvis Presley • Vokální činnost • (Referát – Elvis Presley) • Baroko • Hudební druhy a formy tohoto období • Vokální činnost • Opakování hudebních slohů, žánrů • Moderní populární hudba a rock 60. let • Moderní hudební nástroje • Vokální činnost • (Samostatná práce – Život a dílo 	OSV 09	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Hv	Hudební výchova		8. ročník
žák:	školní (dílčí) výstup	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
<ul style="list-style-type: none"> ➤ oratorium, koncert, fuga“ ➤ vyhledá a popíše epizody ze života skladatelů poslouchané hudby ➤ slovně hodnotí hudbu ➤ na základě individuálních schopností a základních vědomostí slyšenou hudbu řadí do stylového období ➤ popíše styl moderní populární hudby 60. let ➤ vyhledá představitele této hudby ➤ přinese oblíbenou nahrávku a porovná ji s hudbou rocku 60. let ➤ vyjmenuje hudební nástroje, rozdělí je do daných skupin, dle poslechu rozpozná hudební nástroje ➤ objasní pojmy „klasicismus a romantismus“ ➤ popíše vývoj těchto stylů a zařadí jejich představitele do příslušného hudebního směru ➤ slovně hodnotí hudbu ➤ vyhledá a sepíše neznámější skladby skladatelů těchto období ➤ popíše vývoj vážné hudby 20. století a vyjmenuje významné skladatele tohoto období 	<p><i>skupiny Beatles)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Klasicismus • J. Haydn, W. A. Mozart, L. v Beethoven • Romantismus • Vokální činnost • Vážná hudba 20. století • 70. a 80. léta v moderní populární a rockové hudbě ▪ Vokální činnost • (Referát- Oblíbený zpěvák, zpěvačka či skupina období 70. a 80. let v moderní populární a rockové hudbě • Seriální, elektronická, aleatronic, grafická hudba + postmodernismus a syntézy • Opakování probraného učiva • Opakování písní, hádanky, 	<p>MV 05</p>	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Hv	Hudební výchova		8. ročník
žák:	školní (dílčí) výstup	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyjmenuje a popíše směry 70. a 80. let v moderní populární a rockové hudbě ➤ přiřadí typické představitele jednotlivých směrů ➤ slovně hodnotí hudbu ➤ vyjmenuje nejdůležitější směry v hudbě 2. poloviny 20. století ➤ vyjadřuje hudbu pomocí gest, mimiky, „řeči těla“ ➤ užívá taneční kroky ➤ vyjádří své hudební představy pomocí hudebních nástrojů ➤ Vokální činnost: ➤ dokáže správně nasadit tón, správně dýchat ➤ odhadne správnou hlasitost zpěvu, správně rozlišuje mluvený projev od pěveckého 	rytmické hry	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Hv	Hudební výchova		9. ročník
<i>školní (dílčí) výstup</i>	<i>učivo</i>	<i>mezipředmětové vztahy *</i> <i>průřezová témata **</i>	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ dokáže zapsat noty do notové osnovy a pojmenovat noty s daným předznamenáním, rozliší délku not ➤ využívá jednoduché Orffovy nástroje k produkci jednoduchých rytmických motivů a dokáže vytleskat rytmická cvičení ➤ stručně popíše počátky hudebních dějin v Čechách ➤ popíše vývoj české populární hudby ➤ popíše vývoj a typické znaky renesanční hudby ➤ dle svých možností dokáže zpívat intonačně čistě v jednohlase i vícehlase ➤ objasní pojmy „jazz a swing“ a popíše typické znaky hudby těchto žánrů ➤ vyhledá nejvýraznější osobnosti tohoto období ➤ popíše vývoj a hlavní znaky barokní hudby ➤ slovně hodnotí hudbu ➤ porovná a zhodnotí hudbu baroka s renesanční hudbou ➤ vysvětlí pojem „tramská“ píseň ➤ dle svých hlasových dispozic intonačně čistě zazpívá libovolnou tramskou 	<ul style="list-style-type: none"> • Opakování not, rytmu, tempa • Počátky hudebních dějin v Čechách • Česká populární hudba • Vokální činnost • (Referát: Karel Vacek, Jaromír Vejvoda) • Hudební renesance v Čechách • Jazz a swing v české hudbě • Vokální činnost • (Referát: Jaroslav Ježek) • České hudební baroko • Tramská píseň • Vokální činnost 	OSV 01	
		OSV 05	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Hv	Hudební výchova		9. ročník
žák:	školní (dílčí) výstup	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
<p>píseň</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vyhledá a zjistí jména interpretů trampské písně ➤ popíše vývoj a hlavní znaky uměleckého stylu klasicismu ➤ vysvětlí pojem „harmonie“ ➤ objasní a zopakuje pojmy „stupnice, akord“ ➤ upevňuje a ověřuje své poznatky pomocí hry na jednoduché hudební nástroje ➤ popíše vývoj hudby období 50. a 60. let v Čechách ➤ vyhledá informace o životě a písních J. Šlitra a J. Suchého ➤ dle svých hlasových možností zazpívá libovolnou píseň J. Šlitra a J. Suchého ➤ stručně popíše nahrávací techniku ➤ popíše vývoj a hlavní znaky hudby romantismu ➤ slovně hodnotí hudbu a porovná ji s hudbou baroka, renesance a klasicismu ➤ vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti tohoto období + jejich díla ➤ popíše budování Národního divadla a 	<ul style="list-style-type: none"> • (Referát: <i>Interpret nebo skupina trampské</i>) • Český hudební klasicismus • Harmonie • Koledy • Vokální činnost • 50. a 60. léta – divadla malých forem • Technika v hudbě • Vokální činnost • (Referát: <i>Semafor</i>) • Český hudební romantismus • Národní divadlo • Vokální činnost • 60. léta – big beat • Olympic • Taneční kroky • Vokální činnost • 20. století v české artificiální 	<p>OSV 09</p> <p>MV 05</p>	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Hv	Hudební výchova		9. ročník
žák:	školní (dílčí) výstup	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
<p>vysvětlí jeho význam pro společnost</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí pojem „big beat“ ➤ popíše vývoj rockové hudby a vyhledá nejvýznamnější představitele ➤ vyhledá informace o písních a vývoji skupiny Olympic ➤ přinese si nahrávku rockové hudby a vyzkouší si svůj pohyb na svoji muziku ➤ dle svých možností zazpívá libovolnou big beatovou píseň ➤ popíše vývoj vážné hudby 20. století ➤ vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti tohoto období ➤ na základě individuálních schopností získaných vědomostí slyšenou hudbu zařadí do stylového období ➤ - slovně hodnotí hudbu ➤ popíše vývoj hudby 70. – 90. let české moderní populární hudby ➤ slovně hodnotí hudbu ➤ popíše jednotlivé styly moderní hudby ➤ vyjmenuje významné interprety a skupiny dané hudby ➤ vysvětlí význam hudebních festivalů ➤ dle svých možností zazpívá libovolnou 	<p>hudbě</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opakování uměleckých stylů v Čechách • Vokální činnost • (Referát: <i>Leoš Janáček</i> <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Bohuslav Martinů</i> ▪ <i>Josef Suk</i> ○ <i>Alois Hába</i> ○ <i>Rafael Kubelík</i>) • 70., 80. a 90. léta v české moderní populární hudbě • Vokální činnost • (Referát: <i>Libovlnný interpret či skupina české moderní hudby</i> <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>70. – 90. let</i>) • Opakování probraného učiva • Rytmické hry • Hudební soutěž 		

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Hv	Hudební výchova		9. ročník
žák:	školní (dílčí) výstup	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
	<p>píseň tohoto období</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ dokáže vytleskat určená rytmická cvičení či použije k vyjádření rytmických motivů jednoduché hudební nástroje ➤ reprodukuje pohyby prováděné při tanci nebo pohybových hrách ➤ hledá nápravu hlasové nedostatečnosti <p>Vokální činnost:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ dokáže správně nasadit tón, správně dýchat ➤ odhadne správnou hlasitost zpěvu, správně ➤ Rozlišuje mluvený projev od pěveckého 	<ul style="list-style-type: none"> • Vokální činnost: - dokáže správně nasadit tón, správně dýchat - odhadne správnou hlasitost zpěvu, správně rozlišuje mluvený projev od pěveckého 	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Člověk a zdraví

Výukové předměty: **Tělesná výchova**
Výchova ke zdraví

Cílové zaměření oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevnování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti atd.
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- respektování změn v období dospívání, k vhodnému reagování na tyto změny
- respektování významu sexuality, chápání významu zdrženlivosti v dospívání a odpovědnému sexuálnímu chování

Výchova ke zdraví

Charakteristika a cíl předmětu Výchova ke zdraví

- Vyučovací předmět Výchova ke zdraví (Vz) vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný.
- Navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět.
- Prolíná se do ostatních vzdělávacích oblastí.
- Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě.
- Žáci jsou vedeni k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích a při mimořádných událostech.
- Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví obsahuje vzdělávací obor výchovu k mezilidským vztahům.
- Žáci si prohlubují a rozšiřují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu Výchova ke zdraví

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

- V rámci zmíněného vzdělávacího oboru vyučovací předmět výchova ke zdraví rozvíjí další znalosti a dovednosti žáků získané na I. stupni. Žáci jsou vedeni k prohloubení získaných znalostí.
- Důraz je kladen na zvládnutí základních postupů a kritického přístupu k informacím, jako je práce s textem, s tabulkami, s obrázky a získávání informací pomocí IT.
- Vyučovací předmět výchova ke zdraví je na II. stupni vyučován jako samostatný předmět v ročnících:
  - 6. ročník ... 1 hod / týden
  - 7. ročník ... 1 hod / týden
- Výuka probíhá v učebnách školy ale i mimo budovu školy (okolí školy apod.).

Kompetence k řešení problémů

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy
- k řešení problému volí vhodné způsoby a užívá logické, matematické a empirické postupy

- v praxi ověřuje správnost postupu a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, dělá uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svého konání zhodnotí

Kompetence komunikativní

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, rozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je užívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogem na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj
- ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka

- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých lidí, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl i riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Kompetence digitální

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti, samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém využít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

VZ	Výchova ke zdraví	6. ročník a 7. ročník
žák: <i>školní (dílčí) výstup</i>	<i>učivo</i>	<i>mezipředmětové vztahy * průřezová témata **</i>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ uplatňuje vhodné způsoby chování v různých životních situacích, nenásilným způsobem řeší případné konflikty, vhodně volí způsob komunikace ➤ rozlišuje práva a povinnosti členů rodiny ➤ dokáže definovat a rozlišit pojmy přátelství, láska, partnerství, manželství ➤ zná rizikové situace, které mohou zapříčinit rozpad rodiny ➤ zamýšlí se nad osudem dětí vyrůstajících bez rodičů, uvědomuje si hodnotu rodiny ➤ vštěpuje si správné způsoby komunikace mezi rodiči a dětmi ➤ umí vyjádřit své pocity spojené se životem v rodině ➤ jmenuje a vysvětlí příčiny rozpadu manželství a chápe význam prevence rozvodů ➤ dodržuje společně stanovené zásady v třídním kolektivu ➤ dokáže asertivně vyjadřovat pochvalu a objektivní kritiku a sám je dovede přijímat ➤ rozvíjí zdravý vztah k sobě samému a k druhým lidem – budování identity ➤ zaujímá vlastní hodnotové postoje, učí se zvládat problémové situace 	<p>Vztahy mezi lidmi aneb o dorozumívání</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • o dorozumívání • pravda, nebo lež? • o porozumění • aktivní naslouchání • dialog • konflikt • asertivní komunikace • umění říci ne • asertivní jednání • empatie • spolupráce • třídní erb • o přátelství a lásce • rodinné vztahy • když to v rodině „neklape“ • o rodině vlastní, nevlastní a náhradní • práva a povinnosti dítěte • stejná práva všem? • ztráta blízkého člověka • život s handicapem • vrstevnická skupina • třídní skupina • vlastní identita 	<p>PT – OSV 01 - 11</p> <p>PT – MKV 02</p> <p>PT – MV 02</p>

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

VZ	Výchova ke zdraví	6. ročník a 7. ročník
žák: <i>školní (dílčí) výstup</i>	<i>učivo</i>	<i>mezipředmětové vztahy * průřezová témata **</i>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ uvědomuje si vývojové změny fyzické, psychické a sociální a dokáže je rozlišit ➤ uvědomuje si součinnost smyslových orgánů ➤ dokáže pojmenovat základní emoce ➤ uvědomuje si význam motivace pro dosahování dobrých výsledků činnosti ➤ přijímá rozdíly mezi lidmi jako přirozený jev ➤ dokáže pojmenovat hlavní znaky jednotlivých vývojových období ➤ uvědomuje si odlišnosti a dokáže popsat bio-psycho-sociální změny v období dospívání a vysvětlí význam odlišností mezi mužem a ženou ➤ umí vyjádřit své pocity spojené s dospíváním ➤ uvědomuje si rizika spojená s těhotenstvím dětí a mladistvých ➤ uvědomuje si význam plánovaného rodičovství, zná moderní antikoncepční metody a prostředky ➤ zaujímá zodpovědný postoj k sexuálnímu životu a rodičovství ➤ upevňuje si pravidla správné životosprávy ➤ uvědomuje si význam zdravé výživy pro tělesný a duševní rozvoj 	<ul style="list-style-type: none"> • sebekontrola a organizace Změny v životě člověka • Sociální a emocionální vývoj předškolního dítěte • vnímání, myšlení, paměť • představy, fantazie • řeč • Sociální vývoj dítěte mladšího školního věku • Charakteristické znaky dospívání • duševní vývoj • emocionální změny a tělesné změny • vztahy k sobě a druhým • vztahy k vrstevníkům • vztah k sobě samému • sexuální výchova • následky klopýtnutí v lásce • sexualita jako součást formování osobnosti Člověk a výživa Rizika ohrožující zdraví a prevence • hledáme štěstí? • podívejme se do historie 	<p>PT – OSV 01 - 11 PT - VMEGS 01 PT – MKV 01 MKV 05 PT – EV 02</p> <p>PT – OSV 01 - 11 PT – MV 01 MV 02 MV 05 PT - VMEGS 03</p>

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

VZ	Výchova ke zdraví	6. ročník a 7. ročník
školní (díličí) výstup žák:	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
<ul style="list-style-type: none"> ➤ získané poznatky aplikuje při sestavování konkrétních jídelníčků ➤ dokáže vysvětlit význam zdravé výživy pro zdravý vývoj lidského těla ➤ žák se zamyslí nad svým vlastním zdravím ➤ rozlišuje nežádoucí způsoby výživy a uvědomuje si důsledky na zdraví ➤ nachází souvislosti mezi různými typy alternativního stravování a uvědomuje si možná rizika ➤ zaujímá kritický postoj k současným způsobům stravování, k reklamě a hygieně potravin ➤ uvědomuje si, že vlastním jednáním ovlivňuje budoucnost naší planety ➤ zná své možnosti v péči o zdraví v souvislosti se stravováním a celkovým životním stylem ➤ dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika ➤ toleruje odlišnosti ve stravování různých národů a kultur ➤ žák dává do souvislosti rizika spojená s užíváním návykových látek ➤ v krizových situacích vyhledává odbornou pomoc, ví o centrech odborné pomoci 	<ul style="list-style-type: none"> • a jak to bylo přímo u nás? • kolik sníš a kolik spotřebuješ - BMI • alternativní způsoby výživy • co je normální? • nevhodné stravovací návyky nebo zlovyky – moje výživová pyramida • prevence a intervence zdraví, odpovědnost žáka za své zdraví, podpora zdravého životního stylu • chutná, ale ohrožuje • poruchy příjmu potravy • jak na zdravotní problémy • cizorodé látky v potravinovém řetězci • vlivy vnějšího a vnitřního prostředí • a co naše nákupy? • potřebujete se rychle najíst? • potýkáme se s reklamou • fyzické, duševní a sociální zdraví – vytváření návyků – můj denní režim • zvládání stresových situací • závislosti, návykové látky, násilí a zneužívání • ochrana před přenosnými chorobami – Na co si dávat pozor? • dodržování bezpečnosti, první pomoc, ochrana člověka za mimořádných událostí 	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

* *MPV – mezipředmětové vztahy*

** *PT – průřezová témata*

* *MPV – mezipředmětové vztahy*

** *PT – průřezová témata*

* *MPV – mezipředmětové vztahy*

** *PT – průřezová témata*

Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem předmětu je posílení uvědomění si významu pohybu pro zdraví, podpora zlepšování své tělesné zdatnosti, psychické pohody a odmítání drog a jiných škodlivin.

Vzdělávací oblast předmětu obsahuje:

- učení poznání vlastních pohybových možností a zájmů
- poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu
- učení schopnosti samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti
- učení řazení pohybové činnosti k uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů
- osvojování pohybových dovedností
- rozpoznání a rozvíjení pohybového nadání
- odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce
- **přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla**

Časová dotace

- 6. – 9. ročník
- 2 vyučovací hodiny týdně

Místo realizace

- Školní hřiště
- Sokolovna v blízkosti školy
- Terény v okolí školy

Východiska a vzdělávací strategie

Formy a metody realizace

Vyučovací hodina

- *formy*
frontální výuka, skupinové vyučování, kooperativní vyučování
- *metody*
návčik pohybových a pracovních dovedností

Způsob prověřování učiva a hodnocení

- měření výkonů
- zapojení do kolektivních her

Kompetence k učení

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- poznává vlastní pohybové schopnosti a jejich individuální rozvoj
- má schopnost prožívání souvislostí mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou
- zvládá systematické sledování vývoje vlastní fyzické zdatnosti

Postup:

- vedení žáků k ověřování výsledků

Kompetence k řešení problémů:

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- přemýšlí o problému při ovládnutí cviku, sportovního prvku a hledání tréninkové cesty k jeho odstranění
- má schopnost hledat vhodné taktiky v individuálních sportech

Kompetence komunikativní:

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- má schopnost vyslechnout a přijímat pokyny vedoucího družstva
- využívá prostor k otevírání diskuse o taktice družstva
- zvládá pořizování záznamů a obrazových materiálů ze sportovní činnosti a jejich prezentace

Kompetence sociální a personální:

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- zvládá dodržování pravidel fair play
- prezentuje a podporuje myšlenky olympijského hnutí
- se podílí na rozvoji spolupráce uvnitř kolektivu sportovního družstva
- dovede rozdělovat a přijímat úkoly v rámci sportovního družstva

Kompetence občanské:

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- podporuje aktivní sportování
- umí objasnit a podat příklady potřeby dodržování hygieny při tělesných aktivitách
- ovládá techniku první pomoci při úrazech lehčího charakteru

Kompetence pracovní:

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- zvládá nutnost dodržování pravidel ve sportu, v celém životě
- je schopen specifikovat možná rizika při pohybových činnostech a hledání cest jejich minimalizace
- zvládá zpracování a jednoduchou prezentaci naměřených výkonů

Kompetence digitální:

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků

Očekávané výstupy**Činnosti ovlivňující zdraví**

- žák aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu
- žák usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti
- žák odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím
- žák uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

- žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- žák označí zjevné nedostatky
- žák se dokáže orientovat v přírodě

Činnosti podporující pohybové učení

- žák užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka
- žák naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky (čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu)
- žák se dohodne na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
- žák zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, soutěže
- žák zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci

Tv	Tělesná výchova		6. a 7. ročník
žák:	<i>školní (dílčí) výstup</i>	<i>učivo</i>	<i>mezipředmětové vztahy * průřezová témata **</i>
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím ➤ samostatně se připraví pro různou pohybovou činnost, je schopen individuálního rozcvičení, strečinku, uvolnění ➤ používá základní cviky a sestavy pro různé účely a dovede je převážně samostatně využít v denním režimu ➤ si sestaví jednoduchý pohybový režim, pravidelně se věnuje některému sportu nebo jiné pohybové aktivitě ➤ posoudí praktické jednání a rozhodování i ve vypjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické podmínky...) 	<p>Činnosti ovlivňující zdraví – Člověk a sport</p> <ul style="list-style-type: none"> • Seznámení žáků s vhodným a bezpečným chováním na sportovních akcích konaných ve škole i mimo školu • Zásady bezpečného používání konkrétních sportovních potřeb a náradí • Základní pojmy spojené s jednotlivými druhy činností a cvičení • Základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu • Průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení – preventivní pohybová činnost, správné zapojení dechu, rozvoj zdravotně orientované zdatnosti – správné držení těla, preventivní pohybová činnost, zapojení dechu • Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech 	OSV 01, 02, 03, 06, 07

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Tv	Tělesná výchova		6. a 7. ročník
žák:	školní (dílčí) výstup	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
<ul style="list-style-type: none"> ➤ chápe význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů ➤ respektuje pravidla fair play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry druhého ➤ má schopnost rozpoznat, která hra je vhodná pro určitý věk, pro daný počet hráčů a prostředí ➤ objasní, rozpozná základní rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní, individuální, ...) ➤ ovládá základní pravidla konkrétních her a uplatňuje je ve hře ➤ určí taktiku hry a udržuje ji za pomoci spoluhráčů a učitele ➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech ➤ provede základní údržbu náčiní a úpravu hřišť před utkáním a po utkání 	<p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pohybové hry s různým zaměřením • základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her, úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře, příprava a organizace utkání, úprava různých povrchů hřišť • Význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností • Netradiční pohybové hry a aktivity • Sportovní hry • fotbal, florbal, minikopaná, přehazovaná, vybíjená – herní činnost jednotlivce, herní systémy, pravidla • Fotbal – taktika, pravidla • Vybíjená – taktika, rychlost, rozhodnost • Přehazovaná – přehození míče přes síť, rychlá a přesná přihrávka, odehrání míče jednoruč, obouruč 	OSV 01 – 11	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Tv	Tělesná výchova		6. a 7. ročník
žák:	školní (dílčí) výstup	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
<ul style="list-style-type: none"> ➤ provede kotoul vpřed, vzad, stoj na ruce, přemet stranou, roznožku přes nářadí – koza v základní výšce ➤ ukáže naučené gymnastické prvky a dokáže je využít při jednoduché sestavě ➤ používá aktivně osvojované pojmy ➤ ovládá bezpečně záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích ➤ zvládá jednoduché formy kondičního cvičení, cvičení s náčiním přiměřené věku ➤ rozezná základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů i korekce svalových oslabení, pod vedením je využívá 	<p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gymnastika • akrobacie – kotouly, stoj na ruce, přemet stranou • přeskoky – koza v základní výšce • Šplh • na laně a na tyči • Rychlostně silová cvičení, protahovací a napínací cvičení • Záchrana a pomoc, sebehodnocení v dané pohybové činnosti • Kondiční formy cvičení • Cvičení s náčiním 	OSV 01 – 04, 08 – 11	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Tv	Tělesná výchova		8. a 9. ročník
žák:	školní (dílčí) výstup	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
<ul style="list-style-type: none"> ➤ změří si srdeční tepovou frekvenci, stanoví, jak tento údaj využít pro úpravu pohybové zátěže ➤ zvolí si vhodný rozvojový program ke zlepšení své tělesné zdatnosti ➤ připraví se samostatně pro různou pohybovou činnost, je schopen individuálního rozcvičení, strečinku, uvolnění ➤ sestaví si svůj individuální ozdravný program a vytvoří denní režim v souladu se zásadami zdravého životního stylu, pečuje o svoji tělesnou zdatnost a zdraví, dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednost a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy v škole i mimo ni ➤ posoudí praktické jednání a rozhodování i ve vypjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické podmínky...) 	<p>Činnosti ovlivňující zdraví – Člověk a sport</p> <ul style="list-style-type: none"> • Seznámení žáků s vhodným a bezpečným chováním na sportovních akcích konaných ve škole i mimo školu • Význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu • Základní pojmy spojené s jednotlivými druhy činností a cvičení • Průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení – preventivní pohybová činnost, správné zapojení dechu, rozvoj zdravotně orientované zdatnosti – správné držení těla • Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – specifikace pro nestandardní prostředí, poskytnutí první pomoci při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření, poranění a odsun nemocného 	OSV 01, 02, 03, 06, 07	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Tv	Tělesná výchova		8. a 9. ročník
žák:	<i>školní (dílčí) výstup</i>	<i>učivo</i>	<i>mezipředmětové vztahy * průřezová témata **</i>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ má schopnost rozpoznat, která hra je vhodná pro určitý věk, pro daný počet hráčů a prostředí ➤ objasní, rozpozná základní rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní, individuální, ...) ➤ ovládá základní pravidla konkrétních her a uplatňuje je ve hře ➤ určí taktiku hry a udržuje ji za pomoci spoluhráčů a učitele ➤ provede základní údržbu náčiní a úpravu hřišť před utkáním a po utkání ➤ je schopen ve skupině či samostatně zorganizovat a vyhodnotit turnaj 	<p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pohybové hry s různým zaměřením • Základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her, úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře, příprava a organizace utkání, úprava různých povrchů hřišť • Bezpečnost a hygiena při sportovních hrách • Netradiční pohybové hry a aktivity • Sportovní hry – fotbal, florbal, volejbal, minikopaná, nohejbal, základy košíkové – herní činnost jednotlivce, herní systémy, pravidla • Košíková – útok, obrana – osobní, zónová, poziční, střelba z dálky, uvolňování hráče s míčem, postupný útok, rychlý protiútok • Odbíjená – přihrávky vrchem i spodem přes síť, podání spodem i vrchem, útok, blokování, příjem podání, smeče 	OSV 01 – 11	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Tv	Tělesná výchova		8. a 9. ročník
žák:	školní (dílčí) výstup	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
<ul style="list-style-type: none"> ➤ provede kotoul letmo přes nízkou překážku, roznožku přes kozu v upravené výšce, výmyk na hrazdě, kotoul vpřed a vzad ➤ ukáže naučené gymnastické prvky a dokáže je využít při jednoduché sestavě ➤ používá aktivně osvojované pojmy ➤ ovládá bezpečně záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích ➤ zvládá zdravotně pohybové a kulturně estetické funkce pohybu s hudebním doprovodem ➤ zvládá základní aerobní cvičení s hudbou ➤ rozezná základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů i korekce svalových oslabení a dovede je samostatně využívat 	<p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gymnastika • Akrobacie – kotouly, stoj na rukou, přemet stranou • Přeskoky – koza v upravené výšce • Cvičení na hrazdě – vzpor na rukách, kotoul vpřed a vzad • Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem • Základy rytmické gymnastiky, soulad pohybu s hudbou, aerobik, ... 	<p>OSV 01 – 04, 08 – 11</p> <p>OSV 01 – 05, 07</p>	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Informatika

Charakteristika a cíl předmětu informatika

- Vyučovací předmět Informatika (Inf) se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií.
- Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu informatika je tvořen obsahem vzdělávacího oboru Informatika pro II. stupeň a jsou v něm integrovány tematické okruhy průřezových témat mediální výchovy. Vede k naplnění očekávaných výstupů RVP ZV.
- Je založen na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy.
- Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači.
- Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.
- Na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhují a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií.
- Při analýze problému žáci vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení.
- Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat.
- Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.
- V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.
- Součástí předmětu jsou i základy robotiky, kde se žáci zabývají problematikou spojenou s mechanikou, elektronikou a softwarem. Robotika dává žákům dobrý základ logického myšlení a konstruktivní logiky, zlepšuje schopnost žáků analyzovat, hledat strategie řešení problémů, vede k přesnějšímu vyjadřování myšlenek a postupů.
- Robotika rozvíjí další znalosti a dovednosti žáků získané na II. stupni ve vyučovacích předmětech pracovní činnosti. Zároveň spočívá ve využívání znalostí získaných v řadě jiných oblastí vzdělávání – matematika, český jazyk, fyzika.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu Informatika

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

- V rámci zmíněného vzdělávacího oboru vyučovací předmět Informatika rozvíjí další znalosti a dovednosti žáků získané na I. stupni ve vyučovacím předmětu se shodným názvem informatika. Žáci jsou vedeni k rozvoji praktických dovedností pro využití moderních informačních technologií v praktickém životě.

- Důraz je kladen na zvládnutí základních postupů, jako je práce s textem, s tabulkami, s obrázky, základy počítačové grafiky a získávání informací pomocí IT.
- Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů se učí používat elektronickou poštu.
- Vyučovací předmět informatika je na II. stupni vyučován jako samostatný předmět v ročnících:
  - 6. ročník ... 1 hod / týden
  - 7. ročník ... 1 hod / týden
  - 8. ročník ... 1 hod / týden
  - 9. ročník ... 1 hod / týden
- Výuka probíhá v kmenových a počítačových učebnách při využívání dostupných programů a zařízení.

Kompetence k učení

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- aktivně se zapojuje do výuky
- zodpovídá za výsledky své práce
- vyhledává a třídí informace
- zvyšuje si sebedůvěru ve vlastní schopnosti
- pracuje s chybou
- používá odbornou terminologii
- pozoruje různé objekty a procesy
- provádí zápis pomocí obrázků, znaků symbolů, schémat
- sestavuje základní mechanické konstrukce

Kompetence k řešení problémů

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- postupuje od jednoduchých problémů ke složitějším
- využívá skupinové práce a pracuje ve skupině
- dokáže si s ostatními vzájemně poradit a pomoci
- řeší problémové úlohy a navrhuje různá řešení
- dokáže zdůvodnit své závěry
- nenechá se odradit případným neúspěchem, najde řešení
- využívá moderní techniku při řešení problémů
- využívá kombinatorické a logické myšlení při řešení problémových úloh

Kompetence komunikativní

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- otevřeně a účinně komunikuje
- dokáže použít vhodné formulace
- vyjadřuje své myšlenky a názory
- prezentuje výsledky své práce
- naslouchá druhým

Kompetence sociální a personální

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- pracuje ve dvojici i ve skupinách, učí se efektivní spolupráci, zastává v týmu různé role

- podílí se na stanovení pravidel pro práci v různě velkých skupinách, pravidla dodržuje
- učí se vzájemné toleranci a zodpovědnosti za plnění dílčích úkolů společného úkolu
- spolupodílí se na stanovování kritérií a zároveň respektuje daná pravidla

Kompetence občanské

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- hodnotí vlastní práci a chování i práci a chování ostatních
- respektuje různorodosti hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí
- seznamuje se s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) a s tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo ...)
- při zpracovávání informací přemýšlí nad obsahy sdělení, ke kterým se může dostat prostřednictvím Internetu nebo jinými cestami

Kompetence pracovní

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- správně využívá pomůcek a techniky
- plní úkoly v termínech a v dohodnuté kvalitě
- dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci

Kompetence digitální

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- seznamuje se s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) a s tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo ...)

Inf	Informatika		6. ročník
žák:	školní (dílčí) výstup	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpozná zakódované informace kolem sebe ➤ zakóduje a dekáduje znaky pomocí znakové sady ➤ zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer ➤ zakóduje v obrázku barvy více způsoby ➤ zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů ➤ zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu ke kódování využívá i binární čísla ➤ odpoví na otázky na základě dat v tabulce ➤ popíše pravidla uspořádání v existující tabulce ➤ doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy ➤ navrhne tabulku pro záznam dat ➤ propojí data z více tabulek či grafů ➤ najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) ➤ popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují ➤ pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva 	<p>Kódování a šifrování dat a informací</p> <ul style="list-style-type: none"> • přenos informací, standardizované kódy • znakové sady • přenos dat, symetrická šifra • identifikace barev, barevný model • vektorová grafika • zjednodušení zápisu, kontrolní součet • binární kód, logické A a NEBO <p>Práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> • data v grafu a tabulce • evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce • kontrola hodnot v tabulce • filtrování, řazení a třídění dat • porovnání dat v tabulce a grafu • řešení problémů s daty <ul style="list-style-type: none"> • školní informační systém 	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Inf	Informatika	6. ročník
<i>žák:</i> školní (díleč) výstup	<i>učivo</i>	<i>mezipředmětové vztahy *</i> <i>průřezová témata **</i>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ nainstaluje a odinstaluje aplikaci ➤ uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory ➤ vybere vhodný formát pro uložení dat ➤ vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě ➤ zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy ➤ porovná různé metody zabezpečení účtů ➤ spravuje sdílení souborů ➤ pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy 	<ul style="list-style-type: none"> • uživatelé, činnosti, práva, databázové relace • datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému • správa souborů, struktura složek • instalace aplikací • domácí a školní počítačová síť • fungování a služby internetu • princip e-mailu • postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna) • přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) 	PT - MV 03

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Inf	Informatika		7. ročník
žák:	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **	
<p><i>školní (dílčí) výstup</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí známé modely jevů, situací, činností ➤ v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku ➤ pomocí ohodnocených grafů řeší problémy ➤ pomocí orientovaných grafů řeší problémy, vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností <ul style="list-style-type: none"> • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby 	<p>Modelování pomocí grafů a schémat</p> <ul style="list-style-type: none"> • standardizovaná schémata a modely • ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu • orientované grafy, automaty • modely, paralelní činnost <p>Programování</p> <ul style="list-style-type: none"> • vlastní bloky, podmínky, události • vytvoření programu 	<p>PT - MV 03 PT - MV 06</p>	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Inf Informatika 7. ročník		
<i>školní (dílčí) výstup</i>	<i>učivo</i>	<i>mezipředmětové vztahy * průřezová témata **</i>
<p><i>žák:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, • vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech • spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav <ul style="list-style-type: none"> • diskutuje různé programy pro řešení problému • vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému 	<ul style="list-style-type: none"> • opakování • opakování s podmínkou <ul style="list-style-type: none"> • objekty a komunikace mezi nimi <ul style="list-style-type: none"> • podprogramy • události, vstupy 	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Inf	Informatika		8. ročník
žák:	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **	
<p><i>školní (dílčí) výstup</i></p> <ul style="list-style-type: none"> v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému po přečtení programu vysvětlí, co vykonává ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav používá souřadnice pro programování postav používá parametry v blocích, ve vlastních blocích vytvoří proměnnou, změni její hodnotu, přečte a použije její hodnotu 	<p>Větvení, parametry, proměnné</p> <ul style="list-style-type: none"> grafický výstup, souřadnice podprogramy s parametry větvení programu, rozhodování 	<p>PT - MV 07</p>	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Inf	Informatika		8. ročník
žák:	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **	
<p><i>školní (dílčí) výstup</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • diskutuje různé programy pro řešení problému • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému • při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky • používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) • řeší problémy výpočtem s daty • připiše do tabulky dat nový záznam • seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) • používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy • ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat 	<ul style="list-style-type: none"> • proměnné <p>Hromadné zpracování dat</p> <ul style="list-style-type: none"> • relativní a absolutní adresy buněk • použití vzorců u různých typů dat • funkce s číselnými vstupy • funkce s textovými vstupy • vkládání záznamu do databázové tabulky • řazení dat v tabulce • filtrování dat v tabulce • zpracování výstupů z velkých souborů dat 	<p>PT - MV 03</p>	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Inf	Informatika		9. ročník
žák:	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **	
<p><i>školní (díleční) výstup</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • řeší problémy sestavením algoritmu • vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému • diskutuje různé programy pro řešení problému • řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému 	<p>Programovací projekty</p> <ul style="list-style-type: none"> • pohyb v souřadnicích • ovládání myši, posílání zpráv • vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu • nástroje zvuku, úpravy seznamu • import a editace kostýmů, podmínky • návrh postupu, klonování. • animace kostýmů postav, události • analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné • výrazy s proměnnou • tvorba hry s ovládáním, více seznamů • tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy • programovací projekt a plán jeho realizace 	<p>PT - MV 07</p>	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Inf	Informatika		9. ročník
žák:	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **	
<ul style="list-style-type: none"> • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně • pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí • vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením • diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich • na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat • popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní • na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti • vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu 	<ul style="list-style-type: none"> • popsání problému • testování, odladění, odstranění chyb • hardware a software • složení současného počítače a principy fungování jeho součástí • operační systémy: funkce, typy, typické využití • komprese a formáty souborů • fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) • síť • typy, služby a význam počítačových sítí 	PT - MV 03	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Inf	Informatika		9. ročník
<i>žák:</i>	<i>školní (dílčí) výstup</i>	<i>učivo</i>	<i>mezipředmětové vztahy *</i> <i>průřezová témata **</i>
	<ul style="list-style-type: none"> • zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy • diskutuje o cílech a metodách hackerů • vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat • diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu 	<ul style="list-style-type: none"> • zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat • fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa • struktura a principy Internetu, datacentra, cloud • web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL • princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) • bezpečnost • bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy • digitální identita • digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace 	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Inf			Informatika			9. ročník		
žák:			učivo			mezipředmětové vztahy *		
školní (dílčí) výstup						průřezová témata **		
			o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat <ul style="list-style-type: none"> • fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies 					

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Matematika a její aplikace

Cílové zaměření oblasti matematika a její aplikace

- Vyučovací předmět Matematika a její aplikace je založen v základním vzdělávání především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích.
- Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost.
- Hraje nezastupitelnou roli, díky které se prolíná celým základním vzděláváním.
- Vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.
- Obsah oboru je rozdělen na 4 tematické okruhy.
- Na druhém stupni základní školy se jedná o okruh Číslo a proměnná, kde si žáci osvojují aritmetické operace: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč se operace provádí konkrétním způsobem) a významové porozumění (propojení s reálnou situací). Číselné údaje získává měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Žáci se seznamují s pojmem proměnná a s její rolí při převádění reálných situací do matematiky.
- Další okruh je Závislosti, vztahy a práce s daty, kde žáci rozpoznají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Žáci změny a závislosti analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového softwaru nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.
- V tematickém okruhu Geometrie v rovině a prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (respektive v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikosti úhlu, obvod, obsah (povrch, objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.
- Nestandardní aplikační úlohy a problémy jsou poslední tematický okruh. Jejich řešení může být do jisté míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale je při něm nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by se měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.
- Žáci se učí používat vhodné prostředky výpočetní techniky (kalkulátory, počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Charakteristika a cíl předmětu Matematika

Vzdělávání k dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojení si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojením si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění
- k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití
- k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů řešení a ke zdokonalování grafického projevu
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi
- k poznávání možnosti matematiky a skutečnosti, že výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu Matematika

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

- V rámci zmíněného vzdělávacího oboru vyučovací předmět Matematika rozvíjí další znalosti a dovednosti žáků získané na I. stupni ve vyučovacím předmětu se shodným názvem.
- Důraz je kladen na zvládnutí postupů, jako je práce s textem, s tabulkami, s diagramy
- Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů se učí používat elektronickou poštu.
- Vyučovací předmět informatika je na II. stupni vyučován jako samostatný předmět v ročnících:
  - 6. ročník ... 4 hod / týden
  - 7. ročník ... 4 hod / týden
  - 8. ročník ... 5 hod / týden
  - 9. ročník ... 5 hod / týden

- Výuka probíhá v učebnách i mimo ně; při výuce v počítačové učebně jsou využívány dostupné programy a zařízení.

Kompetence k učení

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie
- plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti

Kompetence k řešení problémů

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy
- k řešení problému volí vhodné způsoby a užívá logické, matematické a empirické postupy
- v praxi ověřuje správnost postupu a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, dělá uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svého konání zhodnotí

Kompetence komunikativní

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, rozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je užívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogem na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj
- ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých lidí, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl i riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Kompetence digitální

Na konci 2. stupně žák dle svých schopností a možností:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti, samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém využít
- analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, účelně používá digitální technologie při řešení rutinních výpočtů
- vyhodnocuje a porovnává soubory dat, prezentuje a interpretuje výsledky za pomoci digitálních technologií
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků

M	Matematika		6. – 9. ročník
žák:	školní (dílčí) výstup	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
<p>(rozdělení na ročníky slouží pro lepší orientaci v učivu)</p> <p>6. ROČNÍK</p> <p>OPAKOVÁNÍ Z ARITMETIKY – PŘIROZENÁ ČÍSLA</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zobrazí přirozená čísla a nulu na číselné ose ➤ užívá zápisy přirozených čísel v desítkové soustavě ➤ porovnává přirozená čísla pomocí znamének nerovnosti, řadí je podle velikosti ➤ zaokrouhluje přirozená čísla na požadovaný řád - desítky, stovky... ➤ sčítá, odčítá, násobí přirozená čísla – jednoduchá zpaměti, složitější písemně ➤ přirozená čísla dělí jednociferným a dvojciferným dělitelem písemně ➤ početní operace využívá v jednoduchých slovních úlohách ➤ uvedené znalosti využívá při řešení úloh z praxe <p>OPAKOVÁNÍ Z GEOMETRIE</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ znázorňuje body a přímky a rozhoduje o jejich vzájemné poloze ➤ změří a určí délku dané úsečky, narýsuje úsečku dané délky ➤ narýsuje kružnici s daným středem a daného poloměru ➤ sestrojí střed úsečky pomocí kružítka 	<p>6. ROČNÍK</p> <p>OPAKOVÁNÍ Z ARITMETIKY – PŘIROZENÁ ČÍSLA</p> <ul style="list-style-type: none"> • zápis, porovnávání a zaokrouhlování • početní operace s přirozenými čísly, odčítání, sčítání, násobení, dělení <p>ZLOMKY A DESETINNÁ ČÍSLA</p> <ul style="list-style-type: none"> • převod zlomku na desetinná čísla a naopak • desetiny, setiny – zaokrouhlování na celky • jednoduché početní operace (sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem v 6. ročníku) <p>OPAKOVÁNÍ Z GEOMETRIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • body, úsečky, přímky, kolmice, rovnoběžky • kruh, kružnice, střed úsečky • geometrické obrazce, obdélník, čtverec, trojúhelník a jeho typy • obvod čtverce, obdélníku a trojúhelníku • jednotky délky • obsah čtverce a obdélníku • jednotky obsahu 		

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

M	Matematika		6. – 9. ročník
žák:	školní (dílčí) výstup	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
<ul style="list-style-type: none"> ➤ narýsuje obdélník a čtverec ➤ používá při měření délkové jednotky – mm, cm, dm, m ➤ délkové jednotky převádí ➤ určí obvod mnohoúhelníků – součtem všech stran ➤ používá jednotky obsahu a převádí je ➤ určuje obsahy obrazců pomoci čtvercové sítě ➤ určí obsah čtverce a obdélníku výpočtem ➤ vypočítá obsah dalších rovinných útvarů složených ze čtverců a obdélníků ➤ pozná krychli, kvádr a hranol, načrtne je a narýsuje <p>DESETINNÁ ČÍSLA</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí pojem desetinné číslo ➤ jmenuje příklady desetinných čísel ➤ přečte desetinné číslo ➤ zapíše desetinné číslo ➤ znázorní desetinné číslo na ose ➤ porovná desetinná čísla pomocí znamének nerovnosti ➤ zaokrouhlí desetinné číslo s danou přesností ➤ převádí desetinné číslo na zlomek a naopak ➤ sečte, odečte, vynásobí desetinná čísla (dle obtížnosti zpaměti, či písemně) 	<ul style="list-style-type: none"> • obvody a obsahy v praktických úlohách • geometrická tělesa – kvádr, krychle • síť kvádrů • síť krychle • povrch kvádrů • povrch krychle <p>DESETINNÁ ČÍSLA</p> <ul style="list-style-type: none"> • čtení a zápis desetinného čísla řádů desítky až miliontiny • znázorňování na ose • porovnávání desetinných čísel podle velikosti • zaokrouhlování desetinných čísel • sčítání desetinných čísel • odčítání desetinných čísel • násobení desetinných čísel 10, 100, 1000 • převody délkových jednotek • převody čtverečných jednotek • převody krychlových jednotek 		

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

M	Matematika		6. – 9. ročník
žák:	školní (dílčí) výstup	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
<ul style="list-style-type: none"> ➤ dělí desetinné číslo číslem přirozeným a číslem desetinným ➤ využívá početní operace k řešení jednoduchých slovních úloh z praxe ➤ převede jednotky délky, hmotnosti v oboru desetinných čísel <p>DĚLITELNOST PŘIROZENÝCH ČÍSEL</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí pojem násobek ➤ vysvětlí pojem dělitel ➤ vysvětlí pojem prvočíslo ➤ uvede příklady prvočísel ➤ vysvětlí pojem číslo složené ➤ určí za pomoci znaků dělitelnost dělitele konkrétního čísla ➤ umí použít k řešení praktických úloh ➤ umí použít algoritmus rozkladu čísla na součin prvočísel ➤ určí nejmenší společný násobek ➤ určí největší společný dělitel <p>ÚHEL, OSOVÁ SOUMĚRNOST, TROJÚHELNÍK</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše úhel ➤ vysvětlí, co je to úhel ➤ vysvětlí, co znamená a určuje velikost úhlu ➤ orientuje se v úhlových jednotkách (stupeň, 	<ul style="list-style-type: none"> • převody jednotek hmotnosti a objemu • násobení desetinných čísel • dělení desetinných čísel <p>DĚLITELNOST PŘIROZENÝCH ČÍSEL</p> <ul style="list-style-type: none"> • násobek • dělitel • znaky dělitelnosti • prvočísla • čísla složená • rozklad na součin prvočísel • největší společný dělitel „D“ • nejmenší společný násobek „n“ <p>ÚHEL, OSOVÁ SOUMĚRNOST, TROJÚHELNÍK</p> <ul style="list-style-type: none"> • úhel – pojem, definice • měření úhlu • určení velikosti 		

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

M	Matematika		6. – 9. ročník
žák:	školní (díleč) výstup	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
<p>minuta)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ narýsuje konkrétní úhel ➤ změří velikost úhlu ve stupních ➤ rozezná druhy úhlů ➤ načrtne a narýsuje úhel pravý, přímý, ostrý, tupý, plný ➤ přenesení úhel ➤ sestrojí osu úhlu ➤ graficky vydělí a vynásobí dané úhly dvěma ➤ pozná dvojice vedlejších a vrcholových úhlů, určí jejich velikost ➤ pozná dvojice souhlasných a střídavých úhlů, popíše jejich vlastnosti a určí jejich velikost ➤ sestrojí úhly 30°, 45°, 60°, 90°, 120° a 150° bez pomoci úhloměru (jen za pomoci kružítka a pravítka) ➤ rozhodne, zda jsou dva obrazce shodné ➤ sestrojí obraz bodu a jednoduchého obrazce v osové souměrnosti ➤ rozhodne, zda je daný tvar osově souměrný ➤ v jednoduchém případě doplní osu souměrnosti osově souměrného obrazce ➤ při znalosti dvou vnitřních úhlů v trojúhelníku vypočítá velikost třetího ➤ pozná a popíše ostroúhlý, pravoúhlý a tupouhlý 	<ul style="list-style-type: none"> • rýsování úhlu dané velikosti • typy úhlů (ostrý, tupý, pravý, přímý...) • úhly vrcholové • úhly vedlejší • úhly souhlasné • úhly střídavé • sčítání a odčítání úhlů výpočtem včetně minut, graficky • přenášení úhlů • osová souměrnost, osa souměrnosti • shodnost geometrických obrazců • konstrukce obrazu útvaru v osové souměrnosti • samodružné body, souměrně sdružené body • osově souměrné útvary • osa úsečky • osa úhlu 		

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

M	Matematika		6. – 9. ročník
žák:	školní (dílčí) výstup	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
<p>trojúhelník</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ sestrojí výšku trojúhelníku ➤ sestrojí těžnice ➤ sestrojí těžiště trojúhelníku ➤ sestrojí kružnici opsanou trojúhelníku ➤ sestrojí kružnici vepsanou trojúhelníku <p>KRYCHLE A KVÁDR</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ načrtne obraz krychle a kváдру ➤ narýsuje obraz krychle a kváдру ➤ načrtne síť krychle a kváдру ➤ sestrojí síť krychle a kváдру ➤ vypočítá objem a povrch krychle a kváдру ➤ převádí jednotky objemu ➤ aplikuje uvedené znalosti na jednoduché úlohy z praxe <p>7. ročník</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rýsování trojúhelníku díky znalosti 3 stran • trojúhelníková nerovnost • vnitřní a vnější úhly trojúhelníku • typy trojúhelníku podle vnitřních úhlů (pravoúhlý, ostroúhlý, tupoúhlý) • dělení trojúhelníků podle velikostí stran (obecný, rovnoramenný, rovnostranný) • těžnice, těžiště • výšky v trojúhelníku • kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku <p>KRYCHLE A KVÁDR</p> <ul style="list-style-type: none"> • zobrazení krychle a kváдру • síť kváдру a krychle • rýsování a využití znalostí úhlů • povrch kváдру a krychle • objem kváдру a krychle • jednotky objemu 		

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

M	Matematika		6. – 9. ročník
žák:	školní (dílčí) výstup	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
<p>RACIONÁLNÍ ČÍSLA</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zobrazí zlomek na číselné ose ➤ krátí a rozšiřuje zlomky ➤ porovná zlomky podle velikosti, větší – menší ➤ převede zlomek na desetinné číslo a naopak ➤ převede smíšené číslo na zlomek a naopak ➤ sčítá a odčítá zlomky s různými jmenovateli ➤ násobí a dělí zlomky ➤ využívá zlomky při řešení jednoduchých úloh z praxe ➤ rozliší kladné a záporné číslo ➤ zobrazí celé číslo na číselné ose ➤ určí absolutní hodnotu celého čísla ➤ určí opačné číslo k danému celému číslu ➤ porovná celá čísla podle velikosti ➤ sčítá a odčítá celá čísla ➤ násobí a dělí celá čísla ➤ využívá znalosti o celých číslech v úlohách z praxe ➤ zobrazí racionální číslo na číselné ose ➤ porovná racionální čísla podle velikosti ➤ určí absolutní hodnotu racionálního čísla ➤ sčítá a odčítá racionální čísla ➤ násobí a dělí racionální čísla ➤ aplikuje získané znalosti v praktických úlohách <p>POMĚR, PŘÍMÁ A NEPŘÍMÁ ÚMĚRNOST,</p>	<p>7. ročník</p> <p>RACIONÁLNÍ ČÍSLA</p> <ul style="list-style-type: none"> • nezáporné zlomky • zlomek jako část celku • zobrazení zlomku na číselné ose • rozšiřování zlomků • krácení zlomků • porovnávání zlomků • zlomky a desetinná čísla • smíšená čísla • sčítání a odčítání zlomků • násobení a dělení zlomků • složený zlomek • celá čísla • celá čísla a jejich znázorňování • absolutní hodnota celého čísla • čísla opačná • odchylka od normálu • porovnávání celých čísel • sčítání a odčítání celých čísel • násobení a dělení celých čísel • záporná desetinná čísla a zlomky • racionální čísla, porovnávání racionálních čísel • sčítání a odčítání racionálních čísel • násobení a dělení racionálních čísel 		

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

M	Matematika		6. – 9. ročník
žák:	školní (dílčí) výstup	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
<p>PROCENTA, ÚROKY</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ určí poměr dvou veličin ➤ zkrátí a rozšíří daný poměr ➤ zvětší a zmenší danou hodnotu v daném poměru ➤ rozdělí celek v daném poměru ➤ užije poměr a postupný poměr k řešení úloh z praxe ➤ užije dané měřítko při čtení map a při konstrukci jednoduchých plánků ➤ sestaví tabulku přímé a nepřímé úměrnosti ➤ rozhodne, zda je daná závislost přímá úměrnost, respektive nepřímá ➤ vyznačí bod s danými souřadnicemi v pravouhlé soustavě souřadnic ➤ určí souřadnice bodu v pravouhlé soustavě souřadnic ➤ narýsuje graf přímé a nepřímé úměrnosti ➤ řeší úlohy z praxe s využitím znalosti přímé a nepřímé úměrnosti ➤ využívá trojčlenku ➤ vypočítá velikost části odpovídající danému počtu procent (promile) ➤ vypočítá, kolik procent (promile) z celku představuje daná část ➤ užije získané znalosti pro řešení úloh z praxe ➤ vypočítá odpovídající úrok pro danou úrokovou 	<p>POMĚR, PŘÍMÁ A NEPŘÍMÁ ÚMĚRNOST, PROCENTA, ÚROKY</p> <ul style="list-style-type: none"> • poměr a převrácený poměr • rozšiřování a krácení poměru • postupný poměr • změna dané hodnoty v daném poměru • dělení celku na části v daném poměru • trojčlenka • měřítko mapy a plánu • zvětšení a zmenšení dle měřítka • určení měřítka dle skutečné a mapové vzdálenosti dvou bodů • určení skutečné vzdálenosti podle měřítka a vzdálenosti na mapě • určení mapové vzdálenosti podle znalosti měřítka a skutečné vzdálenosti • přímá úměrnost • nepřímá úměrnost • pravouhlá soustava souřadnic v rovině • graf přímé a nepřímé úměrnosti • procento, základ • počet procent, procentuální část • promile • jednoduché úrokování, vklad, úvěr, úroková míra, úrok, daň z úroku 		

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

M	Matematika		6. – 9. ročník
žák:	školní (dílčí) výstup	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
<p>míru pro vložený, či zapůjčený kapitál</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vypočítá daň z úroku a úrok po zdanění ➤ řeší úlohy na jednoduché úrokování vázané na běžné účty, termínované vklady, dluhopisy, úvěry <p>SHODNOST, STŘEDOVÁ SOUMĚRNOST</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ odhadne, zda jsou dva předložené obrazce shodné ➤ používá věty sss, sus, usu o shodnosti trojúhelníků ➤ sestrojí trojúhelník za pomoci vět sss, sus, usu ➤ sestrojí obraz daného obrazce v osově souměrnosti ➤ sestrojí obraz daného obrazce ve středové souměrnosti ➤ rozhodne, zda je daný obrazec středově či osově souměrný ➤ v jednoduchém případě doplní střed souměrnosti středově souměrného obrazce <p>8. a 9. ročník</p>	<p>SHODNOST, STŘEDOVÁ SOUMĚRNOST</p> <ul style="list-style-type: none"> • shodnost geometrických útvarů • shodnost trojúhelníků • věta sss • věta sus • věta usu • osová souměrnost • středová souměrnost • střed souměrnosti • konstrukce obrazu ve středové souměrnosti • středově souměrné útvary • určení středu souměrnosti 		

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

M	Matematika		6. – 9. ročník
žák:	školní (dílčí) výstup	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
<p>ČTYŘÚHELNÍKY</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozliší jednotlivé druhy rovnoběžníků ➤ zná vlastnosti jednotlivých rovnoběžníků ➤ zná vlastnosti lichoběžníků ➤ sestrojí rovnoběžníky a lichoběžníky v jednoduchých úlohách ➤ vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku, trojúhelníku a lichoběžníku ➤ aplikuje získané znalosti v úlohách z praxe <p>HRANOLY</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pozná hranol ➤ určí podstavu hranolu ➤ určí plášť hranolu ➤ načrtne síť hranolu ➤ vypočítá povrch hranolu ➤ vypočítá objem hranolu <ul style="list-style-type: none"> ➤ odhadne druhou mocninu ➤ určí druhou mocninu pomocí tabulek a kalkulačky ➤ odhadne druhou odmocninu ➤ určí druhou odmocninu pomocí tabulek a kalkulačky ➤ zná Pythagorovu větu 	<p>8. a 9. ročník</p> <p>ČTYŘÚHELNÍKY</p> <ul style="list-style-type: none"> • čtyřúhelníky, rovnoběžníky • výšky a úhlopříčky v rovnoběžníku • kosodélník a kosočtverec • konstrukce rovnoběžníku • obvod a obsah rovnoběžníku • obsah trojúhelníku • lichoběžník a jeho konstrukce • obvod a obsah lichoběžníku <p>HRANOLY</p> <ul style="list-style-type: none"> • hranoly • části hranolů • síť hranolu • povrch hranolu • objem hranolu <p>Mocniny a odmocniny, Pythagorova věta</p> <ul style="list-style-type: none"> • Druhá mocnina • určování druhých mocnin <ul style="list-style-type: none"> • Druhá odmocnina, • určování druhých odmocnin <ul style="list-style-type: none"> • Pythagorova věta – úvod 		

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

M	Matematika		6. – 9. ročník
žák:	školní (dílčí) výstup	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ řeší úlohy s užitím Pythagorovy věty ➤ zapíše a určí mocniny s přirozeným mocnitelem ➤ provádí početní operace s mocninami ➤ zapíše čísla v desítkové soustavě ➤ vypočítá hodnotu číselného výrazu ➤ dosadí do výrazu s proměnnými ➤ zapíše situaci danou slovním vyjádřením pomocí výrazů ➤ vyjádří daný výraz slovně ➤ sestaví vzorec pomocí výrazů s proměnnými ➤ zapíše mnohočleny v co nejstručnějším a přehledném tvaru ➤ sčítá a odčítá mnohočleny ➤ násobí mnohočleny ➤ upravuje mnohočlen na součin vytknutím před závorku ➤ užívá vzorce pro druhou mocninu součtu a rozdílu jednočlenů a pro rozdíl druhých mocnin jednočlenů 	<ul style="list-style-type: none"> • Pythagorova věta v praxi • PV v rovině a v prostoru • Mocniny s přirozeným mocnitelem • Pravidla pro počítání s mocninami • Zápis čísel v desítkové soustavě • Shrnutí Výrazy • Číselný výraz a jeho hodnota • Výrazy s proměnnými • Mnohočleny – jednočlen, dvojčlen, trojčlen... • Člen mnohočlenu • Koeficient jednočlenu (mnohočlenu) • Sčítání mnohočlenů, odčítání mnohočlenů • Násobení mnohočlenů • Rozklad mnohočlenů na součin • Vzorce pro druhé mocniny dvojčlenů 	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

M	Matematika		6. – 9. ročník
žák:	školní (dílčí) výstup	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ užívá ekvivalentní úpravy rovnic ➤ řeší lineární rovnice s jednou neznámou ➤ dokáže provádět zkoušku dosazením ➤ využije lineární rovnice s jednou neznámou při řešení úloh z praxe ➤ zvládne vypočítat zbývající neznámou po dosazení do vzorce ➤ pozná a popíše vzájemnou polohu kružnice a přímky ➤ pozná a popíše vzájemnou polohu dvou kružnic ➤ zná princip a dokáže použít Thaletovu větu při konstrukci pravouhlého trojúhelníku ➤ sestrojí tečny z bodu ke kružnici ➤ vypočítá délku kružnice ➤ vypočítá obvod kruhu a obsah kruhu ➤ popíše válec, načrtne a narýsuje jeho síť ➤ vypočítá povrch a objem válce ➤ aplikuje uvedené postupy v jednoduchých úlohách z praxe 	<p>LINEÁRNÍ ROVNICE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Řešení lineárních rovnic • Rovnice s jednou neznámou – levá a pravá strana rovnice • Kořen rovnice (řešení), zkouška dosazením • Ekvivalentní úpravy rovnic • Řešení lineárních rovnic • Řešení slovních úloh pomocí lineárních rovnic s jednou neznámou • Výpočet neznámé ze vzorce • Shrnutí <p>KRUŽNICE, KRUH A VÁLEC</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kružnice a kruh • Kružnice a přímka, dvě kružnice • Thaletova věta • Délka kružnice a obvod kruhu • Válec a jeho síť • Povrch a objem válce • Shrnutí 	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

M	Matematika		6. – 9. ročník
žák:	školní (dílčí) výstup	učivo	mezipředmětové vztahy * průřezová témata **
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládá obvyklý postup při řešení konstrukční úlohy ➤ umí narýsovat osu úhlu, osu úsečky, soustředné kružnice ➤ umí sestrojít trojúhelník s využitím znalosti výšky nebo těžnice ➤ umí sestrojít rovnoběžník – lichoběžník s využitím znalosti rozměru výšky ➤ dokáže užívat pravidla přesného rýsování 	<p>KONSTRUKČNÍ ÚLOHY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Množiny bodů v rovině • Konstrukce trojúhelníků • Konstrukce čtyřúhelníků – rovnoběžníků, lichoběžníků • Shrnutí 		

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

<h1>Matematika</h1>		
<i>školní (dílčí) výstup</i>	<i>učivo</i>	<i>mezipředmětové vztahy * průřezová témata **</i>
<p><i>žák:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ určí podmínky, za kterých má daný lomený výraz smysl ➤ zvládá krácení a rozšiřování lomených výrazů ➤ sčítá a odčítá dva až tři lomené výrazy ➤ násobí a dělí dva lomené výrazy ➤ umí převést složený lomený výraz na násobení dvou LV ➤ dokáže řešit jednoduché lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli, přehledně a stručně zapíše řešení úlohy, provádí zkoušku řešení ➤ zvládá řešení slovních úloh pomocí jednoduchých lineárních rovnic s neznámou ve jmenovateli – provádí rozbor slovní úlohy ➤ vyřeší jednoduchou soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými dosazovací metodou 	<p>LOMENÝ ALGEBRAICKÝ VÝRAZ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opakování učiva 8. ročníku • Lomený výraz • Definiční obor výrazu • Početní operace s lomenými výrazy • Složený lomený výraz • Krácení a rozšiřování lomených výrazů • Sčítání a odčítání lomených výrazů • Násobení a dělení lomených výrazů • Úprava složených lomených výrazů <p>ŘEŠENÍ LINEÁRNÍCH ROVNIC S NEZNÁMOU VE JMENOVATELI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli • Řešení lineárních rovnic s neznámou ve jmenovateli • Shrnutí <p>SOUSTAVY DVOU LINEÁRNÍCH ROVNIC SE DVĚMA NEZNÁMÝMI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lineární rovnice se dvěma neznámými • Řešení soustavy dvou rovnic se dvěma neznámými metodou dosazovací 	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

<h2>Matematika</h2>		
<i>školní (dílčí) výstup</i>	<i>učivo</i>	<i>mezipředmětové vztahy * průřezová témata **</i>
<p><i>žák:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vyřeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými sčítací metodou v jednoduchých případech ➤ matematicky správně a účelně zapíše postup řešení, provádí zkoušku řešení ➤ řeší slovní úlohy z praxe pomocí soustav dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými - provede rozbor slovní úlohy, její řešení a ověří reálnost získaného výsledku ➤ rozezná funkční vztah od jiných vztahů ➤ rozhodne, zda závislost daná grafem nebo tabulkou je funkcí ➤ umí určit definiční obor funkce a množinu hodnot funkce dané tabulkou nebo grafem ➤ rozliší lineární funkci od ostatních funkcí a vyjádří danou lineární funkci tabulkou a rovnicí ➤ sestrojí graf lineární f-ce, kvadratické f-ce, nepřímé úměrnosti s důrazem na přesnost rýsování ➤ zvládá grafické řešení soustavy dvou lineárních rovnic o dvou neznámých ➤ užívá probrané funkce při řešení úloh z praxe 	<ul style="list-style-type: none"> • Řešení soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými metodou sčítací • Slovní úlohy vedoucí k řešení pomocí soustavy dvou lineárních rovnic o dvou neznámých • Slovní úlohy na pohyb, na společnou práci, na směsi • Shrnutí FUNKCE • Funkce, definiční obor funkce, množina hodnot funkce • Závislá a nezávislá proměnná • Graf f • Rostoucí a klesající funkce. Konstantní funkce • Lineární funkce a její vlastnosti, graf lineární funkce • Přímá úměrnost jako zvláštní případ lineární funkce • Řešení soustavy dvou lineárních rovnic o dvou neznámých graficky • Kvadratická funkce a její graf • Nepřímá úměrnost a její graf • Shrnutí 	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

<h1>Matematika</h1>		
<i>školní (dílčí) výstup</i>	<i>učivo</i>	<i>mezipředmětové vztahy * průřezová témata **</i>
<p><i>žák:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ žák vysvětlí pojmy podobnost rovinných útvarů, podobnost trojúhelníků a matematicky je vyjádří ➤ rozpozná a určí podobné útvary v rovině, správně podobnost zapíše pomocí matematické symboliky podobnosti ➤ umí určit a použít poměr podobnosti ➤ sestrojí rovinný obrazec podobný danému obrazci při zvoleném poměru podobnosti ➤ rozdělí úsečku dané délky v daném poměru ➤ umí použít poměr podobnosti při práci s plány a mapami ➤ využívá podobnost v jednoduchých úlohách z praxe ➤ žák pozná a popíše kužel, vysvětlí pojmy a základní vlastnosti jehlanu, kužele a koule, tato tělesa načrtne ➤ sestrojí síť jehlanu, vypočítá jeho povrch a objem v jednoduchých případech s užitím vzorců pro výpočty povrchu a objemu ➤ v jednoduchých případech vypočítá povrch a objem kužele s užitím vzorců pro povrch a objem 	<p>PODOBNOST</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podobnost geometrických útvarů • Poměr podobnosti • Podobnost trojúhelníků, věty o podobnosti trojúhelníků • Užití podobnosti, dělení úsečky v daném poměru, technické výkresy, plány a mapy <p>JEHLAN, KUŽEL, KOULE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jehlan a jeho síť • Povrch a objem jehlanu • Kužel a jeho síť • Povrch a objem kužele 	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

<h1>Matematika</h1>		
<i>školní (dílčí) výstup</i>	<i>učivo</i>	<i>mezipředmětové vztahy * průřezová témata **</i>
<p><i>žák:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ aktivně pracuje s tabulkami a potřebné informace pro práci v nich vyhledá ➤ k výpočtu povrchu a objemu jehlanu a kužele užívá goniometrické funkce sinus, kosinus a tangens ➤ vypočítá objem a povrch koule ➤ řeší reálné příklady z praxe ➤ umí číst výsledky statistického šetření zaznamenaného tabulkou ➤ ze zjištěných hodnot určuje četnosti a relativní četnosti ➤ umí číst hodnoty zaznamenané ve sloupkovém a kruhovém diagramu ➤ umí sestavit sloupkový a kruhový diagram ze zjištěného šetření ➤ vypočítá aritmetický průměr ➤ pozná modus znaku a medián ➤ provádí, zaznamenává a vyhodnocuje jednoduché statistické šetření ➤ využívá jako prostředek zobrazení života společnosti a statistické postupy současně využívá v ostatních oborech 	<ul style="list-style-type: none"> • Koule, její povrch a objem • Shrnutí ZÁKLADY STATISTIKY • Statistické šetření • Statistický soubor, statistická jednotka • Znak a jeho hodnota, četnost, relativní četnost • Sloupkový diagram, kruhový diagram • Aritmetický průměr • Shrnutí 	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Matematika		
<i>školní (dílčí) výstup</i>	<i>učivo</i>	<i>mezipředmětové vztahy * průřezová témata **</i>
<p><i>žák:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá základy statistiky k běžné mimomatematické činnosti, aktivně se podílí na sběru, zpracování a vyhodnocení dat ➤ v jednoduché úloze vypočítá úrok z dané jistiny ➤ určí hledanou jistinu ➤ provádí složené úrokování ➤ vypočítá úrok z úroku ➤ žák popíše zavedení funkcí sinus, kosinus a tangens pomocí poměru stran v pravouhlém trojúhelníku ➤ dokáže sestrojít grafy funkcí sin, cos a tg pro hodnoty úhlů v intervalu $0^\circ - 90^\circ$ ➤ pomocí tabulek a kalkulačky určí hodnotu f-ce sin, cos a tg pro danou velikost ostrého úhlu a k dané hodnotě goniometrické f-ce zjistit velikost příslušného ostrého úhlu ➤ účelně využívá goniometrické funkce při řešení hodnot v pravouhlém trojúhelníku ➤ užívá gon. f-ce sin, cos a tg ostrého úhlu při řešení úloh z praxe ➤ užívá gon. f-ce při výpočtech objemů a povrchů 	<p>ZÁKLADY FINANČNÍ GRAMOTNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Úrok. Jistina • Úroková doba. Úrokovací období • Úroková míra • Jednoduché úrokování • Složené úrokování • Shrnutí <p>GONIOMETRICKÉ FUNKCE (doplňující učivo)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Goniometrické funkce sinus, kosinus a tangens jako poměry stran v pravouhlém trojúhelníku • Užívání tabulek a kalkulačky pro určování funkcí sinus, kosinus a • tangens pro ostré úhly a určování úhlu pro známou hodnotu těchto funkcí • Grafy funkcí sin, cos a tg • Výpočty v pravouhlém trojúhelníku pomocí goniometrických funkcí • Užití f-ce sin, cos a tg v praktických úlohách • Shrnutí 	

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

Matematika			
<i>žák:</i>	<i>školní (dílčí) výstup</i>	<i>učivo</i>	<i>mezipředmětové vztahy * průřezová témata **</i>
	těles		

* MPV – mezipředmětové vztahy

** PT – průřezová témata

MASARYKOVA ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA SUCHOMASTY, OKRES BEROUN

ŠVP ZV zpracovaný podle RVP ZV 2021

MASARYKOVA ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA SUCHOMASTY, OKRES BEROUN

ŠVP ZV zpracovaný podle RVP ZV 2021